

MONETĀRAIS APSKATS • MONETARY REVIEW

3•2002

© Latvijas Banka, 2003

Pārpublicējot obligāta avota norāde.

The source is to be indicated when reproduced.

SATURS

Ievads	4
Ārējā ekonomiskā vide	4
Ārējā sektora attīstība	8
Ārējā tirdzniecība un konkurētspēja	8
Maksājumu bilance	9
Iekšzemes ekonomiskā aktivitāte	11
Kopējais pieprasījums	11
Kopējais piedāvājums	12
Nodarbinātība un darba samaksa	13
Cenu dinamika	14
Fiskālais sektors	14
Monetārā politika un finanšu sektors	16
Banku likviditāte un Latvijas Bankas operācijas	16
Naudas rādītāju dinamika un procentu likmes	17
Finanšu tirgus	20
Banku sektors	22
Latvijas Bankas pamatuzdevumu izpildes normatīvās aktualitātes	24
Statistiskā informācija	47
Papildinformācija	85

CONTENTS

Introduction	25
External Economic Environment	25
External Sector Developments	29
Foreign Trade and Competitiveness	29
Balance of Payments	31
Domestic Economic Activity	32
Aggregate Demand	32
Aggregate Supply	33
Employment, Wages and Salaries	34
Price Dynamics	35
Fiscal Sector	35
Monetary and Financial Developments	37
Banks' Liquidity and the Bank of Latvia's Operations	37
Dynamics of Monetary Aggregates and Interest Rates	38
Financial Market	42
Banking Sector	44
Highlights of Normative Acts Adopted in Pursuit of the Bank of Latvia's Main Tasks	45
Statistics	47
General Notes	85

IEVADS

Latvijas ekonomiskie rādītāji 2002. gada 3. ceturksnī joprojām liecināja par tautsaimniecības stabilitāti un ļāva prognozēt sabalansētu ekonomisko attīstību. Lai gan pasaules tautsaimniecības izaugsmes prognozes nebija visai optimistiskas, Latvijas tautsaimniecība attīstījās, balstoties uz iekšzemes pieprasījumu un augošo ārējo pieprasījumu. Iekšzemes kopprodukts (IKP) 3. ceturksnī palielinājās par 7.4%. Var prognozēt, ka reālā IKP pieaugums 2002. gadā būs 6%. Valstī saglabājās zema inflācija. Patēriņa cenas salīdzinājumā ar iepriekšējā gada atbilstošo periodu pieauga tikai par 1.0%, bet salīdzinājumā ar iepriekšējo ceturksni samazinājās par 1.0%. Cenu kritumu visvairāk ietekmēja pārtikas produktu cenu sarukums sezonālu faktoru ietekmē. Par tautsaimniecības izaugsmes stabilajām perspektīvām liecināja tas, ka starptautiskā kredītreitingu aģentūra *Moody's Investors Service* novembrī paaugstināja Latvijas kredītreitingu no Baa2 uz A2 valdības obligācijām ārvalstu valūtā un kredītreitinga limitu ilgtermiņa saistībām ārvalstu valūtā un no Prime2 uz Prime1 kredītreitinga limitu īstermiņa saistībām ārvalstu valūtā.

Latvijas eksporta palielināšanās ietekmē saruka maksājumu bilances tekošā konta negatīvais saldo (3. ceturksnī – 8.5% no IKP). Tekošā konta deficītu joprojām galvenokārt sedza ārvalstu tiešās investīcijas (2002. gada pirmajos deviņos mēnešos – par 86.3%). Būtiski nepasliktinoties ārējai un iekšējai ekonomiskajai videi 4. ceturksnī, 2002. gadā tekošā konta deficīts varētu saglabāties 8.5% no IKP.

Fiskālā situācija valstī joprojām bija labāka nekā iepriekšējā gada atbilstošajā periodā. Valsts konsolidētā kopbudžeta fiskālais deficīts 2002. gada pirmajos deviņos mēnešos bija 19.8 milj. latu (iepriekšējā gada atbilstošajā periodā – 43.6 milj. latu).

Latvijas tautsaimniecības izaugsme un zemā inflācija ļāva Latvijas Bankai ar 16. septembri par 0.5 procentu punktiem samazināt tās noteiktās procentu likmes. Tas veicināja naudas tirgus procentu likmju sarukumu, kas savukārt vienlaikus ar banku konkurences pastiprināšanos nodrošināja iekšzemes uzņēmumiem un privātpersonām izsniegto kredītu procentu likmju samazinājumu, kā arī latos un ārvalstu valūtās izsniegto kredītu procentu likmju starpības kritumu. Septembrī latos izsniegto īstermiņa un ilgtermiņa kredītu vidējā svērtā procentu likme samazinājās attiecīgi līdz 6.5% un 8.1%, sasniedzot rekordzemu līmeni. Saruka arī latos veikto īstermiņa un ilgtermiņa noguldījumu vidējās svērtās procentu likmes. Kredītu procentu likmju samazināšanās Latvijā veicināja strauju kredītēšanas attīstību, vienlaikus nepasliktinoties kredītu kvalitātei. Ienākumus nenesošo kredītu īpatsvars kopējā kredītu atlikumā saruka (septembra beigās – 2.3%). Auga kredītiestāžu aktīvi, pamatkapitāls un peļņa.

Naudas piedāvājums jūlijā gandrīz nemainījās, bet augustā un septembrī, kad nedaudz palielinājās gan skaidrās naudas emisija, gan banku piesaistīto noguldījumu atlikums, tas atkal pieauga. Latvijas Bankas tīrie ārējie aktīvi palielinājās, veicot valūtas mijmaiņas darījumus, kā arī valdībai ieskaitot ārvalstu valūtas līdzekļus tās kontā centrālajā bankā, un emitētās nacionālās valūtas segums ar Latvijas Bankas tīrajiem ārējiem aktīviem septembra beigās bija 118.6%.

Atbilstoši pasaules nozīmīgāko valūtu savstarpējo kursu dinamikai Latvijas Bankas noteiktais ASV dolāra kurss attiecībā pret latu 3. ceturksnī pieauga tikai par 0.2%, bet eiro kurss saruka par 0.5%.

ĀRĒJĀ EKONOMISKĀ VIDE

Pasaules finanšu tirgos 3. ceturksnī saglabājās nestabilitāte, kas lielā mērā noteica pasaules tautsaimniecības attīstības tempa palēnināšanos. Vēl 2002. gada vidū eko-

nomisti cerēja uz pasaules tautsaimniecības atveseļošanas 3. ceturksnī, bet šis cerības sagrāva straujš akciju cenu kritums un militārā konflikta risks Irākā. Pasaules tautsaimniecības izaugsmes tempa palēnināšanās tomēr nebija pietiekama, lai kāda no nozīmīgākajām pasaules valstu centrālajām bankām tautsaimniecības attīstības stimulēšanas nolūkā pazeminātu procentu likmes.

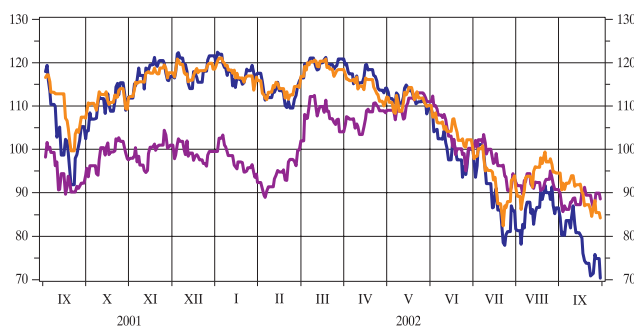
ASV IKP 3. ceturksnī salīdzinājumā ar iepriekšējo ceturksni pieauga par 4.0%. Lai gan šis rādītājs bija labāks nekā iepriekšējā ceturksnī (1.3%), tas tomēr nenozīmē, ka ASV tautsaimniecība būtu pārvarējusi lejupslīdi. Relatīvi strauju IKP pieaugumu nodrošināja privātā pieprasījuma kāpums (4.2%). Tomēr netirgojamo preču pieprasījums palielinājās tikai par 1.0%, kas liecināja par kopējā iekšzemes pieprasījuma pieauguma vājināšanos. Situācija ASV darbaspēka tirgū pasliktinājās, palielinoties bezdarba līmenim un no jauna reģistrēto bezdarbnieku skaitam. Tas negatīvi ietekmēja patērētāju konfidenci, tāpēc gaidāma iekšzemes pieprasījuma pieauguma tempa palēnināšanās 4. ceturksnī. Arī ražošanas sektorā 3. ceturksnī bija vērojams aktivitātes sarukums, par ko liecināja ražošanas apjoma kritums augustā un septembrī, kā arī ražošanas nosacījumu indikatoru samazināšanās.

ASV fondu tirgū akciju cenas saruka par 16% (pasaules akciju tirgu indeksu dinamiku sk. 1. att.) un turpinājās līdzekļu pārplūde no akciju tirgiem uz fiksētā ienākuma vērtspapīru tirgiem, kā rezultātā joprojām samazinājās ASV valdības vērtspapīru ienesīguma likmes (10 gadu obligāciju ienesīguma likme saruka no 4.8% līdz 3.6%; zemākais līmenis pēdējo 40 gadu laikā). Akciju cenu un valdības vērtspapīru ienesīguma kritumu galvenokārt noteica tautsaimniecības izaugsmes tempa prognožu pasliktināšanās, uzņēmumu peļņas neatbilstība gaidītajai un patērētāju konfidences samazināšanās. Akciju cenas negatīvi ietekmēja arī ģeopolitiskā riska pieaugums sakarā ar iespējamo ASV uzbrukumu Irākai.

1. attēls

PASAULES AKCIJU TIRGU INDEKSI (2002. gada 1. jūlijs = 100)

— S&P 500 (ASV)
— Dow Jones EuroStoxx 50 (Eiropa)
— NIKKEI 225 (Japāna)

3. ceturkšņa vidū ASV akciju tirgū vairākas nedēļas bija vērojams cenu kāpums un tirgus dalībnieki sāka paust viedokli, ka akciju tirgus varētu būt sasniedzis zemāko līmeni. Pamatu optimismam radīja tas, ka uzlabojās vairāki ekonomiskie rādītāji. Īpaši jāatzīmē produktivitātes pieaugums salīdzinājumā ar iepriekšējā gada atbilstošo periodu (2. ceturksnī – 4.9%; 3. ceturksnī – 5.3%). Akciju cenas, kas maksimumu bija sasniegušas 2000. gada martā, līdz 2002. gada jūlija beigām bija sarukušas par 48% (Eiropā – par 55%), pārsniedzot kritumu 20. gs. 70. gadu vidū.

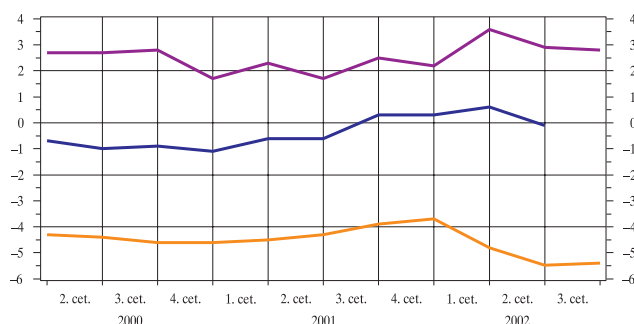
Jūlijā turpinājās eiro kursa kāpums attiecībā pret ASV dolāru, pārsniedzot paritātes līmeni, bet drīz vien sakarā ar ASV akciju un tādējādi arī ar ASV dolāra pieprasījuma pieaugumu eiro kurss saruka. Augustā un septembrī eiro kurss attiecībā pret ASV dolāru bija neparasti stabils – tas svārstījās ap 0.98. Šāda stabilitāte skaidrojama ar ASV un eiro zonas makroekonomiskajiem datiem. Eiro pievilcību mazināja arī bažas, ka vairākas dalībvalstis varētu pārkāpt Māstrihtas kritērijos noteikto budžeta deficīta ierobežojumu. ASV dolāra stabilitāti ietekmēja augošais ASV tekošā konta negatīvais saldo (sk. 2. att.) un ASV spēja to finansēt ar ārvalstu investīcijām apstākļos, kad finanšu tirgos valda liela nenoteiktība. Ilgstošais kritums

ASV akciju tirgū bija galvenais ASV dolāra kursu pazeminošais faktors 2. ceturksnī, taču jūlijā tas veicināja ASV dolāra kursa pieaugumu (sk. 3. att.). Gada pirmajā pusē akciju tirgus kritums mazināja investoru vēlmi iegādāties jaunas akcijas, bet, tuvojoties gada vidum, jau bija vērojama masveidīga līdzekļu izņemšana no ASV investīciju fondiem, jūlijā sasniedzot rekordlielu apjomu (47 mljrd. ASV dolāru). Lai apmierinātu ASV dolāru pieprasījumu, investīciju fondi pārdeva galvenokārt eiro zonas un Japānas aktīvus (Eiropas akciju cenas jūlijā kritās par 3–4 procentu punktiem vairāk nekā ASV akciju cenas) un iepirka ASV dolārus. Turklāt arī vairākas uzņēmēj sabiedrības, lai veiktu liela apjoma kārtējos maksājumus (piemēram, parādzīmju dzēšanu), bija spiestas pārdot savus ārvalstu aktīvus, jo nepieciešamo līdzekļu piesaiste situācijā, kad sarūk akciju tirgus indeksi un turklāt ievērojami iedragāta uzticība uzņēmumu vadītājiem, bija visai dārga un apgrūtināša.

2. attēls

TEKOŠĀ KONTA SALDO (% no IKP)

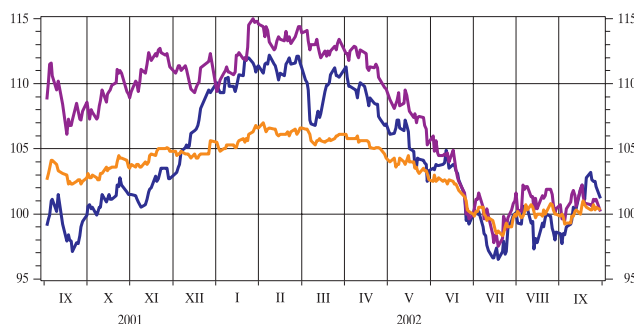
— ASV
— Eiropa
— Japāna

3. attēls

ASV DOLĀRA KURSA PĀRMAIŅAS (2002. gada 1. jūlijs = 100)

— ASV dolāra kurss attiecībā pret latu
— ASV dolāra kurss attiecībā pret Japānas jenu
— ASV dolāra kurss attiecībā pret eiro

Eiropas akciju tirgus saglabāja augstu korelāciju ar ASV akciju tirgu (aptuveni 0.87), un notikumi ASV fondu tirgū bija noteicošie salīdzinājumā ar ekonomiskajiem un uzņēmumu darbības rādītājiem Eiropā. Tādējādi arī Eiropā turpinājās akciju cenu kritums, turklāt pat straujāk nekā ASV (par 30%). Tas veicināja ieguldījumu pārplūšanu valsts vērtspapīros, kā rezultātā svarīgākā no Vācijas valdības vērtspapīru likmēm – 10 gadu obligāciju ienesīguma likme – saruka no 4.90% līdz 4.25%.

Atkopšanās no iepriekšējā gada lejupslīdes eiro zonas valstīs 3. ceturksnī bija lēna, un salīdzinājumā ar iepriekšējā gada atbilstošo periodu eiro zonas valstu IKP pieauga tikai par 0.8%. Tāpat kā citur pasaulē, šo valstu patērētāju konfidenci negatīvi ietekmēja finanšu tirgus nestabilitāte. Turklāt iekšzemes pieprasījuma nostiprināšanās eiro zonas valstīs traucēja arī tas, ka joprojām iedzīvotāju uztverē inflācija bija augstāka, nekā tā bija reāli (septembrī eiro zonas valstu patēriņa cenu indekss pieauga par 2.1%). Ražotāju konfidence, kā arī ražošanas nosacījumu indikatori eiro zonas valstīs kopumā 3. ceturksnī saruka. Rūpnieciskās ražošanas apjoms vēl arvien bija mazāks nekā iepriekšējā gada atbilstošajā periodā.

Eiro zonā joprojām pastāvēja disproporcija starp dažādu dalībvalstu tautsaimniecības izaugsmes tempiem. Īpaši nelabvēlīga situācija bija Vācijā, kur saglabājās

zems iekšzemes pieprasījums. Vācijas importa apjoms 2002. gada pirmajos astoņos mēnešos salīdzinājumā ar iepriekšējā gada atbilstošo periodu saruka par 6.6%. Iekšzemes pieprasījuma kāpumu Vācijā kavēja situācijas pasliktināšanās darba-spēka tirgū un zema patērētāju konfidence. Globālās ekonomiskās aktivitātes palēnināšanās dēļ cieta arī Vācijas eksports un rūpnieciskās ražošanas sektors. Tā kā atkopšanās no lejupslīdes notiek daudz lēnāk, nekā bija prognozēts, ievērojami pasliktinājās arī Vācijas fiskālā situācija. 3. ceturksnī Vācijas IKP pieauga par 0.9% salīdzinājumā ar iepriekšējā gada atbilstošo periodu. Vācijas IKP īpatsvars eiro zonas valstu IKP ir aptuveni 34%, tāpēc no tās tautsaimniecības izaugsmes tempa lielā mērā atkarīga visas eiro zonas tautsaimniecības attīstība kopumā.

Tautsaimniecības attīstība Lielbritānijā, Dānijā un Zviedrijā 3. ceturksnī bija veismīgāka nekā eiro zonas valstīs. Lielbritānijā, neraugoties uz stagnāciju rūpnieciskās ražošanas sektorā, 3. ceturksnī saglabājās samērā straujš iekšzemes pieprasījuma kāpuma temps, jo Lielbritānijas iedzīvotāji lielāko daļu no saviem uzkrājumiem investē nekustamajā īpašumā. Stabils nekustamā īpašuma cenu pieaugums veicināja patērētāju konfidenci un iekšzemes pieprasījuma kāpumu. Dānijā tautsaimniecības izaugsmi arī nodrošināja iekšzemes pieprasījums un eksporta apjoma pieaugums, kas ir īpaši nozīmīgs faktors, ņemot vērā eksporta apjoma kritumu citur Eiropā. Taču rūpniecības sektorā vāja aktivitāte bija vērojama gan Dānijā, gan Zviedrijā. Lielbritānijas, Dānijas un Zviedrijas IKP pieaugums 3. ceturksnī salīdzinājumā ar iepriekšējā gada atbilstošo periodu bija attiecīgi 1.8%, 1.1% un 2.3%.

Japānas tautsaimniecības attīstību 3. ceturksnī ietekmēja bažas par to, ka eksporta veicināta tautsaimniecības attīstības tempa uzlabošanās nebūs ilgstoša. Eksporta pieauguma temps atkal kļuva negatīvs. Ražošanas apjoms augustā un septembrī saruka. Tomēr, lai gan ārējais sektors bija vājš, Japānas IKP salīdzinājumā ar iepriekšējā gada atbilstošo periodu pieauga par 1.5% un arī iekšzemes pieprasījums palielinājās. Japānas banku sektora problēmas joprojām netika atrisinātas, deflācijas tendence saglabājās arī 3. ceturksnī (septembrī patēriņa cenas saruka par 0.7%). Japānas centrālā banka pārsteidza finanšu tirgus dalībniekus, paziņojot, ka iepirks banku īpašumā esošās akcijas, lai samazinātu banku atkarību no svārstīgā akciju tirgus. Tā nepaziņoja ne paredzamos pirkšanas apjomus, ne arī citas sava nodoma detaļas. Šāds paziņojums tomēr pozitīvi ietekmēja akciju tirgu, jo akciju cenas saruka tikai par 11% (mazāk nekā ASV un Eiropā). Japānas valdības 10 gadu obligāciju ienesīguma likme samazinājās no 1.30% līdz 1.17%. ASV dolāra kurss attiecībā pret Japānas jenu palielinājās no 119.7 līdz 122.5.

Krievijas tautsaimniecība, tāpat kā 2002. gada pirmajā pusē, attīstījās mēreni. Galvenokārt pieauga rūpnieciskās ražošanas apjoms un kravu apgrozījums. No 3.6% līdz 4.0% tika paaugstināta 2002. gada IKP kāpuma prognoze. Savukārt investīciju apjoms 2002. gada pirmajos deviņos mēnešos salīdzinājumā ar iepriekšējā gada atbilstošo periodu palielinājās tikai par 2.5% (2001. gada atbilstošajā periodā – par 7.8%). 3. ceturksnī galvenokārt naftas cenu kāpuma ietekmē ievērojami pieauga eksporta apjoms. Septembrī eksports salīdzinājumā ar iepriekšējā gada atbilstošo periodu palielinājās par 23.7%. Lai gan stabils privātā patēriņa kāpums veicināja importa pieaugumu, tirdzniecības bilances saldo joprojām bija pozitīvs.

Baltijas valstu ekonomiskā izaugsme 3. ceturksnī bija nedaudz straujāka nekā 2002. gada pirmajā pusē. IKP kāpums Igaunijā 3. ceturksnī sasniedza 6.7%. Ārējā pieprasījuma pieaugums nodrošināja straujāku rūpnieciskās ražošanas kāpumu un eksporta palielināšanos. Igaunijas eksporta uz ES valstīm īpatsvars 3. ceturksnī beigās, galvenokārt pieaugot eksportam uz Somiju, sasniedza 68.0%. Patēriņa cenas vidēji palielinājās tikai par 2.8% (zemākais līmenis kopš 1999. gada oktobra), bet bezdarba līmenis nepārsniedza 5.5% (zemākais rādītājs kopš 2000. gada oktobra).

Igaunijas 2003. gada budžeta projektā paredzēts neliels budžeta deficīts, kas galvenokārt saistīts ar pensiju reformas īstenošanu.

Lietuvas IKP pieaugums 3. ceturksnī bija 6.8%. Lietuvas Finanšu ministrija pagaidām tomēr nav mainījusi IKP gada kāpuma prognozi (5.1%). Patēriņa cenu pazemināšanās turpinājās gandrīz visu 3. ceturksni, un to daļēji noteica arī importa cenas. Ražotāju konfidences rādītājs vēl joprojām bija negatīvs, tomēr uzlabojās, galvenokārt pozitīvi vērtējot gaidāmās cenu pārmaiņas, bet ļoti negatīvi – gaidāmo pasūtījumu apjomu.

ĀRĒJĀ SEKTORA ATTĪSTĪBA

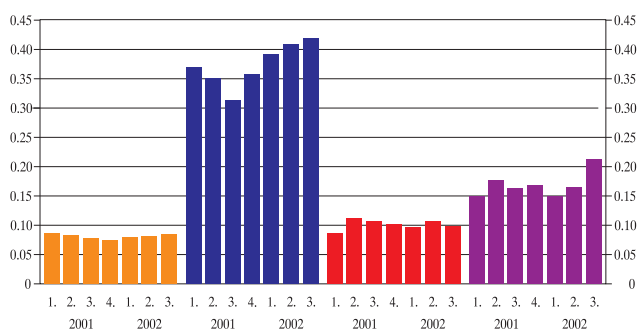
Ārējā tirdzniecība un konkurētspēja

Lai gan tautsaimniecības atveseļošanās Eiropā norisēja lēni, Latvijas eksports 3. ceturksnī salīdzinājumā ar iepriekšējā gada atbilstošo periodu pieauga par 21.1%, t.sk. uz ES valstīm – par 20.0%. ES valstu grupā eksports visvairāk palielinājās uz Zviedriju (koksne un tās izstrādājumi) un Vāciju (metāli un to izstrādājumi), nedaudz mazāk – uz Nīderlandi (metāli un to izstrādājumi) un Dāniju (koksne un tās izstrādājumi, tekstilmateriāli un tekstilizstrādājumi), bet pārējo valstu grupā – uz ASV (pārtikas rūpniecības produkti – alkoholiskie un bezalkoholiskie dzērieni, tabaka), Igauniju (augu valsts produkti, metāli un to izstrādājumi) un Lietuvu (pārtikas rūpniecības produkti un ķīmiskās rūpniecības un tās saskarozaru produkcija). Stabilās un augošās tirgus daļas liecināja par Latvijas eksportētāju konkurētspējas noturību ES galvenajos preču noieta tirgos (Latvijas daļu vairāku ES valstu importā sk. 4. att.). Latvijas galvenās tirdzniecības partnervalstis eksportā bija Vācija, Lielbritānija, Zviedrija un Lietuva.

4. attēls

LATVIJAS DAĻA GALVENO TIRDZNICĪBAS PARTNERVALSTU IMPORTĀ

(2001. gada 1. cet.–2002. gada 3. cet.; reālajā izteiksmē; %)

Preču eksportā 3. ceturksnī joprojām dominēja koksne un tās izstrādājumi, metāli un to izstrādājumi, tekstilmateriāli un tekstilizstrādājumi un pārtikas rūpniecības produkti. Augsto eksporta kāpumu salīdzinājumā ar iepriekšējā gada atbilstošo periodu nodrošināja metālu, koksnes un tās izstrādājumu un pārtikas rūpniecības produktu (alkoholiskie un bezalkoholiskie dzērieni, tabaka) izveduma palielinājums. Šo preču eksporta kāpumu noteica to eksporta fiziskā apjoma pieaugums, bet eksporta cenu palielinājums bija neliels. 3. ceturksnī arī tekstilmateriālu un tekstilizstrādājumu (galvenokārt tekstila un trikotāžas apģērbu un to piederumu) eksports bija lielāks nekā iepriekšējā gada atbilstošajā periodā. Tekstilmateriālu un tekstilizstrādājumu eksporta kāpumu vienlīdz nozīmīgi ietekmēja gan cenu, gan fiziskā apjoma palielināšanās.

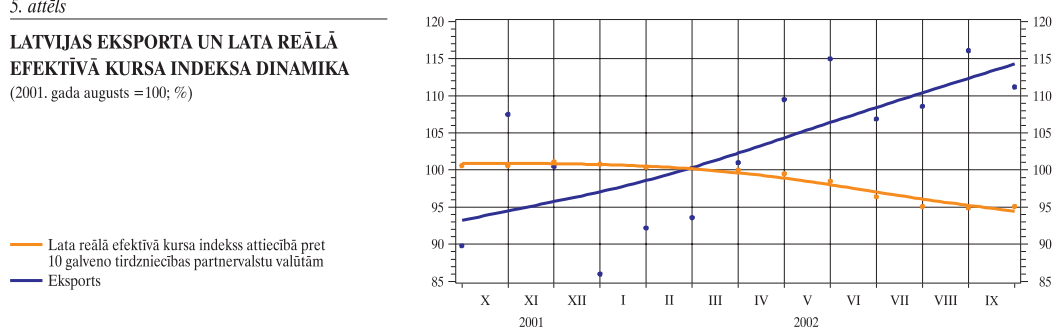
Lata reālā efektīvā kursa indekss attiecībā pret 10 galveno tirdzniecības partnervalstu valūtām 3. ceturksnī salīdzinājumā ar iepriekšējā gada atbilstošo periodu samazinājās par 5.8%. Lata nominālā kursa sarukums gan attiecībā pret galveno

attīstīto, gan galveno attīstības tirdzniecības partnervalstu valūtām (attiecīgi par 5.6% un 0.4%), kā arī zemāks inflācijas līmenis Latvijā salīdzinājumā ar galveno tirdzniecības partnervalstu inflāciju (izņemot Lietuvu un Ukrainu) joprojām nodrošināja labvēlīgus apstākļus eksportētājiem. Lata reālā efektīvā kursa indekss (sk. 5. att.) 3. ceturksnī salīdzinājumā ar iepriekšējā gada atbilstošo periodu samazinājās gan attiecībā pret galveno attīstīto tirdzniecības partnervalstu valūtām, gan attiecībā pret galveno attīstības tirdzniecības partnervalstu valūtām (attiecīgi par 4.7% un 6.3%), tādējādi palielinot eksportētāju konkurētspēju abās valstu grupās.

5. attēls

LATVIJAS EKSPORTA UN LATA REĀLĀ EFEKTĪVĀ KURSA INDEKSA DINAMIKA

(2001. gada augusts = 100; %)

Eksporta vienības vērtība salīdzinājumā ar iepriekšējo ceturksni pieauga par 1.8%, bet salīdzinājumā ar iepriekšējā gada atbilstošo periodu – par 3.2%, eksportam reālajā izteiksmē palielinoties par 17.2%.

Salīdzinājumā ar iepriekšējā gada atbilstošo periodu eiro īpatsvars ārējās tirdzniecības norēķinos pieauga no 41.6% līdz 49.4%, savukārt ASV dolāra īpatsvars kritās no 38.1% līdz 31.4%.

Nozīmīgākās importa preces bija mašīnas un mehānismi, elektriskās iekārtas, minerālie produkti, ķīmiskās rūpniecības un tās saskarnozaru produkcija, transportlīdzekļi un metāli un to izstrādājumi. Salīdzinājumā ar iepriekšējā gada atbilstošo periodu visvairāk pieauga mašīnu un mehānismu, elektrisko iekārtu, metālu un to izstrādājumu, pārtikas rūpniecības produktu (alkoholisko un bezalkoholisko dzērienu) un transportlīdzekļu ievadums. Mašīnu un mehānismu, elektrisko iekārtu un metālu un to izstrādājumu ievaduma kāpumu galvenokārt noteica šo preču cenu paaugstināšanās (attiecīgi par 16.8% un 12.9%). Šo preču grupu imports ievērojami palielinājās arī salīdzinājumā ar 2. ceturksni, un to noteica importa fiziskā apjoma kāpums.

Importa vienības vērtība 3. ceturksnī salīdzinājumā ar 2. ceturksni nemainījās, bet salīdzinājumā ar 2001. gada atbilstošo periodu pieauga par 7.4%. Tādējādi tirdzniecības nosacījumi uzlabojās tikai salīdzinājumā ar iepriekšējo ceturksni.

Latvijas galvenās partnervalstis preču importā bija Vācija, Lietuva, Krievija, Somija, Igaunija un Zviedrija. Salīdzinājumā ar iepriekšējā gada atbilstošo periodu preču imports būtiski pieauga no ES valstīm (galvenokārt Vācijas) un pārējām valstīm (Lietuvas). NVS valstu grupā imports būtiski palielinājās no Krievijas (pārtikas rūpniecības produkti – alkoholiskie un bezalkoholiskie dzērieni) un kritās no Baltkrievijas (minerālie produkti). Pieauga mašīnu un mehānismu, elektrisko iekārtu un transportlīdzekļu imports no Vācijas un pārtikas produktu, metālu un to izstrādājumu un minerālo produktu imports no Lietuvas.

Maksājumu bilance

Latvijas maksājumu bilances tekošā konta negatīvais saldo 3. ceturksnī bija 109.4 milj. latu jeb 8.5% no IKP – ievērojami labāk nekā iepriekšējā gada atbilstošo

šajā periodā (10.3% no IKP) un līdzīgi kā iepriekšējā ceturksnī. Uzlabojumu noteica preču negatīvā saldo attiecībā pret IKP sarukums un kārtējo pārvedumu pozitīvā saldo būtiskais kāpums. Pakalpojumu un kārtējo pārvedumu pozitīvais saldo sedza 54.8% no preču negatīvā saldo.

Pakalpojumu pozitīvais saldo (69.9 milj. latu) 3. ceturksnī salīdzinājumā ar iepriekšējā gada atbilstošo periodu saruka par 5.6 milj. latu, jo no nerezidentiem saņemto pakalpojumu apjoma pieaugums pārsniedza tiem sniegto pakalpojumu apjoma kāpumu. Lēnāku sniegto pakalpojumu apjoma pieaugumu noteica sniegto jūras transporta pakalpojumu ieņēmumu kritums. Pārvadājumi joprojām ir galvenie nerezidentiem sniegtie pakalpojumi, un 3. ceturksnī tie veidoja 55.5% no sniegto pakalpojumu kopapjoma (iepriekšējā gada atbilstošajā periodā – 61.4%). Savukārt saņemto braucienu pakalpojumu un citu pakalpojumu apjoms sasniedza attiecīgi 35.4% un 34.6% no saņemto pakalpojumu kopapjoma (2001. gada 3. ceturksnī – 34.3% un 37.7%).

Pārvadājumu pakalpojumu pozitīvais saldo salīdzinājumā ar iepriekšējā gada atbilstošo periodu, kritoties kravu apgrozījumam Ventspils ostā, samazinājās par 13.8 milj. latu. Palielinājās citu ar ostu darbību nesaistītu sniegto pārvadājumu pakalpojumu (gaisa un autotransporta pakalpojumu) apjoms.

Straujāk augot nerezidentu tēriņiem Latvijā, braucienu pakalpojumu negatīvais saldo saruka par 6.0 milj. latu. 3. ceturksnī salīdzinājumā ar iepriekšējā gada atbilstošo periodu palielinājās Latviju apmeklējušo nerezidentu skaits un tēriņi, savukārt Latvijas ceļotāju skaits samazinājās, bet izdevumi pieauga.

Citu pakalpojumu pozitīvais saldo salīdzinājumā ar iepriekšējā gada atbilstošo periodu palielinājās nedaudz – par 2.2 milj. latu. Visvairāk pieauga sniegto finanšu pakalpojumu un citu komercdarbības pakalpojumu ieņēmumi. Saņemto pakalpojumu kopapjomā visvairāk palielinājās apdrošināšanas pakalpojumu apjoms.

Ienākumu negatīvais saldo (10.1 milj. latu) bija mazāks nekā iepriekšējā ceturksnī, taču salīdzinājumā ar iepriekšējā gada atbilstošo periodu, pieaugot nerezidentu gūtajiem ienākumiem, tas palielinājās par 8.7 milj. latu. Nerezidentu gūto ienākumu kāpumu noteica lielāki tiešo investīciju ieguldījumu ienākumi, īpaši finanšu starpniecībā, transportā, glabāšanā un sakaros, kā arī tirdzniecībā. Rezidentu gūto ienākumu apjoms būtiski nemainījās – pieauga ārvalstīs nodarbināto atlīdzība, bet samazinājās portfeļieguldījumu un citu ieguldījumu ienākumi.

Kārtējo pārvedumu pozitīvais saldo sasniedza 50.6 milj. latu. Tā pieaugumu par 40.6 milj. latu noteica privātā sektora saņemto kārtējo pārvedumu apjoma kāpums, jo, sākot ar 2002. gada 1. ceturksni, maksājumu bilancē tiek ietverta informācija par tiem privātā sektora ārējiem maksājumiem, kuri veikti, izmantojot banku pakalpojumus.

Kapitāla un finanšu konta pozitīvais saldo bija 126.8 milj. latu.

Latvijā veikto ārvalstu tiešo investīciju apjoms bija 62.4 milj. latu, no tiem uzņēmumu pašu kapitālā tika ieguldīti 40.7%, bet reinvestētās peļņas veidā – 40.6%. Nozīmīgākās tiešās investīcijas veiktas tirdzniecībā (21.9% no tiešo investīciju kopapjoma), transportā, glabāšanā un sakaros (16.8%), finanšu starpniecībā (15.9%), kā arī operācijās ar nekustamo īpašumu, nomā un citā komercdarbībā. Ārvalstu tiešās investīcijas 2002. gada pirmajos deviņos mēnešos sasniedza 214.6 milj. latu un sedza 86.3% no tekošā konta negatīvā saldo.

Portfeļieguldījumu saldo bija negatīvs (20.0 milj. latu). Rezidenti, galvenokārt bankas, palielināja ieguldījumus ārvalstu valdību emitētajās obligācijās un parādzīmēs

un samazināja ieguldījumus naudas tirgus instrumentos, tādējādi portfeļieguldījumu aktīvi pieauga par 14.5 milj. latu. Portfeļieguldījumu pasīvi saruka par 5.5 milj. latu, jo nerezidenti samazināja to īpašumā esošo Latvijas uzņēmumu akciju portfeli un šo kritumu nekompensēja iegādātie Latvijas valdības emitētie parāda vērtspapīri.

Citu ieguldījumu pozitīvais saldo bija 122.4 milj. latu. Ceturkšņa laikā citu ieguldījumu aktīvi būtiski nemainījās – samazinoties nerezidentiem izsniegto banku īstermiņa aizdevumu apjomam, finanšu resursi tika izvietoti pieprasījuma noguldījumos ārvalstu kredītiestādēs. Rezidentu citu ieguldījumu pasīvi pieauga par 125.6 milj. latu, jo bankas galvenokārt no nebankām pieprasījuma noguldījumu un aizņēmumu veidā piesaistīja attiecīgi 71.6 milj. latu un 50.5 milj. latu.

Latvijas Bankai veicot valūtas mijmaiņas darījumus un valdībai palielinot ārvalstu valūtu noguldījumu centrālajā bankā, rezerves aktīvi 3. ceturksnī pieauga par 42.2 milj. latu.

IEKŠZEMES EKONOMISKĀ AKTIVITĀTE

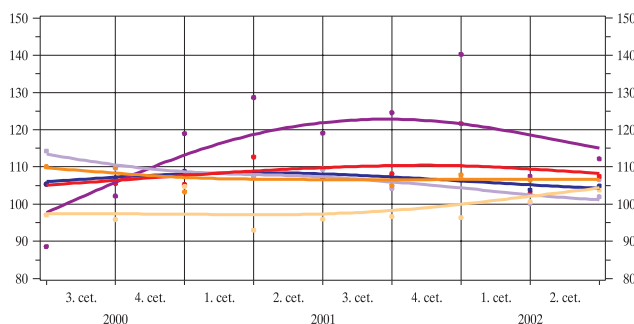
Kopējais pieprasījums

Latvijas Republikas Centrālās statistikas pārvaldes apkopotie dati par IKP izlietojumu 2002. gada 2. ceturksnī liecina, ka iekšzemes pieprasījums joprojām bija augsts. Pieprasījuma kāpumu galvenokārt noteica investīciju un privātā patēriņa palielinājums (sk. 6. att.).

6. attēls

IEKŠZEMES KOPPRODUKTA IZLIETOJUMS (salīdzināmās cenās; salīdzinājumā ar iepriekšējā gada atbilstošo periodu; %)

- Iekšzemes kopprodukts
- Privātais patēriņš
- Valdības patēriņš
- Kopējā kapitāla veidošana (investīcijas)
- Eksports
- Imports

Augsto privātā patēriņa pieaugumu 2. ceturksnī (6.6%) veicināja būtisks vidējās darba samaksas un izsniegto kredītu apjoma palielinājums. Sabiedriskais patēriņš 2. ceturksnī pieauga par 3.8% un kopējie gala patēriņa izdevumi – par 6.0%.

No iekšzemes pieprasījuma komponentiem visvairāk palielinājās kopējā kapitāla veidošana jeb investīcijas (par 12.2%; t.sk. investīcijas pamatlīdzekļos – par 14.5%), ko veicināja kredītu procentu likmju un būvniecības cenu samazinājums. Tekošā konta deficīta kāpumu 2. ceturksnī noteica augstais investīciju līmenis (26.1% no IKP) un to straujais pieaugums. Savukārt uzkrājumi salīdzinājumā ar iepriekšējā gada atbilstošo periodu saruka par 1.0 procentu punktu (līdz 16.8%).

Iekšzemes pieprasījuma kāpums noteica arī importa preču pieprasījuma pieaugumu, tādējādi palielinot importa un eksporta starpību, tomēr preču negatīvo saldo daļēji sedza pakalpojumu pozitīvais saldo. Imports 2. ceturksnī salīdzinājumā ar iepriekšējā gada atbilstošo periodu palielinājās par 7.5%, bet eksports – par 2.0%. Eksporta vienības vērtības kāpums (2.1%) labvēlīgi ietekmēja eksportētāju ieņēmumu pieaugumu, tomēr vienlaikus par 4.6% palielinājās arī importa vienības vērtība, tādējādi sadārdzinot importa preces.

Kopējais piedāvājums

Latvijas tautsaimniecība 3. ceturksnī attīstījās straujāk nekā 2002. gada pirmajos divos ceturkšņos. Izaugsmi noteica augstais iekšzemes pieprasījums, bet auga arī ārējais pieprasījums, veicinot rūpnieciskās ražošanas un eksporta kāpumu.

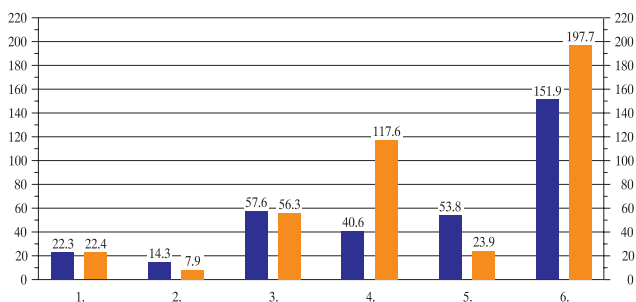
IKP pieaugumu (7.4%) 3. ceturksnī nodrošināja reālās pievienotās vērtības kāpums gan preču, gan pakalpojumu sektorā (attiecīgi par 7.1% un 7.5%). Preču sektorā veiksmīgi attīstījās gandrīz visas nozares: apstrādes rūpniecība (pievienotās vērtības pieaugums – 8.3%), būvniecība (8.4%), elektroenerģija, gāzes un ūdens apgāde (4.7%), ieguves rūpniecība un karjeru izstrāde (20.8%), zvejniecība (17.4%) un lauksaimniecība, medniecība un mežsaimniecība (2.4%). Pakalpojumu sektora izaugsmi veicināja straujš pievienotās vērtības kāpums tirdzniecībā (17.2%). Būtiska izaugsmē bija vērojama finanšu starpniecībā (6.1%), operācijās ar nekustamo īpašumu, nomā un citā komercdarbībā (6.7%), kā arī pārejās komunālajos, sociālajos un individuālajos pakalpojumos (11.6%). Pievienotās vērtības straujš palielinājums sakaru apakšnozarē nodrošināja transporta, glabāšanas un sakaru nozares izaugsmi (pievienotās vērtības pieaugums – 2.0%).

3. ceturksnī auga vairāku apstrādes rūpniecības nozaru produkcijas pieprasījums atsevišķās ES valstīs, ASV, Lietuvā un Igaunijā. Salīdzinājumā ar iepriekšējā gada atbilstošo periodu tas palielinājās pat nedaudz straujāk nekā iekšzemes pieprasījums. Saņemto eksporta pasūtījumu apjoms pieauga par 22.4% (sk. 7. att.), bet iekšējam tirgum – par 21.9%, veicinot apstrādes rūpniecības ražošanas reālo palielinājumu. Īpaši straujš ražošanas apjoma pieaugums bija citur neklasificētu elektrisko mašīnu un aparātu ražošanā (38.7%; šā rādītāja mēneša dinamiku sk. 8. att.), radio, televīzijas un sakaru iekārtu un aparatūras ražošanā (62.1%), kā arī ķīmisko vielu, to izstrādājumu un ķīmisko šķiedru ražošanā (21.0%). Samērā augsts kāpums bija arī koksnes, koka un korķa izstrādājumu ražošanā (izņemot mēbeles; 8.2%), pārtikas produktu un dzērienu ražošanā (5.5%), mēbeļu ražošanā, citur neklasificētu ražošanā (7.1%), tekstilizstrādājumu ražošanā (6.2%) un vairākās citās nozarēs.

7. attēls

SAŅEMTO PASŪTĪJUMU APJOMA PĀRMAIŅAS APSTRĀDES RŪPNIĒCĪBĀ
(2002. gada 3. cet.; salīdzinājumā ar iepriekšējā gada atbilstošo periodu; %)

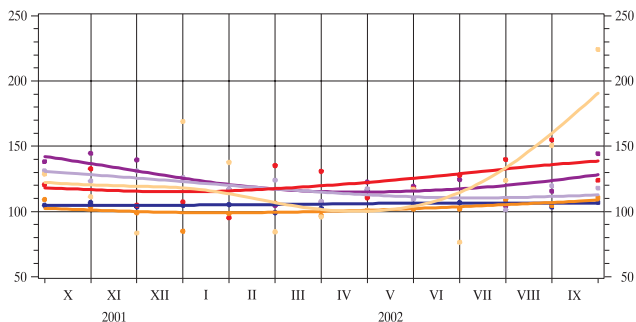
1. Apstrādes rūpniecība
 2. Ķīmisko vielu, to izstrādājumu un ķīmisko šķiedru ražošana
 3. Metālu ražošana
 4. Gatavo metālizstrādājumu ražošana, izņemot mašīnas un iekārtas
 5. Citur neklasificētu elektrisko mašīnu un aparātu ražošana
 6. Radio, televīzijas un sakaru iekārtu un aparatūras ražošana
- Pasūtījumi kopā
■ T.sk. eksporta pasūtījumi

8. attēls

RŪPNIĒCĪBAS PRODUKCIJAS FIZISKĀ APJOMA INDEKSS
(salīdzinājumā ar iepriekšējā gada atbilstošo periodu; %)

- Pārtikas produktu un dzērienu ražošana
- Koksnes, koka un korķa izstrādājumu ražošana, izņemot mēbeles
- Pārējo nemetālisko minerālu izstrādājumu ražošana
- Radio, televīzijas un sakaru iekārtu un aparatūras ražošana
- Ķīmisko vielu, to izstrādājumu un ķīmisko šķiedru ražošana
- Citur neklasificētu elektrisko mašīnu un aparātu ražošana

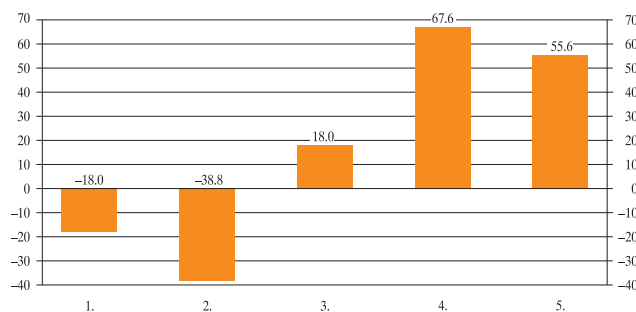
Strauji saruka jēlnaftas piegāde pa maģistrālo naftas vadu līdz Ventspils ostai (piegādes apjoms sasniedza tikai 34.6% no iepriekšējā gada atbilstošā perioda apjoma).

Tā kā vienlaikus kritās arī naftas produktu piegāde pa dzelzceļu, Ventspils ostas apgrozījums 3. ceturksnī samazinājās par 38.8%. Pārējās Latvijas ostās kravu apgrozījums pieauga (Rīgas ostā – par 18.0%, Liepājas ostā – par 67.6%, mazajās ostās – par 55.6%), daļēji kompensējot kritumu Ventspils ostā un samazinot kopējo ostu apgrozījuma sarukumu līdz 18.0% (sk. 9. att.).

9. attēls

LATVIJAS OSTĀS SAŅEMTO UN NO TĀM NOSŪTĪTO KRAVU APJOMS (2002. gada 3. cet.; salīdzinājumā ar iepriekšējā gada atbilstošo periodu; %)

1. Kopā
2. Ventspils osta
3. Rīgas osta
4. Liepājas osta
5. Mazās ostas

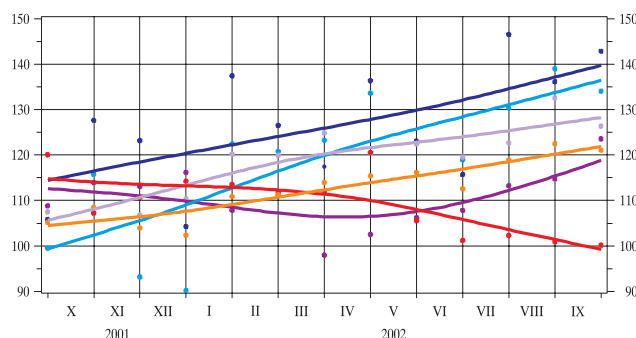
Tranzīta (galvenokārt naftas produktu) pārvadājumu apjoms pa dzelzceļu uz Latvijas ostām 3. ceturksnī kritās par 13.0% salīdzinājumā ar iepriekšējā gada atbilstošo periodu, toties importa un iekšzemes pārvadājumu apjoms pieauga, samazinot pa dzelzceļu pārvadāto kravu apjoma sarukumu (līdz 10.1%).

Augot iedzīvotāju ienākumiem un privātpersonām izsniegto kredītu apjomam un samazinoties ēnu ekonomikas īpatsvaram nozarē, mazumtirdzniecības apgrozījums turpināja strauji palielināties (kāpums par 20.9% salīdzinājumā ar iepriekšējā gada atbilstošo periodu). Pieaugumu veicināja arī lielveikalu tīkla paplašināšanās. Tāpat kā iepriekšējā ceturksnī, mazumtirdzniecības apgrozījums straujāk palielinājās uzņēmumos, kuru pamatdarbība ir automobiļu, motociklu un to detaļu pārdošana (ieskaitot vairumtirdzniecību; par 41.7%), kā arī nespécializētajos veikalos, kur pārsvarā ir pārtika (par 28.8%; rādītāja mēneša dinamiku sk. 10. att.). Arī mazumtirdzniecības konjunktūras apsekojumā iegūtais konfidences rādītājs 2002. gada 3. ceturksnī (8%) atspoguļo nozares attīstības pozitīvu vērtējumu.

10. attēls

MAZUMTIRDZNICĪBAS APGROZĪJUMS (salīdzināmās cenās; salīdzinājumā ar iepriekšējā gada atbilstošo periodu; %)

- Kopā
- Automobiļu, motociklu un to detaļu pārdošana (ieskaitot vairumtirdzniecību)
- Automobiļu degvielas mazumtirdzniecība
- Mazumtirdzniecība nespécializētajos veikalos, kur pārsvarā ir pārtika
- Mēbeļu, apgaismes ierīču, mājāsaimniecības priekšmetu, elektropiederumu, radio preču, televizoru, krāsu, būvmateriālu u.tml. mazumtirdzniecība spēcīzētajos veikalos
- Grāmatu, laikrakstu, rakstāmlietu un pārējā mazumtirdzniecība spēcīzētajos veikalos

Nodarbinātība un darba samaksa

Pamatdarbā nodarbināto iedzīvotāju skaits tautsaimniecībā 3. ceturksnī pieauga par 2.1% un sasniedza 1 008.4 tūkst. Vislielākais nodarbināto skaits bija apstrādes rūpniecībā – 164.9 tūkst. (16.4% no kopskaita), lauksaimniecībā, medniecībā un mežsaimniecībā – 159.3 tūkst. (15.8%), tirdzniecībā – 153.8 tūkst. (15.3%) un transportā, glabāšanā un sakaros – 95.2 tūkst. (9.4%).

Bezdarba līmenis samazinājās un septembrī bija 7.8% (zemākais kopš 2002. gada janvāra). Tomēr salīdzinājumā ar 2001. gada septembra beigām tas pieauga par 0.2 procentu punktiem sakarā ar zemāku ekonomisko aktivitāti atsevišķos uz eks-

portu orientētajos uzņēmumos, sarūkot ārējam pieprasījumam. Tomēr 3. ceturksnī bija vērojamas vairākas pozitīvas tendences. Samazinājās ilgstošo bezdarbnieku skaits gan salīdzinājumā ar iepriekšējo ceturksni, gan salīdzinājumā ar iepriekšējā gada atbilstošo periodu (attiecīgi par 2.3% un 4.0%). Pieauga reģistrēto brīvo darba vietu skaits, jo tika izveidotas jaunas ražotnes (Kuldīgā, Limbažos), kā arī, atsākoties jaunajam mācību gadam, izglītības iestādēs palielinājās apkalpojošā personāla darba vietu skaits. Tas veicināja bezdarbnieku skaita sarukumu – septembrī Nodarbinātības valsts dienestā bija reģistrēti 92 063 bezdarbnieki (jūnijā – 93 478).

Gan bezdarbnieku skaita samazināšanās, gan brīvo darba vietu skaita pieaugums nodrošināja darba tirgus noslodzes koeficienta kritumu (septembrī – 38; 2002. gada sākumā – 50).

Tautsaimniecībā nodarbināto mēneša vidējā bruto darba samaksa 3. ceturksnī bija Ls 173.83, bet mēneša vidējā neto darba samaksa – Ls 125.19. Salīdzinājumā ar iepriekšējā gada atbilstošo periodu tautsaimniecībā nodarbināto nominālā bruto darba samaksa palielinājās par 6.6%, bet nominālā neto darba samaksa – par 6.3%. Patēriņa cenu kāpuma dēļ reālās darba samaksas pieaugums bija zemāks – reālā bruto darba samaksa palielinājās par 5.6%, bet reālā neto darba samaksa – par 5.2%. Darba samaksas pieaugums noteica pirktpējas palielināšanos, kas nodrošināja privātā patēriņa kāpumu.

CENU DINAMIKA

Patēriņa cenu indekss 3. ceturksnī salīdzinājumā ar iepriekšējo ceturksni samazinājās par 1.0%. Jūlijā un augustā tas saruka attiecīgi par 0.4% un 0.8%, bet septembrī pieauga par 0.8%. Patēriņa cenu indeksa pārmaiņas izraisīja galvenokārt cenu svārstības sezonālu faktoru ietekmē vairākās patēriņa preču grupās – jūlijā un augustā pārtikas cenu kritums un cenu atlaides apģērbam un apaviem, bet septembrī – cenu palielinājums apģērbam un apaviem, kā arī mācību maksas pieaugums. Pārtikas cenu samazinājuma ietekme uz patēriņa cenu indeksu jūlijā un augustā bija lielāka nekā cenu kāpums septembrī. Administratīvi regulējamo cenu un degvielas cenu ietekme uz kopējām patēriņa cenu pārmaiņām bija nenozīmīga.

3. ceturksnī patēriņa cenu gada inflācija bija 1.0% un patēriņa cenu pamatinflācija – 0.7%.

Ne rūpniecības, ne būvniecības ražotāju cenas neietekmēja patēriņa cenu kāpumu 3. ceturksnī. Ražotāju cenu indekss rūpniecībā palielinājās nedaudz (par 0.2%; t.sk. vietējā tirgū pārdotajai produkcijai – par 0.1%). Salīdzinājumā ar iepriekšējā gada atbilstošo periodu ražotāju cenas pieauga par 0.5% (t.sk. iekšzemes tirgū pārdotajai produkcijai – samazinājās par 0.2%). Būvniecības izmaksu indekss salīdzinājumā ar iepriekšējo ceturksni palielinājās par 0.5%, bet salīdzinājumā ar iepriekšējā gada atbilstošo periodu saruka par 2.5%.

FISKĀLAIS SEKTORS

Valsts konsolidētā kopbudžeta fiskālais deficīts 3. ceturksnī pieauga par 16.1 milj. latu un 2002. gada pirmajos deviņos mēnešos bija 19.9 milj. latu (2.2 reizes mazāk nekā iepriekšējā gada atbilstošajā periodā; sk. 11. att.). Valsts konsolidētā kopbudžeta fiskālais deficīts septembrī bija 9.3 milj. latu (iepriekšējā gada atbilstošajā periodā – 31.4 milj. latu).

Valsts konsolidētā kopbudžeta fiskālo deficītu galvenokārt noteica pašvaldību konsolidētā budžeta augošais deficīts, kas 2002. gada pirmajos deviņos mēnešos sa-

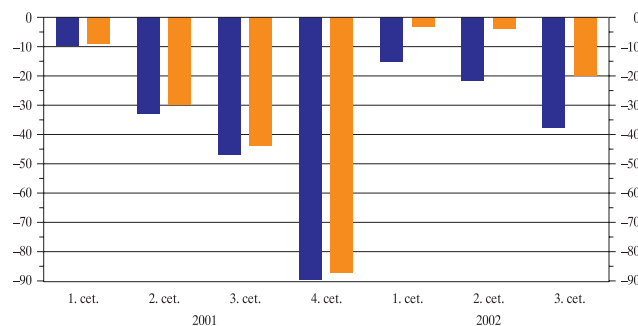
sniedza 20.3 milj. latu. Lielāko daļu no tā (17.3 milj. latu) veidoja Rīgas pilsētas pamatbudžeta deficīts.

11. attēls

VALSTS KONSOLIDĒTĀ KOPBUDŽETA BILANCE

(no gada sākuma; perioda beigās; milj. latu)

■ Finansālā bilance
■ Fiskālā bilance

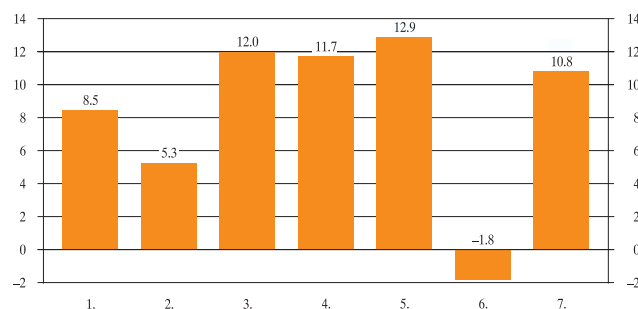
Lai gan 3. ceturksnī nodokļu ieņēmumu pieauguma temps bija nedaudz mazāks nekā 2002. gada pirmajā pusē, tas joprojām bija augsts (nodokļu ieņēmumu pārmaiņas 2002. gada pirmajos deviņos mēnešos salīdzinājumā ar iepriekšējā gada atbilstošo periodu sk. 12. att.). Salīdzinājumā ar iepriekšējā gada atbilstošo periodu nodokļu ieņēmumi pieauga par 7.9% (1. un 2. ceturksnī – attiecīgi par 9.6% un 9.8%). 3. ceturksnī būtiski palielinājās iedzīvotāju ienākuma nodokļa, sociālās apdrošināšanas iemaksu un akcīzes nodokļa ieņēmumi (attiecīgi par 12.9%, 7.9% un 7.3%). Savukārt pievienotās vērtības nodokļa ieņēmumi samazinājās par 0.4%, ko noteica pievienotās vērtības nodokļa atmaksa, kas 3. ceturksnī sasniedza 47.0 milj. latu.

12. attēls

NODOKĻU IEŅĒMUMI

(2002. gada pirmajos deviņos mēnešos; salīdzinājumā ar iepriekšējā gada atbilstošo periodu; %)

1. Sociālās apdrošināšanas iemaksas
2. Pievienotās vērtības nodoklis
3. Iedzīvotāju ienākuma nodoklis
4. Akcīzes nodoklis
5. Uzņēmumu ienākuma nodoklis
6. Muitas nodoklis
7. Īpašuma nodoklis

Nenodokļu ieņēmumi valsts pamatbudžētā 2002. gada pirmajos deviņos mēnešos sasniedza 93.3% no gada plāna. 3. ceturksnī nenodokļu ieņēmumi valsts pamatbudžētā salīdzinājumā ar iepriekšējo ceturksni saruka (par 5.8 milj. latu jeb 20.8%). Kritumu galvenokārt noteica maksājumu par valsts kapitāla izmantošanu samazinājums par 4.4 milj. latu, jo lielākie maksājumi par valsts kapitāla izmantošanu tika veikti 2. ceturksnī.

Valsts pamatbudžeta kopējie izdevumi salīdzinājumā ar iepriekšējo ceturksni saruka (par 15.2 milj. latu). To galvenokārt noteica no valsts pamatbudžeta pašvaldībām izsniegto mērķdotāciju kritums (no 39.4 milj. latu 2. ceturksnī līdz 18.4 milj. latu 3. ceturksnī), kā arī mazāki procentu maksājumi par aizņēmumiem. Salīdzinājumā ar iepriekšējo ceturksni nedaudz pieauga izdevumi kapitālieguldījumiem.

2002. gada pirmajos deviņos mēnešos valsts speciālajā budžētā bija 8.5 milj. latu fiskālais pārpalikums (3. ceturksnī – 4.7 milj. latu). Valsts speciālā budžeta ieņēmumi 3. ceturksnī bija par 12.4% lielāki nekā iepriekšējā gada atbilstošajā periodā. Augot sociālās apdrošināšanas iemaksu ieņēmumiem un samazinoties izdevumiem no sociālās apdrošināšanas budžeta, šajā budžētā 3. ceturksnī izveidojās 2.8 milj. latu fiskālais pārpalikums (2002. gada pirmajos deviņos mēnešos – 1.9 milj. latu).

No sociālās apdrošināšanas iemaksām 3. ceturksnī valsts fondēto pensiju shēmā tika ieskaitīti 2.5 milj. latu, bet no otrā pensiju līmeņa darbības sākuma līdz 2002. ga-

da septembra beigām – 9,8 milj. latu. Valsts kase šo naudu ir ieguldījusi valsts parādzīmēs un termiņnoguldījumos bankās.

Pašvaldību pamatbudžeta fiskālais deficīts 3. ceturksnī palielinājās par 6,6 milj. latu un 2002. gada pirmajos deviņos mēnešos sasniedza 14,4 milj. latu. Pašvaldību pamatbudžeta deficīts tika finansēts ar aizņēmumu no valsts pamatbudžeta, ieņēmumiem no pašvaldību īpašuma privatizācijas un citas iekšējās finansēšanas.

Valdības parāds 2002. gada 3. ceturkšņa beigās bija 742,4 milj. latu. Valdības iekšējais parāds 3. ceturksnī palielinājās par 10,3 milj. latu, bet ārējais parāds samazinājās par 4,0 milj. latu. Valdības iekšējā parāda pieaugumu noteica valsts iekšējā aizņēmuma vērtspapīru emisija.

MONETĀRĀ POLITIKA UN FINANŠU SEKTORS

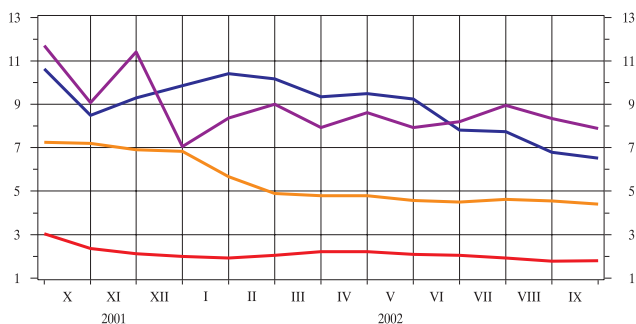
Banku likviditāte un Latvijas Bankas operācijas

3. ceturksnī Latvijas banku likviditāte joprojām bija augsta. Īsāka termiņa (līdz 1 mēnesim) kredītu procentu likmju svārstīgums pieauga sakarā ar dažu lielāko banku darījumiem minimālo rezervju prasību izpildei perioda pēdējās dienās. Naudas tirgus procentu likmju indekss RIGIBOR turpināja samazināties. Visvairāk saruka RIGIBOR kredītiem ar termiņu līdz 1 mēnesim (par 0,4 procentu punktiem; līdz 3,45% 3. ceturkšņa beigās). RIGIBOR kredītiem ar 6 mēnešu termiņu (pie šā indeksa bieži tiek piesaistītas nebankām izsniegto kredītu procentu likmes) samazinājās par 0,24 procentu punktiem (ceturkšņa beigās – 4,26%; sk. 13. att.).

13. attēls

ĪSTERMIŅA DARĪJUMU PROCENTU LIKMES (%)

- RIGIBOR latos izsniegtajiem kredītiem ar 6 mēnešu termiņu
- LIBOR ASV dolāros izsniegtajiem kredītiem ar 6 mēnešu termiņu
- Iekšzemes uzņēmumiem un privātpersonām latos izsniegtie īstermiņa kredīti
- Iekšzemes uzņēmumiem un privātpersonām OECD valstu valūtās izsniegtie īstermiņa kredīti

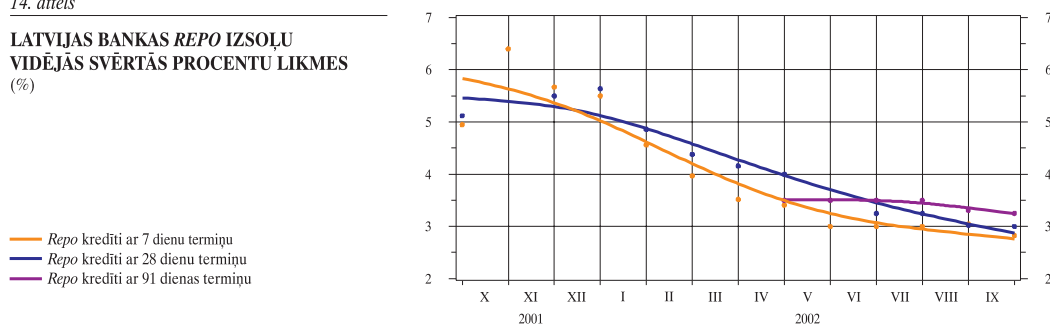
Latvijas Banka ar 2002. gada 16. septembri par 0,5 procentu punktiem samazināja procentu likmes – refinansēšanas likmi (līdz 3,0% gadā) un banku noguldījumu Latvijas Bankā procentu likmes (ar 7 dienu termiņu – 2,0% gadā; ar 14 dienu termiņu – 2,25% gadā), kā arī lombarda kredītu procentu likmes (5,0% gadā, ja pēdējo 30 dienu laikā lombarda kredīta atlikums bijis līdz 10 dienām; 6,0% gadā, ja pēdējo 30 dienu laikā lombarda kredīta atlikums bijis 11–20 dienu; 7,0% gadā, ja pēdējo 30 dienu laikā lombarda kredīta atlikums bijis 21 dienu un ilgāk). Tas veicināja naudas tirgus procentu likmju samazināšanos, tādējādi sekmējot arī nebankām izsniegto kredītu procentu likmju sarukumu. Iepriekšējais banku termiņnoguldījumu Latvijas Bankā procentu likmju pazeminājums (arī par 0,5 procentu punktiem) tika veikts 2002. gada maijā, bet pārējās procentu likmes nebija mainītas kopš 2000. gada marta.

Lai gan Latvijas Bankas procentu likmju samazinājums veicināja tālāku starpbanku tirgus procentu likmju kritumu, vairāki faktori liecināja, ka augstā likviditāte, kas bija vērojama 2002. gada pirmajos ceturkšņos, pamazām pazeminās, palielinoties skaidrajai naudai apgrozībā, kā arī augot banku rezervju prasībām sakarā ar nebanku noguldījumu atlikuma kāpumu.

3. ceturksnī banku kredītu pieprasījums *repo* izsolēs bija par 20.9% lielāks nekā pirmajos divos ceturkšņos kopā. 2. ceturksnī *repo* kredītu dienas vidējais atlikums bija 11.0 milj. latu, bet 3. ceturksnī tas sasniedza 28.9 milj. latu. *Repo* izsoļu vidējā svērtā procentu likme salīdzinājumā ar iepriekšējo ceturksni samazinājās par 15 bāzes punktiem (līdz 3.24%; *repo* izsoļu vidējo svērto procentu likmju mēneša dinamiku sk. 14. att.).

14. attēls

LATVIJAS BANKAS *REPO* IZSOĻU
VIDĒJĀS SVĒRTĀS PROCENTU LIKMES
(%)

Augustā bankas pieprasīja lombarda kredītus 6.6 milj. latu apjomā. Likviditātes pazemināšanās šajā mēnesī izraisīja liels dažu banku īstermiņa kredītu pieprasījums nolūkā nodrošināt rezervju prasību izpildi, tāpēc Latvijas Bankas resursu pieprasījums īslaicīgi un strauji palielinājās. Bankas likviditātes deficītu galvenokārt kompensēja ar valūtas mijmaiņas darījumiem, samērā nedaudz pieprasot lombarda kredītus. Banku termiņnoguldījumu dienas vidējais atlikums 3. ceturksnī samazinājās no 36.0 milj. latu līdz 11.8 milj. latu. Vislielākais banku termiņnoguldījumu atlikums bija septembrī, bet jūlijā un augustā tas bija neliels.

Īstermiņa valūtas mijmaiņas darījumu atlikums septembra beigās bija 43.3 milj. latu. Tika dzēsti ilgtermiņa valūtas mijmaiņas darījumi 13.8 milj. latu vērtībā, un to atlikums samazinājās līdz 89.0 milj. latu. Latvijas Bankas tirī ārējie aktīvi palielinājās par 55.2 milj. latu jeb 7.6%, galvenokārt pieaugot īstermiņa valūtas mijmaiņas darījumu atlikumam.

Naudas rādītāju dinamika un procentu likmes

Centrālās bankas naudas piedāvājums 3. ceturksnī nedaudz samazinājās salīdzinājumā ar sezonāli augsto līmeni 2. ceturkšņa beigās. Naudas bāze saruka par 8.6 milj. latu jeb 1.3%. Jūlijā un augustā M0 saglabājās augstā līmenī un samazinājās tikai septembrī. To galvenokārt noteica būtisks valdības noguldījuma atlikuma pieaugums Latvijas Bankā, sarūkot banku noguldījumu atlikumam centrālajā bankā. Ievērojami mazāka bija bankām izsniegto Latvijas Bankas kredītu ietekme.

Vasaras mēnešiem raksturīgais augstais skaidrās naudas pieprasījums saglabājās arī septembrī, un tās daudzums apgrozībā palielinājās visos 3. ceturkšņa mēnešos (kopā – par 22.9 milj. latu jeb 4.2%).

Naudas rādītāju M1 un M2X pieauguma temps 3. ceturksnī palēninājās gan salīdzinājumā ar iepriekšējā gada atbilstošo periodu, gan salīdzinājumā ar iepriekšējo ceturksni.

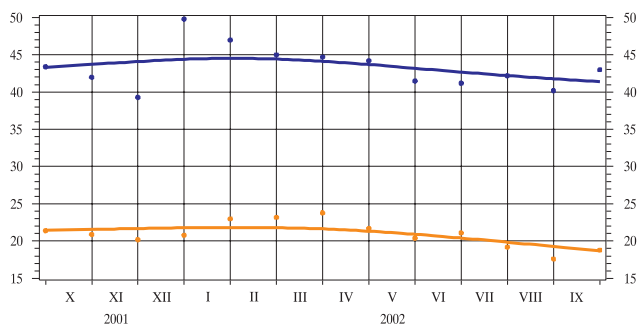
Lai gan turpinājās samērā straujš skaidrās naudas (bez atlikumiem banku kasēs) kāpums (18.8 milj. latu jeb 3.9%), iekšzemes uzņēmumu un privātpersonu noguldījumu atlikums 3. ceturksnī pieauga tikai par 5.8 milj. latu jeb 0.5%, t.sk. privātpersonu noguldījumu atlikums – par 25.6 milj. latu jeb 3.9%. Kopējais naudas piedāvājums palielinājās par 24.6 milj. latu jeb 1.4%. M2X gada pieauguma temps

samazinājās no 21.1% jūnijā līdz 18.8% septembrī (2001. gada septembrī – 21.4%; sk. 15. att.).

15. attēls

**PLAŠĀS NAUDAS UN IEKŠZEMES
UZŅĒMUMIEM UN PRIVĀTPERSONĀM
IZSNIEGTO KREDĪTU DINAMIKA**
(salīdzinājumā ar iepriekšējā gada atbilstošo periodu; %)

— M2X (plašā nauda)
— Iekšzemes uzņēmumiem un privātpersonām
izsniegtie kredīti

Skaidrās naudas un noguldījumu attiecība pieauga, un skaidrās naudas īpatsvars plašajā naudā septembrī sasniedza 28.9%.

Straujais iekšzemes kredītu atlikuma kāpums (125.1 milj. latu) būtiski palielināja banku sistēmas tiros iekšējos aktīvus, bet tieie ārējie aktīvi saruka par 60.0 milj. latu. To noteica no nerezidentiem piesaistīto līdzekļu daļēja izmantošana rezidentu kreditēšanā.

M2X ārvalstu valūtas komponents 3. ceturksnī nedaudz samazinājās (par 1.0%), bet plašās naudas latu daļa M2D pieauga (par 2.6%). Arī plašās naudas likvidākais komponents M1 palielinājās par 2.3%, bet kvazinauda gandrīz nemainījās.

Iekšzemes uzņēmumu un privātpersonu noguldījumu atlikums Latvijas kredītiestādēs septembra beigās sasniedza 1 234.6 milj. latu, t.sk. 680.1 milj. latu jeb 55.1% (jūnija beigās – 53.3%) bija piesaistīti no privātpersonām. No privātpersonām piesaistīto noguldījumu atlikuma kāpums liecināja, ka noguldījumu kopējā atlikuma lēnais pieaugums saistīts ar uzņēmumu rīcībā esošās naudas investēšanu attīstībā. Piesaistīto noguldījumu termiņstruktūrā samazinājās pieprasījuma noguldījumu (līdz 58.0%; jūnija beigās – 59.5%), bet pieauga termiņnoguldījumu īpatsvars. Pieprasījuma noguldījumu atlikums saruka par 15.1 milj. latu (t.sk. uzņēmumu pieprasījuma noguldījumu atlikums – par 30.7 milj. latu), bet termiņnoguldījumu atlikums palielinājās par 21.0 milj. latu (t.sk. privātpersonu termiņnoguldījumu atlikums – par 10.1 milj. latu). Gandrīz pusi no termiņnoguldījumu atlikuma kāpuma nodrošināja ilgtermiņa noguldījumu atlikuma pieaugums, to īpatsvaram noguldījumu kopējā atlikumā pirmo reizi kopš 1995. gada pārsniedzot 10%.

Noguldījumi tika piesaistīti galvenokārt nacionālajā valūtā. Iekšzemes uzņēmumu un privātpersonu latos veikto noguldījumu atlikums 3. ceturksnī palielinājās par 11.4 milj. latu, bet ārvalstu valūtā piesaistīto noguldījumu atlikums saruka par 5.6 milj. latu.

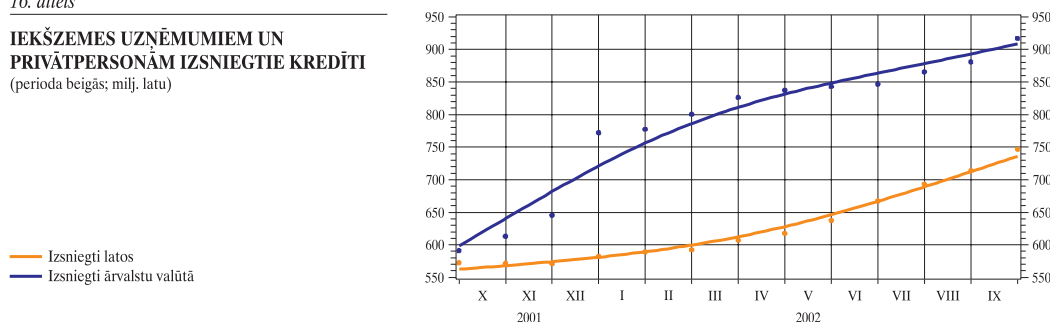
Iekšzemes uzņēmumu ārvalstu valūtas noguldījumos joprojām dominēja ASV dolārs, tomēr turpināja augt eiro īpatsvars. 3. ceturksņa beigās 80.3% no noguldījumiem ārvalstu valūtā bija piesaistīti ASV dolāros un 17.9% – eiro (2. ceturksņa beigās – attiecīgi 81.8% un 16.3%).

3. ceturksnim bija raksturīga strauja kreditēšanas attīstība (sk. 16. att.). Salīdzinājumā ar iepriekšējā gada atbilstošo periodu iekšzemes uzņēmumiem un privātpersonām izsniegto kredītu atlikums palielinājās par 43.0%, bet salīdzinājumā ar iepriekšējo ceturksni – par 9.9%. Kredītu kopējais atlikums sasniedza 1.7 mljrd. latu jeb 33.6% no IKP. Kredītu gada pieauguma temps gandrīz nemainījās. Būtiski (par 69.0%) tas pieauga privātpersonām, bet mazāk (par 37.2%) – uzņēmumiem. 3. ceturksņa beigās iekšzemes uzņēmumiem un privātpersonām izsniegto kredītu

atlikums bija 42.6% no banku sektora aktīvu kopapjoma un par 2.0 procentu punktiem pārsniedza to īpatsvaru banku sektora aktīvu kopapjomā iepriekšējā ceturksņa beigās.

16. attēls

IEKŠZEMES UZŅĒMUMIEM UN PRIVĀTPERSONĀM IZSNIGTIE KREDĪTI (perioda beigās; milj. latu)

Kredītu termiņstruktūrā visvairāk (par 86.7 milj. latu) pieauga kredītu ar termiņu ilgāku par 5 gadiem atlikums. Kredītu ar 1–5 gadu termiņu atlikums palielinājās par 80.5 milj. latu, bet īstermiņa kredītu atlikums samazinājās.

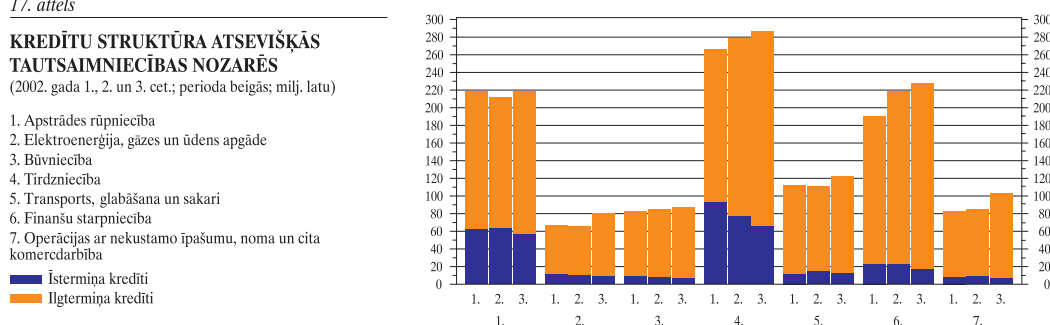
Solidzinājumā ar iepriekšējo ceturksni vairākumā banku strauji pieauga visu kredītu veidu atlikumi, liecinot par vienmērīgu attīstību un banku kredītportfeļu diversifikāciju. Visvairāk (par 55.0 milj. latu jeb 18.4%) palielinājās hipotēku kredīta atlikums, komerc kredīta atlikums pieauga par 30.2 milj. latu jeb 5.1% un industriālā kredīta atlikums – par 25.4 milj. latu jeb 6.9%. Hipotēku kredīta atlikuma kāpumu ietekmēja valdības atbalsts mājokļu attīstības programmai, banku tirgvedības aktivitātes un vispārējs procentu likmju samazinājums. Iekšzemes uzņēmumiem un privātpersonām izsniegto kredītu veidu dalījumā lielākais bija komerc kredīta (37.5%) un industriālā kredīta (23.6%) atlikuma īpatsvars, bet turpināja augt hipotēku kredīta atlikuma īpatsvars.

Privātpersonām izsniegto aizdevumu atlikuma kāpumu un lielā mērā arī hipotēku kredīta atlikuma palielināšanos 3. ceturksnī nodrošināja kredīta mājokļa iegādei atlikuma pieaugums (35.7 milj. latu jeb 21.5%).

Iekšzemes uzņēmumiem izsniegto kredītu atlikums 3. ceturksnī palielinājās par 92.7 milj. latu jeb 7.6%, galvenokārt operācijās ar nekustamo īpašumu, nomā un citā komercdarbībā (par 19.3 milj. latu jeb 22.8%), elektroenerģijā, gāzes un ūdens apgādē (par 15.0 milj. latu jeb 22.7%) un transportā, glabāšanā un sakaros (par 11.7 milj. latu jeb 10.5%). Vislielākais izsniegto kredītu atlikums 3. ceturksņa beigās (sk. 17. att.) bija tirdzniecībā (287.4 milj. latu jeb 22.0% no uzņēmumiem izsniegto kredītu kopapjoma), finanšu starpniecībā (228.7 milj. latu jeb 17.5%) un apstrādes rūpniecībā (219.8 milj. latu jeb 16.8%).

17. attēls

KREDĪTU STRUKTŪRA ATSEVIŠKĀS TAUTSAIMNIECĪBAS NOZARĒS (2002. gada 1., 2. un 3. cet.; perioda beigās; milj. latu)

Kredītu atlikuma pieaugumu veicināja banku piedāvāto kredītu procentu likmju pazemināšana. Tā kā latos izsniegto kredītu procentu likmes samazinājās straujāk,

šādu kredītu atlikums pieauga nedaudz vairāk nekā OECD valstu valūtās izsniegto kredītu atlikums (attiecīgi par 79.4 milj. latu un 70.3 milj. latu). Iekšzemes uzņēmumiem un privātpersonām ārvalstu valūtā izsniegto kredītu valūtu struktūrā nedaudz palielinājās ASV dolāra īpatsvars (jūnijā – 64.6%, septembrī – 66.2%). Vēl mazāk mainījās eiro īpatsvars (attiecīgi 31.0% un 30.4%).

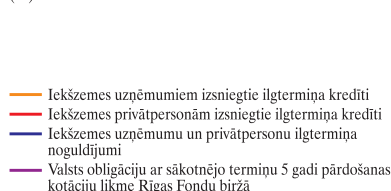
Latos izsniegto kredītu procentu likmju kritums un kredītu un noguldījumu procentu likmju starpības samazināšanās liecināja gan par tautsaimniecības, īpaši finanšu sektora, stabilitāti, gan par konkurences saasināšanos banku sektorā. Tās, ka ilgtermiņa noguldījumu procentu likmes bija augstākas par īstermiņa noguldījumu procentu likmēm, veicināja ilgtermiņa noguldījumu atlikuma kāpumu.

Septembrī iekšzemes uzņēmumiem un privātpersonām latos izsniegto kredītu vidējās svērtās procentu likmes sasniedza viszemāko līmeni gan īstermiņa, gan ilgtermiņa darījumiem (attiecīgi 6.5% un 8.1%). Uzņēmumiem latos izsniegto kredītu procentu likmes samazinājās pakāpeniski un stabili, bet privātpersonām izsniegto kredītu procentu likmes bija nedaudz augstākas un svārstīgākas, ko noteica šādu kredītu mērķu un nodrošinājuma daudzveidība. Latos izsniegto īstermiņa kredītu vidējā svērtā procentu likme septembrī bija par 1.4 procentu punktiem zemāka, bet ilgtermiņa kredītu vidējā svērtā procentu likme – par 1.8 procentu punktiem augstāka nekā attiecīgajiem kredītiem OECD valstu valūtās. To noteica banku pieeja lētākiem ilgtermiņa resursiem ārvalstu valūtā pasaules finanšu tirgos. Tāpēc īstermiņa kredīti tika aktīvāk izsniegti latos, bet ilgtermiņa kredīti – līdzīgā apjomā latos un ārvalstu valūtā.

Sakarā ar zemākām procentu likmēm naudas un kapitāla tirgū gan iekšzemes uzņēmumu, gan privātpersonu latos veikto noguldījumu vidējās svērtās procentu likmes turpināja samazināties (septembrī attiecīgi līdz 2.7% īstermiņa noguldījumiem un 4.5% – ilgtermiņa noguldījumiem). Pēc būtiska OECD valstu valūtās veikto noguldījumu vidējo svērto procentu likmju krituma 2001. gadā un 2002. gada 1. pusgadā 3. ceturksnī tās paaugstinājās līdz 2.1% īstermiņa noguldījumiem un 5.2% – ilgtermiņa noguldījumiem (latos veikto ilgtermiņa darījumu vidējo svērto procentu likmju mēneša dinamiku sk. 18. att.).

18. attēls

LATOS VEIKTO ILGTERMIŅA DARĪJUMU PROCENTU LIKMES (%)

Finanšu tirgus

3. ceturksņa sākumā ASV dolāra kurss attiecībā pret latu turpināja kristies, sasniedzot zemāko līmeni kopš 2000. gada vidus (0.594). Augusta sākumā ASV dolāra kurss atkal pieauga un gandrīz nemainījās līdz pat 3. ceturksņa beigām. Lielbritānijas sterliņu mārciņas kurss attiecībā pret latu palielinājās par 2.4%, bet Japānas jenas kurss saruka par 1.6%. ASV dolāra un eiro kurss mainījās mazāk (attiecīgi kāpums par 0.2% un kritums par 0.5%).

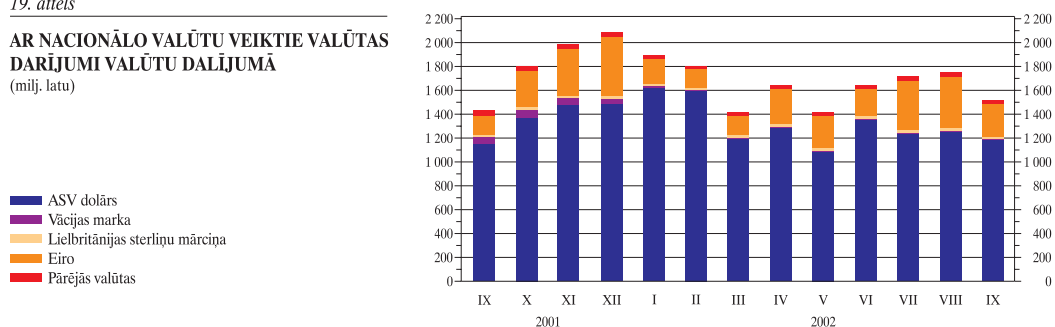
Latvijas kredītiestāžu un uzņēmēj sabiedrību (komercsabiedrību) pirtās un pārdotās ārvalstu valūtas apjoms 3. ceturksnī salīdzinājumā ar iepriekšējo ceturksni

palielinājās 1.5 reizes, bet salīdzinājumā ar iepriekšējā gada atbilstošo periodu – divkāršojās.

Lielāko valūtas darījumu pieauguma daļu veidoja ar nerezidentiem ārvalstu valūtās veiktie darījumi. Savukārt ar nacionālo valūtu veikto valūtas darījumu apjoms (7.9% no 3. ceturksni veikto valūtas darījumu kopapjoma) palielinājās par 5.8%, un tajā dominēja ASV dolāros un eiro veiktie darījumi (attieciņi 73.7% un 22.8%; valūtas darījumu mēneša dinamiku sk. 19. att.). Mazāk tika izmantota Lielbritānijas sterliņu mārciņa (1.6%) un Zviedrijas krona (0.5%).

19. attēls

AR NACIONĀLO VALŪTU VEIKTIE VALŪTAS DARĪJUMI VALŪTU DALĪJUMĀ (milj. latu)

3. ceturksnī finanšu tirgus likviditāte bija pietiekami augsta, lai veiksmīgi pārdotu valsts vērtspapirus, tomēr noteicošais faktors valdības sākotnējo izsoļu politikā bija mazais budžeta deficīts. Valsts kase sākotnējās izsolēs turpināja samazināt izsoles maksimālo likmi. 3. ceturksnī notika divas 6 mēnešu parādzīmju un divas 5 gadu obligāciju izsoles. Tajās pieprasījums un pārdotais apjoms bija mazāks nekā iepriekšējā ceturksnī. Piedāvātais apjoms bija 27.2 milj. latu, un pieprasījums to pārsniedza 2.7 reizes, tomēr pārdotais apjoms (tikai 13.2 milj. latu) liecināja, ka bankas vēlas iegādāties vērtspapirus ar augstāku ienesīgumu. Tāpēc Valsts kase nedaudz mainīja emisiju kalendāru 2002. gadam, samazinot izsolāmos apjomus un izsoļu rīkošanu atliekot uz vēlāku laiku. Savukārt fiksētas likmes apjoma (nekonkurējošās) izsoles bija veiksmīgas – dalībnieki iegādājās visus piedāvātos vērtspapirus.

6 mēnešu parādzīmju vidējā peļņas likme sākotnējās izsolēs augustā bija 3.66% un septembrī – 3.50% (iepriekšējā izsolē 2001. gada decembrī – 5.23%). 5 gadu obligāciju vidējā peļņas likme septembrī (5.38%) bija par 16 bāzes punktiem zemāka nekā jūlijā. Latvijas valsts iekšējā aizņēmuma vērtspapīru apjoms apgrozībā 3. ceturksnī palielinājās līdz 284.0 milj. latu (2. ceturksnī – līdz 274.3 milj. latu).

Tā kā pieauga Latvijas Bankā veikto *repo* darījumu apjoms, palielinājās arī centrālās bankas īpašumā esošo vērtspapīru īpatsvars valsts vērtspapīru kopapjomā (no 29.8% līdz 34.1%), bet banku īpašumā esošo vērtspapīru īpatsvars saruka (no 52.0% līdz 45.1%). Savukārt pieauga rezidentu nebanku (no 18.0% līdz 19.8%), kā arī nerezidentu (no 0.2% līdz 1.0%) īpašumā esošo vērtspapīru īpatsvars.

Valsts vērtspapīru procentu likmes otrreizējā tirgū samazinājās. 5 gadu obligāciju trešās emisijas kotētās pirkšanas un pārdošanas procentu likmes Rīgas Fondu biržā (RFB) 2. ceturkšņa beigās bija attiecīgi 5.45% un 5.20%, bet 3. ceturkšņa beigās – attiecīgi 5.20% un 4.60%. Procentu likmes kritās nākamajā nedēļā pēc sākotnējās izsoles. Palielinājās starpība starp valsts vērtspapīru pirkšanas un pārdošanas procentu likmēm, kas liecināja, ka bankas nelabprāt vēlas valsts vērtspapirus pārdot, to cenām sākotnējā tirgū nemitīgi ceļoties. Procentu likmju starpības pieaugumu veicināja arī tirdzniecības aktivitāšu kritums otrreizējā tirgū. Arī citu termiņu vērtspapīru likmēm bija tendence sarukt, piemēram, obligāciju ar tuvāko dzēšanas termiņu (2003. gada 28. janvārī) pirkšanas likme biržā samazinājās no 3.75% līdz 3.49%, savukārt parādzīmju likviditāte bija zema.

Latvijas eiroobligāciju procentu likmju un Vācijas valsts vērtspapīru etalonlikmju starpība 3. ceturkšņa beigās Latvijas eiroobligācijām ar 2 gadu dzēšanas termiņu bija 70 bāzes punktu, bet Latvijas eiroobligācijām ar 8 gadu dzēšanas termiņu – 99 bāzes punkti. Salīdzinājumā ar 2. ceturkšņa beigām šī starpība nedaudz samazinājās, bet kopumā Latvijas eiroobligāciju un Vācijas valsts vērtspapīru procentu likmju kritums bija samērā vienāds.

RFB akcionāri pieņēma Helsinku Fondu biržas īpašnieka *HEX Group* piedāvājumu un parakstīja 93% RFB akciju pārdošanas līgumu. Tādējādi *HEX Group* pastarpināti kļuva arī par Latvijas Centrālā depozitārja (LCD) lielāko īpašnieku. RFB *HEX Group* sastāvā pavērsies plašākas iespējas kļūt starptautiski atpazīstamai.

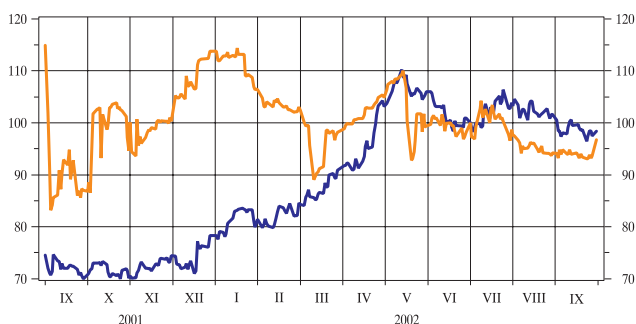
2002. gada 10. jūlijā beidzās a/s "Latvijas Unibanka" obligāciju emisija, kas tika iekļauta RFB oficiālajā sarakstā. 3 gadu obligācijas tika pārdotas 9.9 milj. latu apjomā. Tās kļuva par visaktīvāk tirgotajiem korporatīvajiem vērtspapīriem RFB. LCD reģistrēja Vācijas *Norddeutsche Landesbank Girozentrale* slēgto obligāciju emisiju 5 milj. latu apjomā, kas savukārt investoriem bija pievilcīga ar augsto kredītreitingu. Korporatīvo parāda vērtspapīru procentu likmes 3. ceturksnī samazinājās.

RFB kapitalizācijas indekss *Dow Jones Riga Stock Exchange (DJRSE)* samazinājās par 1.4%, bet RFB cenu indekss *RICI* – par 2.5% (šo indeksu mēneša dinamiku sk. 20. att.). Šīs tendences atbilda notikumiem pasaules lielākajās fondu biržās. Lielo uzņēmumu (piemēram, a/s "Ventpils nafta", a/s "Latvijas Gāze") peļņas rādītāji bija zemi, bet vidējo un mazo uzņēmumu peļņas rādītāji – samērā labi. RFB kopējais apgrozījums saruka līdz 68.6 milj. latu, turklāt kritums akciju un parāda vērtspapīru tirgū bija vienāds.

20. attēls

RĪGAS FONDU BIRŽAS KAPITALIZĀCIJAS
INDEKSS DJRSE UN CENU INDEKSS RICI
(2002. gada 1. jūlijs = 100)

— DJRSE
— RICI

Banku sektors

3. ceturkšņa beigās Latvijas Republikā bija reģistrētas 22 bankas, 25 krājaizdevu sabiedrības un *Nordea Bank Finland Plc* Latvijas filiāle.

Kopējais apmaksātais kredītiestāžu pamatkapitāls septembra beigās bija 264.1 milj. latu (par 0.6% vairāk nekā jūnija beigās). Ārvalstu kapitāla īpatsvars banku apmaksātajā pamatkapitālā salīdzinājumā ar iepriekšējo ceturksni gandrīz nemainījās (64.2%). Kredītiestāžu peļņa 3. ceturksnī sasniedza 15.8 milj. latu (1.8 reizes vairāk nekā iepriekšējā gada atbilstošajā periodā).

3. ceturksnī pieauga visi nozīmīgākie kredītiestāžu darbības rādītāji, t.sk. aktīvi (neieskaitot aktīvus pārvaldīšanā) – par 131.3 milj. latu (līdz 3 963.4 milj. latu), izsniegto kredītu atlikums (ieskaitot tranzītkredītus) – par 75.2 milj. latu (līdz 1 909.7 milj. latu) un noguldījumu atlikums – par 41.7 milj. latu (līdz 2 702.1 milj. latu).

Kapitāla pietiekamība gandrīz nemainījās un 3. ceturkšņa beigās bija 14.0%.

Banku pelnītspējas rādītāji uzlabojās. Kapitāla atdeve (ROE) 3. ceturkšņa beigās bija 15.6%, aktīvu atdeve (ROA) – 1.4% (2. ceturkšņa beigās – attiecīgi 14.5% un 1.3%). Pelnītspējas rādītāju uzlabošanās galvenokārt ietekmēja procentu ienākumu pieaugums un attiecīgo izdevumu samazināšanās. 2002. gada pirmajos deviņos mēnešos salīdzinājumā ar iepriekšējā gada atbilstošo periodu kredītiestāžu procentu ienākumi pieauga par 2.9%, t.sk. procentu ienākumi par kredītiem nebankām – par 14.2%, bet procentu ienākumi par prasībām pret kredītiestādēm un centrālajām bankām samazinājās par 33.1%. Tādējādi kredītu procentu likmju kritums neietekmēja banku pelnītspēju, jo bankas to kompensēja ar strauju nebankām izsniegto kredītu apjoma kāpumu. Procentu izdevumi saruka visās procentu izdevumu grupās (par 5.1%). Komisijas naudas ienākumi palielinājās straujāk nekā komisijas naudas izdevumi. Par 21.2% pieauga valūtas tirdzniecības ienākumi. Vienlaikus, bankām attīstoties, ievērojami (par 17.2%) palielinājās administratīvie izdevumi un banku finansiālās darbības efektivitātes koeficients (banku administratīvo izdevumu attiecība pret tīrajiem finansiālās darbības ieņēmumiem) samazinājās līdz 58.1%. Tīrā procentu ienākumu marža (tīro procentu ienākumu kopsummas attiecība pret vidējo aktīvu kopsummu) nemainījās (3.0%).

Lai gan kredītu atlikums palielinājās, aktīvu kvalitāte uzlabojās: neto (atskaitot uzkrājumus) ienākumus nenesošo (zemstandarta, šaubīgo, zaudēto) nebankām izsniegto kredītu īpatsvars banku pašu kapitālā saruka līdz 6.8%. Ienākumus nenesošo kredītu un speciālo uzkrājumu īpatsvars kredītu kopapjomā turpināja samazināties un 3. ceturkšņa beigās bija attiecīgi 2.3% (t.sk. zaudētie kredīti – 0.4%) un 1.7%.

**LATVIJAS BANKAS PAMATUZDEVUMU IZPILDES NORMATĪVĀS
AKTUALITĀTES (2002. GADA 3. CETURKSNIS)****11. jūlijs**

Latvijas Bankas padome pieņēma lēmumu "Par "Kredīta pārvedumu noteikumu" apstiprināšanu" (spēkā ar 01.01.2003.).

13. septembris

Latvijas Bankas padome pieņēma lēmumu "Par procentu likmēm" (spēkā ar 16.09.2002.), par 0.5 procentu punktiem samazinot refinansēšanas procentu likmi (līdz 3.0% gadā), banku noguldījumu Latvijas Bankā procentu likmes (ar 7 dienu termiņu – 2.0% gadā; ar 14 dienu termiņu – 2.25% gadā), kā arī lombarda kredītu procentu likmes (5.0% gadā, ja pēdējo 30 dienu laikā lombarda kredīta atlikums bijis līdz 10 dienām; 6.0% gadā, ja pēdējo 30 dienu laikā lombarda kredīta atlikums bijis 11–20 dienu; 7.0% gadā, ja pēdējo 30 dienu laikā lombarda kredīta atlikums bijis 21 dienu un ilgāk).

Latvijas Bankas padome pieņēma lēmumu "Par grozījumiem "Latvijas Bankas organizētās vērtspapīru norēķinu sistēmas noteikumos"" (spēkā ar 01.10.2002.).

Latvijas Bankas padome pieņēma lēmumu "Par grozījumiem "Banku termiņnoguldījumu Latvijas Bankā pieņemšanas noteikumos"" (spēkā ar 01.10.2002.).

Latvijas Bankas padome pieņēma lēmumu "Par grozījumiem "Latvijas Bankas lombarda kredītu izsniegšanas noteikumos"" (spēkā ar 01.10.2002.).

INTRODUCTION

Latvia's sustained economic growth, which has also been confirmed by indicators for the third quarter of 2002, is expected to persist. Although the outlook for the global economy was not overoptimistic, Latvia enjoyed economic growth that was driven by domestic demand, as well as growing external demand. GDP growth of 7.4% was reported in the third quarter. Annual GDP growth for 2002 is expected to be at 6%. Inflation remained low. Consumer prices were only 1.0% higher than in the third quarter of 2001, while being 1.0% lower than in the previous quarter. The decrease in consumer prices resulted largely from a seasonal decline in food prices. The stable outlook of the Latvian economy has been acknowledged by the international rating agency *Moody's Investors Service*, which in November upgraded Latvia's credit rating from Baa2 to A2 with regard to government bonds in foreign currencies and country ceilings for long-term liabilities in foreign currencies and from Prime2 to Prime1 with regard to short-term liabilities in foreign currencies.

With Latvia's exports rising, the deficit in the current account of the balance of payments declined (8.5% of GDP in the third quarter). The current account deficit continued to be financed largely by foreign direct investment (86.3% of the deficit in the first nine months of 2002). If the external and internal economic environments do not show signs of considerable deterioration in the fourth quarter, the ratio of the current account deficit to GDP is likely to remain at 8.5% in 2002.

The country's fiscal position continued to show year-on-year improvements. In the first nine months of 2002, the fiscal deficit of the general government consolidated budget was 19.8 million lats (43.6 million lats in the corresponding period of 2001).

Economic growth and low inflation allowed the Bank of Latvia to cut, by 0.5 percentage points, its interest rates as of September 16. This fostered a decrease in money market rates, which, coupled with escalating bank competition, led to a decline in interest rates on loans to domestic enterprises and private persons and the narrowing of the interest rate spread on loans in lats and foreign currencies. In September, the weighted average interest rates of short-term and long-term loans in lats dropped to the record low levels of 6.5% and 8.1%, respectively. The weighted average interest rates of short-term and long-term deposits in lats also fell. The downward trend in lending rates on the Latvian market furthered the development of lending business, without impairing the quality of loans. The share of non-performing loans in total loans decreased (to 2.3% at the end of September). Credit institutions' assets, share capital and profit grew.

In July, the money supply showed no major changes, while rising slightly in August and September, when currency issuance and the stock of deposits with banks increased slightly. The Bank of Latvia's net foreign assets grew, as the Bank conducted currency swaps and the Government transferred its funds in foreign currencies to its account with the central bank. Hence, the backing of the national currency with the Bank of Latvia's net foreign assets was 118.6% at the end of September.

In line with movements of major world currencies, the Bank of Latvia's exchange rate for the US dollar against the lats rose by only 0.2% in the third quarter, while the exchange rate of the euro fell by 0.5%.

EXTERNAL ECONOMIC ENVIRONMENT

Volatility on world financial markets persisted in the third quarter, retarding global economic growth to a great extent. In mid-2002 economists still expected a global

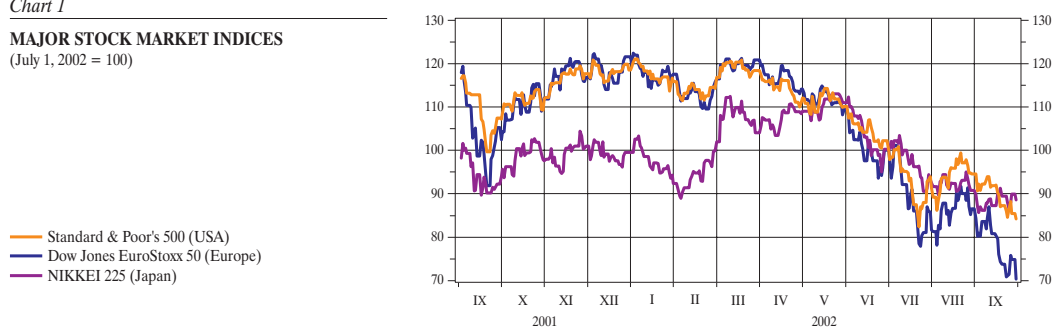
economic recovery to take place in the third quarter, but these hopes were dashed by plummeting stock prices and risks of a military conflict in Iraq. Nevertheless, the major central banks did not perceive global economic trends to be threatening, and none chose lowering official interest rates as a stimulus for the national economy.

US real GDP grew by 4.0% in the third quarter compared with the previous quarter; however, stronger GDP growth than in the previous quarter (1.3%) cannot be seen as a sign of a sustained upswing. Growing private consumption (4.2%) contributed to a relatively high GDP growth. The demand for non-tradables rose by only 1.0%, indicating that growth in aggregate domestic demand weakened. Increases in both unemployment and the number of newly registered unemployed persons were detrimental to the situation in the US labour market. This had adverse effects on consumer confidence; and therefore, growth in domestic demand is expected to slow down in the fourth quarter. The third quarter also witnessed lower activity in the industrial sector, as in August and September output fell and the leading manufacturing surveys deteriorated.

The US stock market was characterized by a decline in stock prices (16%; for major stock market indices, see Chart 1) and ongoing portfolio reallocations from stocks into fixed income securities. US government bond yields continued to drop (10-year bond yields reached the low of the last forty years, falling from 4.8% to 3.6%). A worsening outlook for economic growth, lower-than-projected corporate profits and weaker consumer confidence were the main reasons for the downward trend in stock prices and government bond yields. Stock prices were also affected by rising geopolitical risks stemming from the probability of the United States' attack on Iraq.

Chart 1

MAJOR STOCK MARKET INDICES
(July 1, 2002 = 100)

In mid-quarter, stock prices rose on the US stock market for several consecutive weeks, making market participants believe that the stock market could have passed its low. Moreover, this optimistic outlook was supported by a number of factors. First, improvements were reported for several economic indicators. Of these, productivity showed notable year-on-year growth (4.9% in the second quarter and 5.3% in the third quarter). Second, after the high in March 2002, stock prices decreased by 48% by the end of July 2002 (by 55% in Europe), overshadowing the dramatic decline of mid-1970s.

In July, the euro continued to appreciate against the US dollar, rising above parity, but soon, with the demand for US stocks and, hence, US dollars rising, the euro depreciated. In August and September, the exchange rate of the euro against the US dollar was unexpectedly stable, fluctuating around 0.98. Such stability could be attributed to macroeconomic data of the United States and the euro area. The euro was made less attractive by concerns that several EU member states could fail to meet the Maastricht criterion with regard to budget deficit. The stability of the US dollar was determined by the ability of the United States to finance its growing current account deficit (see Chart 2) with foreign investment under con-

ditions of uncertainty prevailing on financial markets. The prolonged downturn on the US stock market was the principal factor lowering the exchange rate of the US dollar in the second quarter; however, in July, it promoted an increase in the exchange rate of the US dollar (see Chart 3). At the outset of the year, the downturn on the stock market subdued investors' interest in new shares; towards the middle of the year, massive withdrawals of funds from US investment funds were observed; and in July, the withdrawn funds amounted to a record high of 47 billion US dollars. To meet the demand for US dollars, investment funds sold mostly assets of the euro area and Japan (in July, the decrease in stock prices was 3 to 4 percentage points higher in Europe than in the United States) and purchased US dollars. Moreover, to make current large-value payments (for example, redemption of notes), several companies sold their foreign assets instead of attracting the necessary funds, as the latter was expensive and difficult in conditions of falling stock market indices and impaired faith in the management of companies.

Chart 2

CURRENT ACCOUNT BALANCE (percentage of GDP)

— United States
— Euro area
— Japan

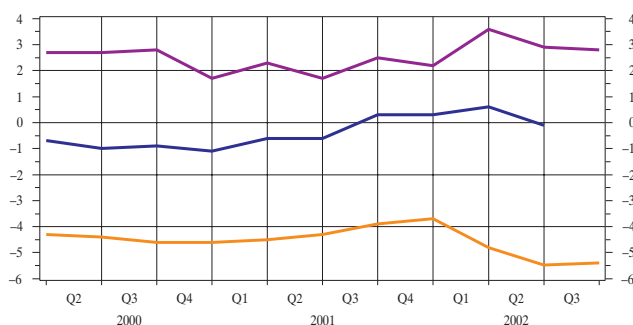
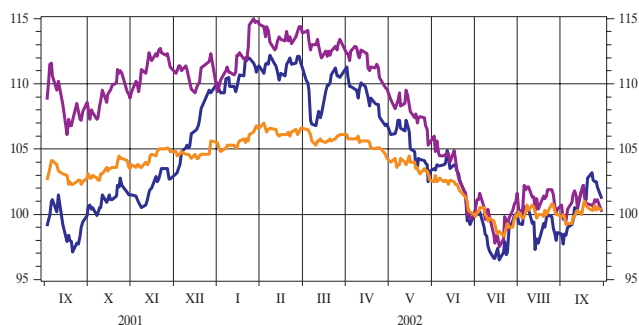

Chart 3

CHANGES IN THE EXCHANGE RATE OF THE US DOLLAR (July 1, 2002 = 100)

— Vis-à-vis the lats
— Vis-à-vis the Japanese yen
— Vis-à-vis the euro

Correlation between the European stock market and the US stock market remained high (approximately 0.87), with events in the US stock market prevailing over European economic and business indicators. Hence, European stock prices also continued to decline, showing an even greater decrease (30%) than in the United States. This facilitated portfolio shifts to government securities, as a result of which the most significant yield of German government securities, that of 10-year bonds, fell from 4.90% to 4.25%.

The recovery of the euro area from the previous year's downturn was somewhat slow, and annual GDP growth was only 0.8% in the third quarter. In the euro area, like in the rest of the world, consumer confidence was dampened by instability on financial markets. Stabilization of domestic demand in the euro area was also hindered by the fact that perceived inflation was higher than real inflation. (Inflation, as measured by the Harmonised Index of Consumer Prices, rose by 2.1% in September.) Producer confidence, as well as the Purchasing Managers Index, fell in the euro area in the third quarter. Industrial output was still lower than the year before.

Growth across different member states of the euro area remained uneven. The situation was particularly unfavourable in Germany, where domestic demand remained weak. In the first eight months of 2002, German imports declined by 6.6% year-on-year. In Germany, growth in domestic demand was hindered by worsening conditions on the labour market and a low consumer confidence. Subdued global economic activity hurt German exports and the industrial sector. With economic recovery following a slower pace than expected, Germany's fiscal position deteriorated significantly. In the third quarter, German GDP grew by 0.9% compared with the corresponding period of the previous year. As the country's GDP accounts for about 34% of euro area GDP, the whole economy of the euro area considerably depends on growth in Germany.

In the third quarter, economic growth in the United Kingdom, Denmark and Sweden was stronger than in the euro area. Despite stagnation in the industrial sector, domestic demand continued to rise at a quite rapid pace in the United Kingdom. This could be attributed to the fact that in the United Kingdom the largest part of savings tends to be invested in real estate. Steadily increasing real estate prices fostered consumer confidence and a rise in domestic demand. Growth in the Danish economy was also supported by domestic demand and growing export volumes. The latter was of particular importance in view of falling exports across the rest of Europe. In both Denmark and Sweden, the industrial sector, however, was characterized by low activity. In the third quarter, annual GDP growth was 1.8% in the United Kingdom, 1.1% in Denmark and 2.3% in Sweden.

In the third quarter, the Japanese economy was affected by concerns that economic recovery, if driven by exports, would be short-lived. Exports again embarked on a falling trend. Output declined in August and September. A weak external sector notwithstanding, Japanese annual GDP growth was 1.5%. Likewise, domestic demand rose. Problems in the Japanese banking sector were not solved; and the deflation trend was preserved in the third quarter (in September, consumer prices declined by 0.7%). Financial market participants were surprised at the announcement by the Bank of Japan that it would purchase shares held by banks to avert the impact of stock market fluctuations on banks, without specifying either the volumes to be purchased or any other details. This announcement, however, had a positive impact on the stock market, where prices dropped by only 11% (less than in the United States and Europe). Yields on Japanese government 10-year bonds decreased from 1.30% to 1.17%. The US dollar rose against the Japanese yen, from 119.7 to 122.5.

As in the first half of 2002, the Russian economy reported moderate growth. The largest growth was observed in industrial output and cargo turnover. Projections for GDP growth in 2002 were revised upwards from 3.6% to 4.0%. In the first nine months of 2002, investment showed a year-on-year increase of only 2.5% (7.8% in the corresponding period of 2001). In the third quarter, exports were largely boosted by surging oil prices. In September, exports grew by 23.7% year-on-year. In spite of a rise in imports, which was promoted by steady growth in private consumption, the trade balance remained positive.

Economic growth in the Baltic States was slightly more pronounced in the third quarter than in the first half of 2002. GDP growth in Estonia amounted to 6.7% in the third quarter. With external demand rising, industrial output increased at a more rapid pace, as did exports. The share of Estonian exports to the EU, as at the end of the third quarter, reached 68.0%, owing largely to growth in exports to Finland. On average, consumer prices rose by only 2.8% (the lowest level since October 1999), whereas the unemployment rate was 5.5% (the lowest level since October 2000). Estonia's draft budget for the year 2003 envisages a low budget

deficit, which can largely be attributed to the implementation of the pension reform.

Though Lithuanian GDP growth in the third quarter was 6.8%, the Ministry of Finance did not revise annual GDP growth projections, leaving them unaltered at 5.1%. Consumer prices continued to decrease almost throughout the third quarter, and this decrease was partly driven by import prices. Producer confidence remained negative, yet showing some improvements, as the expected price changes were evaluated positively. At the same time, expectations regarding the volume of orders were negative.

EXTERNAL SECTOR DEVELOPMENTS

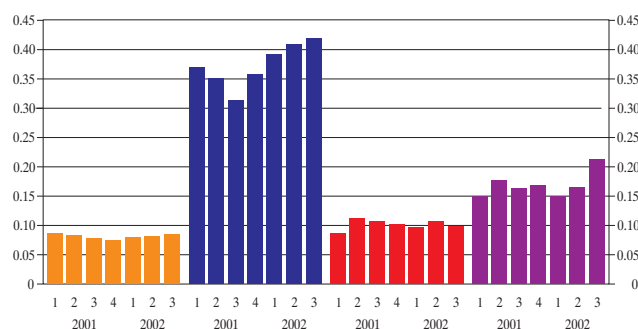
Foreign Trade and Competitiveness

Although economic recovery in Europe remained slow, Latvia's exports showed a year-on-year increase of 21.1% in the third quarter. (Exports to the EU increased by 20.0%.) The largest growth in Latvia's exports to the EU was recorded in exports to Sweden (wood and articles of wood) and Germany (base metals and articles of base metals), while increases in exports to the Netherlands (base metals and articles of base metals) and Denmark (wood and articles of wood, textiles and textile articles) were slightly lower. In the group of other countries, the highest growth was observed in exports to the United States (prepared foodstuffs: alcoholic and non-alcoholic beverages, tobacco), Estonia (vegetable products, base metals and articles of base metals) and Lithuania (prepared foodstuffs and products of the chemical and allied industries). Latvia's stable and growing share in the EU markets for goods (for Latvia's share in imports of selected EU member states, see Chart 4) confirmed competitiveness of Latvian exporters. Latvia's principal export partners were Germany, the United Kingdom, Sweden and Lithuania.

Chart 4

LATVIA'S SHARE IN IMPORTS OF MAIN TRADING PARTNERS

(Q1 2001–Q3 2002; volume; %)

In the third quarter, the dominating exports were wood and articles of wood, base metals and articles of base metals, textiles and textile articles, and prepared foodstuffs. The rapid year-on-year growth in exports of goods was led by exports of base metals, wood and articles of wood, and prepared foodstuffs (alcoholic and non-alcoholic beverages, tobacco). The above increases were a result of a rising volume of exports, with export prices having a lesser impact. In the third quarter, exports of textiles and textile articles (predominantly articles of apparel not knitted or crocheted and articles of apparel and accessories knitted or crocheted) were higher than the year before, and this increase was effected equally by both prices and volumes of export.

The index of the real effective exchange rate of the lats, as measured against the currencies of Latvia's ten principal partner countries in trade, was 5.8% lower

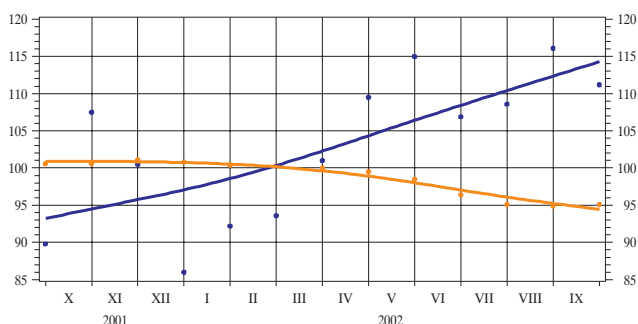
than in the third quarter of 2001. The downward trend of the nominal effective exchange rate of the lats against both the currencies of the developed countries and the currencies of the transition economies (decreases of 5.6% and 0.4%, respectively), and a lower inflation level in Latvia than in its principal trade partners (except Lithuania and Ukraine) continued to foster exports. Year-on-year, the index of the real effective exchange rate of the lats (see Chart 5) dropped against both the currencies of the developed countries and the currencies of the transition economies (by 4.7% and 6.3%, respectively), thus enhancing exporters competitiveness in both country groups.

Chart 5

DYNAMICS OF THE REAL EXPORT INDEX AND THE INDEX OF THE REAL EFFECTIVE EXCHANGE RATE OF THE LATS

(August 2001 = 100; %)

— Index of the real effective exchange rate of the lats, as measured against the currencies of Latvia's ten principal trading partners
 — Exports in real terms

The export unit value was 1.8% higher than in the previous quarter and 3.2% higher than in the third quarter of 2001. The volume of exports grew by 17.2%.

The share of foreign trade transactions settled in euros increased from 41.6% in the third quarter of 2001 to 49.4% in the third quarter of 2002, while that of transactions in US dollars declined from 38.1% to 31.4%, respectively.

The most significant import goods were machinery and mechanical appliances, electrical equipment, mineral products, products of the chemical and allied industries, transport vehicles, and base metals and articles of base metals. The largest year-on-year growth was recorded in imports of machinery and mechanical appliances, electrical equipment, base metals and articles of base metals, prepared foodstuffs (alcoholic and non-alcoholic beverages) and transport vehicles. The increases in imports of machinery and mechanical appliances, electrical equipment, and base metals and articles of base metals were largely determined by the prices of these products, which rose by 16.8% and 12.9%, respectively. Significant quarter-on-quarter increases were also reported for imports of these product groups, and these changes were delivered by growing export volumes.

In the third quarter, no quarter-on-quarter changes were observed in the import unit value, while the indicator rose 7.4% over its level the year before. Hence, the terms of trade improved only compared with the previous quarter.

Latvia's major import partners were Germany, Lithuania, Russia, Finland, Estonia and Sweden. Imports of goods from the EU member states (primarily Germany) and other countries (Lithuania) increased substantially compared with the third quarter of 2001. In the group of the CIS countries, imports from Russia rose markedly (prepared foodstuffs: alcoholic and non-alcoholic beverages), whereas imports from Belarus declined (mineral products). Year-on-year increases were reported for imports of machinery and mechanical appliances, electrical equipment, and transport vehicles from Germany and imports of food products, base metals and articles of base metals, and mineral products from Lithuania.

Balance of Payments

In the third quarter, the current account deficit totalled 109.4 million lats or 8.5% of GDP, showing a significant improvement compared with the ratio of 10.3% recorded in the third quarter of 2001 and remaining close to the previous quarter's ratio. Improvements observed in the third quarter resulted from a decline in the trade deficit in terms of GDP and a pronounced increase in the current transfers surplus. The services and current transfers surpluses covered 54.8% of the goods deficit.

As the increase in imports of services was higher than in exports, the services surplus (69.9 million lats) was 5.6 million lats lower than in the third quarter of 2001. The increase in exports of services was retarded because of a decline in proceeds from transportation services rendered by sea transport. Transportation services remained the major type of services rendered to non-residents, accounting for 55.5% of exports of services in the third quarter (61.4% in the third quarter of 2001). At the same time, imports of travel and other services constituted 35.4% and 34.6% of imports of services, respectively (34.3% and 37.7% in the third quarter of 2001, respectively).

With cargo turnover at the Ventspils port declining year-on-year, the transportation services surplus was 13.8 million lats lower than in the third quarter of 2001. Exports of transportation services not related to port activities increased (services by air and road transport).

The travel services deficit decreased by 6.0 million lats, as non-residents' spending in Latvia rose at a more rapid pace. In the third quarter, the number of non-residents travelling to Latvia was higher than the year before, as well as their spending in Latvia. Meanwhile, the number of residents travelling abroad decreased, whereas their spending increased.

The other services surplus was slightly higher (2.2 million lats) than in the third quarter of 2001. In exports of services, financial and other business services increased most significantly, whereas in imports of services, the largest growth was observed for insurance services.

The income deficit (10.1 million lats) was lower than in the previous quarter, but 8.7 million lats higher than in the third quarter of 2001. The year-on-year change could be attributed to an increase in non-residents' income, which was a result of higher direct investment income, in particular, in financial intermediation, transport, storage and communications, and trade. Residents' income did not change substantially: residents' compensation received outside Latvia increased, whereas income on portfolio investment and other investment decreased.

The current transfers surplus reached 50.6 million lats. Its increase of 40.6 million lats was determined by an increase in current transfers received by the private sector, which could be attributed to the inclusion of information on external payments executed by the private sector through banks in the balance of payments as of the first quarter of 2002.

The capital and financial account posted a surplus of 126.8 million lats.

Foreign direct investment inflows in Latvia amounted to 62.4 million lats, of which 40.7% went to enterprises' equity capital and 40.6% to reinvested earnings. The largest direct investment was made in trade (21.9% of all foreign direct investment), transport, storage and communications (16.8%), financial intermediation (15.9%), as well as real estate, renting and business activities. In the first nine months of

2002, the net inflow of foreign direct investment reached 214.6 million lats, which covered 86.3% of the current account deficit.

Portfolio investment posted a net outflow of 20.0 million lats. Residents (primarily banks) increased their investment in foreign government bonds and notes, while decreasing investment in money market instruments. Hence, on the asset side, portfolio investment increased by 14.5 million lats. Liabilities under portfolio investment declined by 5.5 million lats, because non-residents decreased their portfolio of shares in Latvian enterprises and this decrease was not offset by purchases of Latvian government debt securities.

A net inflow of 122.4 million lats was observed in other investment. During the third quarter, other investment showed no major changes on the asset side: with short-term loans granted by banks to non-residents declining, funds were placed in demand deposits with foreign credit institutions. On the liabilities side, residents' other investment rose by 125.6 million lats, because banks received demand deposits and loans from the non-bank sector in the amount of 71.6 million lats and 50.5 million lats, respectively.

As the Bank of Latvia conducted currency swaps and the Government increased its foreign currency deposit with the Bank of Latvia, reserve assets grew by 42.2 million lats in the third quarter.

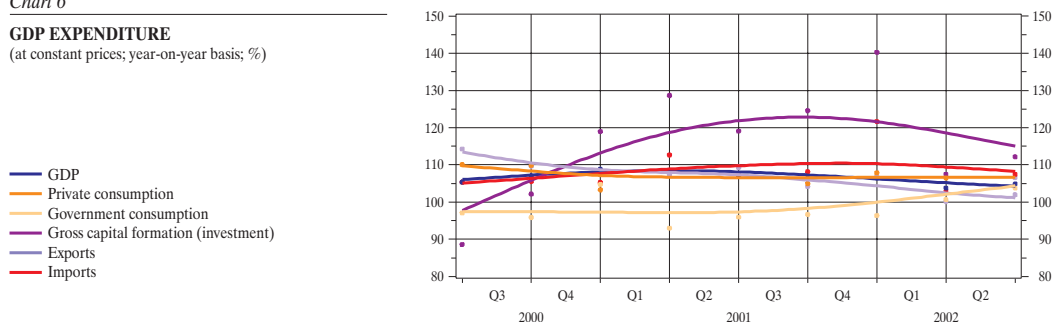
DOMESTIC ECONOMIC ACTIVITY

Aggregate Demand

According to data of the Central Statistical Bureau of Latvia on GDP expenditure in the second quarter of 2002, domestic demand remained high. This was largely a result of growth in investment and private consumption (see Chart 6).

Chart 6

GDP EXPENDITURE
(at constant prices; year-on-year basis; %)

The notable rise of 6.6% in private consumption in the second quarter was promoted by marked increases in the average wage and loans granted. In the second quarter, public consumption grew (by 3.8%), as did gross final consumption expenditure (by 6.0%).

A downward trend of lending rates and construction costs contributed to growth in investment, and gross capital formation or investment was the domestic demand component to show the largest increase (12.2%; including an increase of 14.5% in investment in fixed assets). The high level of investment (26.1% of GDP) and its rapid increase were the reasons for an increase in the current account deficit in the second quarter. Inventories, as a percentage of GDP, declined by 1.0 percentage points below the level the year before (to 16.8%).

With domestic demand growing, the demand for imports of goods also rose. As a

result of this, the difference between imports and exports increased; however, the goods deficit was partly offset by the services surplus. In the second quarter, imports were 7.5% and exports 2.0% higher than the year before. A 2.1% increase in the export unit value supported the increase in exporters' income. At the same time, the import unit value grew by 4.6%, making prices on import goods rise.

Aggregate Supply

The Latvian economy reported stronger growth in the third quarter than in the first two quarters of 2002. Economic growth was determined by high domestic demand; and moreover, external demand also rose, fostering industrial output and exports.

GDP growth (7.4%) of the third quarter was a result of an increase in real value added in the goods-producing and service sectors (7.1% and 7.5%, respectively). Almost all areas of the goods-producing sector reported growth in value added: manufacturing (8.3%), construction (8.4%), electricity, gas and water supply (4.7%), mining and quarrying (20.8%), fishing (17.4%), and agriculture, hunting and forestry (2.4%). Growth in the service sector was effected by a rapid rise of 17.2% in the value added of trade. Likewise, significant increases were observed in financial intermediation (6.1%), real estate, renting and business activities (6.7%), other community, social and personal service activities (11.6%). The value added of transportation, storage and communications grew by 2.0%, owing largely to the contribution of the value added of communications.

In the third quarter, the demand for a number of products of the manufacturing sector rose in some of the EU member states, the United States, Lithuania and Estonia. The annual increase in external demand was slightly more rapid than in domestic demand. New export orders rose (by 22.4%; see Chart 7), as did new orders on the domestic market (by 21.9%), promoting an increase in the output of manufacturing. A particularly rapid increase in output was observed in the manufacture of machinery and equipment n.e.c. (38.7%; for monthly changes in this indicator, see Chart 8), the manufacture of radio, television and communication equipment and apparatus (62.1%), and the manufacture of chemicals and chemical

Chart 7

NEW ORDERS IN THE MANUFACTURING SECTOR

(Q3 2002; year-on-year basis; %)

- 1 Manufacturing
 - 2 Manufacture of chemicals and chemical products
 - 3 Manufacture of metals
 - 4 Manufacture of fabricated metal products, except machinery and equipment
 - 5 Manufacture of electrical machinery and apparatus n.e.c.
 - 6 Manufacture of radio, television and communication equipments and apparatus
- Total orders
■ Of which export orders

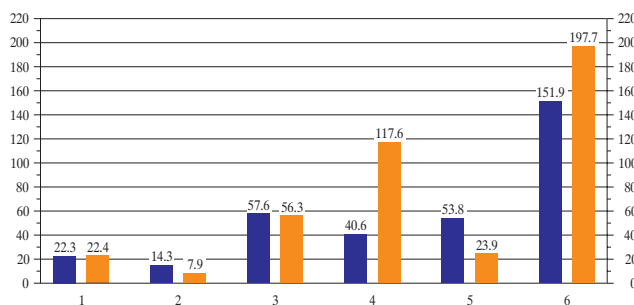
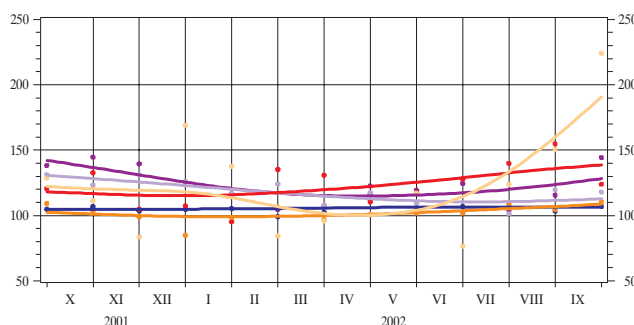

Chart 8

VOLUME INDEX OF INDUSTRIAL OUTPUT

(year-on-year basis; %)

- Manufacture of food products and beverages
- Manufacture of wood and products of wood and cork, except furniture
- Manufacture of other non-metallic mineral products
- Manufacture of radio, television and communication equipments and apparatus
- Manufacture of chemicals and chemical products
- Manufacture of electrical machinery and apparatus n.e.c.

products (21.0%). Notable increases were also reported for the manufacture of wood and products of wood and cork (except furniture; 8.2%), the manufacture of food products and beverages (5.5%), the manufacture of furniture and manufacturing n.e.c. (7.1%), the manufacture of textiles (6.2%), and other.

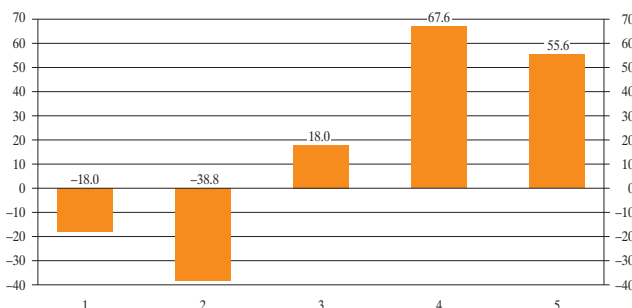
Transportation of crude oil by the oil main to the Ventspils port decreased sharply (only 34.6% of volumes recorded in the corresponding period of the previous year were transported). With a concurrent decrease in oil traffic by rail, turnover at the Ventspils port dropped by 38.8% in the third quarter. Cargo turnover rose at the other ports of Latvia (by 18.0% in the Riga port, 67.6% in the Liepāja port and 55.6% at small ports), partly offsetting the decrease at the Ventspils port and diminishing the decrease in total turnover at the ports of Latvia to 18.0% (see Chart 9).

Chart 9

CARGOES LOADED AND UNLOADED AT LATVIAN PORTS

(Q3 2002, year-on-year basis; %)

- 1 Total
- 2 Ventspils port
- 3 Riga port
- 4 Liepāja port
- 5 Small ports

Transit (primarily of oil products) by rail to the ports of Latvia was 13.0% lower than in the third quarter of 2001, whereas imports and domestic transportation by rail rose, lessening the decrease in total cargo traffic by rail (to 10.1%).

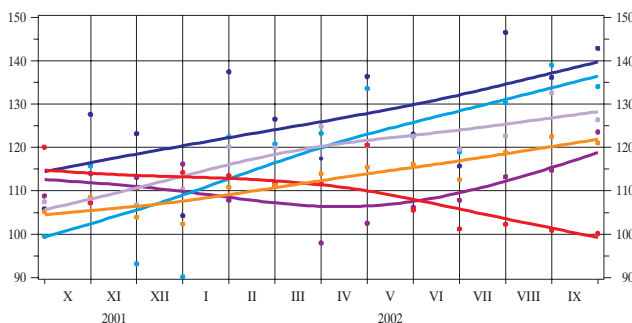
Retail trade turnover continued to rise rapidly (20.9% above the level the year before) due to rising income, growing loans to private persons and a declining share of shadow economy in the sector. Likewise, expanding chain stores contributed to the growth. As in the previous quarter, turnover rose more rapidly in enterprises engaged in sales of motor vehicles, motorcycles and parts thereof (including wholesale; by 41.7%), and retailing of food in non-specialized stores (by 28.8%; for monthly dynamics of the indicator, see Chart 10). The confidence indicator of 8% obtained in a survey on business conditions in the retail trade sector in the third quarter of 2002 reflects a positive evaluation for this sector's development.

Chart 10

RETAIL TRADE TURNOVER

(at constant prices; year-on-year basis; %)

- Total
- Sales of motor vehicles, motorcycles and parts thereof (including wholesale trade)
- Retail trade of automotive fuel
- Retailing of food in non-specialized stores
- Retailing of furniture, lighting fixtures, household devices, electrical devices, radio, TV goods, paints, glassware, etc.
- Retailing of books, newspapers, stationery and the like in specialized stores

Employment, Wages and Salaries

In the third quarter, the number of persons basically employed in the national economy rose by 2.1%, amounting to 1 008.4 thousand. The highest number of employed persons was in manufacturing (164.9 thousand or 16.4% of the total),

agriculture, hunting and forestry (159.3 thousand or 15.8%), trade (153.8 thousand or 15.3%), and transport, storage and communications (95.2 thousand or 9.4%).

The unemployment rate dropped to the lowest level since January 2002, to 7.8% in September; however, it was 0.2 percentage points higher than at the end of September 2001, as economic activity in some of export-oriented enterprises was subdued somewhat because of lower external demand. On the whole, the third quarter was characterized by several positive trends. The number of long-term unemployed decreased both quarter-on-quarter and year-on-year (by 2.3% and 4.0%, respectively). The number of registered vacancies rose, as new producing units were opened (in the cities of Kuldīga and Limbaži) and, with the new academic year beginning, the number of positions at educational establishments increased. This promoted a decrease in the number of unemployed persons: in September, the total number of unemployed persons registered with the State Employment Service was 92 063 (93 478 in June).

The ratio characterizing the number of unemployed per vacancy declined (to 38 in September, from 50 at the beginning of the year), owing to a decrease in the number of the unemployed and an increase in the number of vacancies.

In the third quarter, the average monthly gross wage of employees in the national economy totalled LVL 173.83, while the average monthly net wage was LVL 125.19. Year-on-year, the nominal gross wage increased by 6.6% and the nominal net wage by 6.3%. With consumer prices rising, growth in the real wage was lower: the real gross and net wages grew by 5.6% and 5.2%, respectively. Rising wages and salaries fostered a higher purchasing power, which supported the increase in private consumption.

PRICE DYNAMICS

The consumer price index dropped 1.0% below its level in the second quarter. The index fell in July and August (by 0.4% and 0.8%, respectively), while rising in September (by 0.8%). The changes in the consumer price index were determined mainly by seasonal price fluctuations in a number of product groups: in July and August, food prices decreased and the prices of clothing and footwear were discounted, while in September, clothing and footwear prices and tuition fees increased. The index was more affected by the July and August decreases in food prices than by the September pick-up in prices. Administratively regulated prices and fuel prices had a lesser impact on the total index.

In the third quarter, the annual rate of consumer price inflation was 1.0%, and the annual rate of core inflation was 0.7%.

Producer prices in the industrial and construction sectors had no effect on consumer price inflation in the third quarter. In the industrial sector, the producer price index rose slightly (by 0.2%; an increase of 0.1% for products sold on the domestic market). Producer prices were 0.5% higher than in the third quarter of 2001 (a decrease of 0.2% for products sold on the domestic market). The construction cost index was 0.5% higher than in the second quarter, but 2.5% lower than in the third quarter of 2001.

FISCAL SECTOR

In the third quarter, the fiscal deficit of the general government consolidated budget increased by 16.1 million lats, totalling 19.9 million lats in the first nine

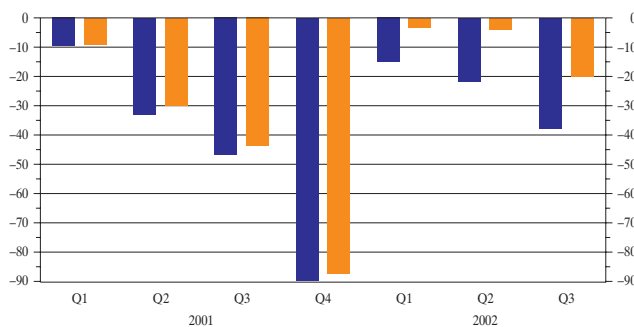
months of 2002 (a year-on-year decrease of 2.2 times; see Chart 11). The fiscal deficit of the general government consolidated budget totalled 9.3 million lats in September (31.4 million lats in September 2001).

Chart 11

GENERAL GOVERNMENT CONSOLIDATED BUDGET
(since the beginning of the year; in millions of lats)

(since the beginning of the year; in millions of lats)

■ Financial deficit
■ Fiscal deficit

The fiscal deficit of the general government consolidated budget was largely a result of growing deficit in the local government consolidated budget, which totalled 20.3 million lats in the first nine months of 2002. The Riga local government basic budget accounted for the largest part of the deficit in the local government consolidated budget (17.3 million lats).

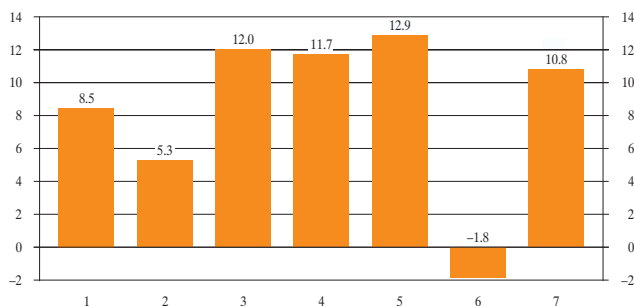
Though slightly lower than in the first half of 2002, the growth rate of tax revenues was high (for year-on-year changes in tax revenues in the first nine months of 2002, see Chart 12). Tax revenues showed a year-on-year increase of 7.9% (9.6% in the first quarter and 9.8% in the second quarter). In the third quarter, revenues from the personal income tax, social security contributions and the excise tax rose significantly (by 12.9%, 7.9% and 7.3%, respectively). At the same time, revenue from the value added tax declined by 0.4%, owing to tax repayments in the amount of 47.0 million lats in the third quarter.

Chart 12

TAX REVENUES

(first nine months of 2002; year-on-year basis; %)

- 1 Social security contributions
- 2 Value added tax
- 3 Personal income tax
- 4 Excise tax
- 5 Corporate income tax
- 6 Customs duties
- 7 Property tax

In the first nine months of 2002, non-tax revenue in the central government basic budget reached 93.3% of the projected annual amount. Non-tax revenue in the central government basic budget was 5.8 million lats or 20.8% lower in the third quarter than in the previous one. This decrease could largely be attributed to a decline of 4.4 million lats in payments for the use of state capital, as the largest payments were made in the second quarter.

Total expenditure in the central government basic budget was lower than in the second quarter (by 15.2 million lats). This largely resulted from a decline in target subsidies allotted to local governments from the central government basic budget (from 39.4 million lats in the second quarter to 18.4 million lats in the third quarter), as well as lower interest payments on loans. Capital expenditure rose slightly over the second quarter.

In the first nine months of 2002, the central government special budget posted a fiscal surplus of 8.5 million lats (4.7 million lats in the third quarter). In the third

quarter, revenue in this budget was 12.4% higher than the year before. With revenue from social security contributions rising and expenditure in the social security budget declining, the central government social security budget had a fiscal surplus of 2.8 million lats in the third quarter (1.9 million lats in the first nine months of 2002).

In the third quarter, social security contributions in the amount of 2.5 million lats were transferred to the state funded pension scheme, and assets of the second level pension scheme accumulated by end-September 2002 reached 9.8 million lats. The Treasury has invested these assets in government securities and time deposits with banks.

The fiscal deficit of the local government basic budget increased by 6.6 million lats in the third quarter, totalling 14.4 million lats in the first nine months of 2002. The deficit in the local government basic budget was financed from the central government basic budget, revenues from the privatisation of local governments' property and other inner sources.

Government debt totalled 742.4 million lats at the end of the third quarter. In the third quarter, government domestic debt increased by 10.3 million lats, owing to the issuance of debt securities, while government foreign debt declined by 4.0 million lats.

MONETARY AND FINANCIAL DEVELOPMENTS

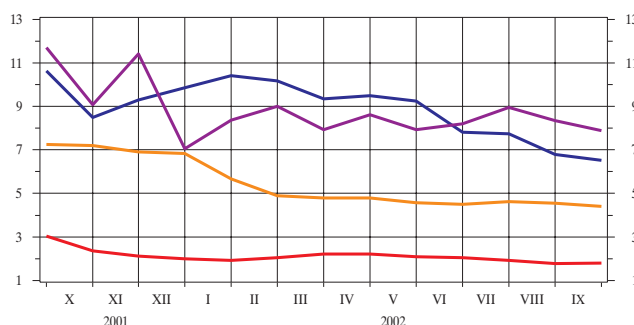
Banks' Liquidity and the Bank of Latvia's Operations

The liquidity of Latvian banks was ample also in the third quarter. Interest rates on shorter maturity loans (up to one month) fluctuated in a wider range, as some of the largest banks conducted transactions to meet the minimum reserve requirements in the last days of the maintenance period. The money market index RIGIBOR continued to follow a downward trend. The 1-month RIGIBOR showed the most pronounced decrease (0.4 percentage points; to 3.45% at the end of the third quarter). The 6-month RIGIBOR, to which interest rates on non-bank loans are fixed frequently, dropped by 0.24 percentage points (to 4.26% at the end of the quarter; see Chart 13).

Chart 13

INTEREST RATES ON SHORT-TERM TRANSACTIONS (%)

- RIGIBOR on loans in lats with maturity of 6 months
- LIBOR on loans in US dollars with maturity of 6 months
- Short-term loans in lats to domestic enterprises and private persons
- Short-term loans in the OECD currencies to domestic enterprises and private persons

As of September 16, 2002, the Bank of Latvia has lowered its interest rates by 0.5 percentage points, setting the refinancing rate at 3.0% per annum, the interest rates on the time deposit facility at 2.0% per annum for 7-day deposits and 2.25% per annum for 14-day deposits, and the Lombard rates at 5.0% per annum, where the Lombard loan balance has been maintained for up to 10 days in the last 30 days, 6.0% per annum, where the Lombard loan balance has been maintained for 11 to 20 days in the last 30 days, and 7.0% per annum, where the Lombard loan

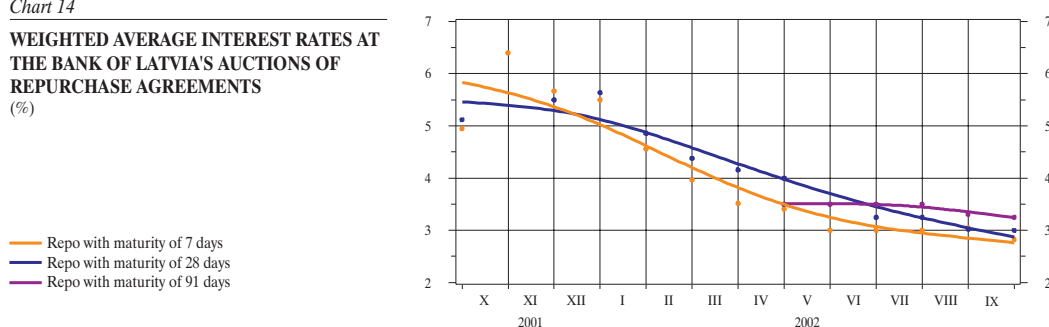
balance has been maintained for 21 days or longer in the last 30 days. This fostered a decline in money market rates, thus also promoting a downward trend in interest rates on loans to non-banks. The interest rates on the time deposit facility were last lowered in May 2002 (also by 0.5 percentage points), but the rest of interest rates had not been changed since March 2000.

Although the lowering of the Bank of Latvia's interest rates fostered further decreases in interbank market rates, a number of factors indicated to gradual tightening in liquidity conditions, which had been ample in the first quarters of 2002, as a result of an increase in currency in circulation and a higher amount of required reserves due to rising non-bank deposits.

In the third quarter, banks' demand at auctions of repurchase agreements was 20.9% higher than in the first two quarters taken together. The average daily repo balance was 11.0 million lats in the second quarter and 28.9 million lats in the third quarter. The weighted average interest rate at auctions of repurchase agreements was 15 basis points lower than in the second quarter (down to 3.24%; for monthly changes in the weighted average interest rates at auctions of repurchase agreements, see Chart 14).

Chart 14

WEIGHTED AVERAGE INTEREST RATES AT THE BANK OF LATVIA'S AUCTIONS OF REPURCHASE AGREEMENTS (%)

Banks demanded Lombard loans in the amount of 6.6 million lats in August. In August, liquidity conditions tightened as a result of several banks' high demand for short-term loans to meet the reserve requirements. Hence, the demand for the Bank of Latvia's funds rose rapidly and temporarily. Liquidity shortages were largely offset by currency swaps and, to a lesser extent, by Lombard loans. The average daily balance on time deposits decreased to 11.8 million lats in the third quarter (from 36.0 million lats). The time deposit balance peaked in September, while being low in July and August.

The short-term currency swap balance was 43.3 million lats at the end of September. Long-term currency swaps were redeemed in the amount of 13.8 million lats, and their balance decreased to 89.0 million lats. The Bank of Latvia's net foreign assets grew by 55.2 million lats or 7.6%, owing largely to the short-term currency swap balance.

Dynamics of Monetary Aggregates and Interest Rates

In the third quarter, the money supply by the central bank was slightly below the seasonal high observed at the end of the second quarter. The monetary base decreased by 8.6 million lats or 1.3%. It remained high in July and August, and fell in September only. This could largely be attributed to a sizeable increase in the Government's deposit with the Bank of Latvia, which was concurrent with a decrease in banks' deposits with the Bank. The Bank of Latvia's credit to banks had a considerably smaller influence on the monetary base.

A high demand for cash, which as usually had peaked in the summer months, also persisted in September. Hence, currency in circulation grew in all months of the third quarter (a quarterly increase of 22.9 million lats or 4.2%).

The growth rate of the monetary aggregates M1 and M2X slowed down compared with both the previous quarter and the third quarter of 2001.

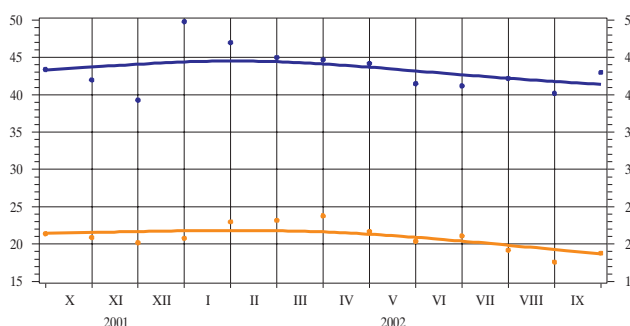
Although currency outside banks continued to increase at a relatively rapid pace (by 18.8 million lats or 3.9%), deposits of domestic enterprises and private persons increased by only 5.8 million lats or 0.5% in the third quarter. (Deposits of private persons rose by 25.6 million lats or 3.9%.) M2X grew by 24.6 million lats or 1.4%. The annual growth rate of M2X fell from 21.1% in June to 18.8% in September (21.4% in September 2001; see Chart 15).

Chart 15

BROAD MONEY AND LOANS TO DOMESTIC ENTERPRISES AND PRIVATE PERSONS

(year-on-year changes, %)

— M2X (broad money)
— Loans to domestic enterprises and private persons

The ratio of cash to deposits rose, and the cash component of broad money reached 28.9% in September.

A rapid increase of 125.1 million lats in domestic loans contributed significantly to growth in the banking system's net domestic assets, while its net foreign assets declined by 60.0 million lats. This could be attributed to the fact that funds received from non-residents were partly utilized in lending to residents.

In the third quarter, the foreign currency component of M2X decreased (by 1.0%), but the lats component of broad money, M2D, increased (by 2.6%). M1, the more liquid component of broad money, rose by 2.3%, while quasi-money showed no marked changes.

At the end of September, deposits of domestic enterprises and private persons with Latvia's credit institutions amounted to 1 234.6 million lats, of which 680.1 million lats or 55.1% was deposits of private persons (53.3% at the end of June). The increase in private person deposits confirmed that a slow increase in total deposits could be associated with enterprises investing the available funds in their development. The maturity profile of deposits revealed a decrease in demand deposits (to 58.0%; 59.5% at the end of June), and an increase in time deposits. Demand deposits declined by 15.1 million lats (including a decrease of 30.7 million lats in enterprises' demand deposits), but time deposits grew by 21.0 million lats (including an increase of 10.1 million lats in private persons' time deposits). About a half of the increase in time deposits was determined by long-term deposits, whose share in the total exceeded 10% for the first time since 1995.

Deposits were mostly received in the national currency. In the third quarter, lats deposits of domestic enterprises and private persons grew by 11.4 million lats, whereas their foreign currency deposits declined by 5.6 million lats.

The bulk of foreign currency deposits of domestic enterprises was in US dollars, though the share of deposits in euros continued to expand. At the end of the third

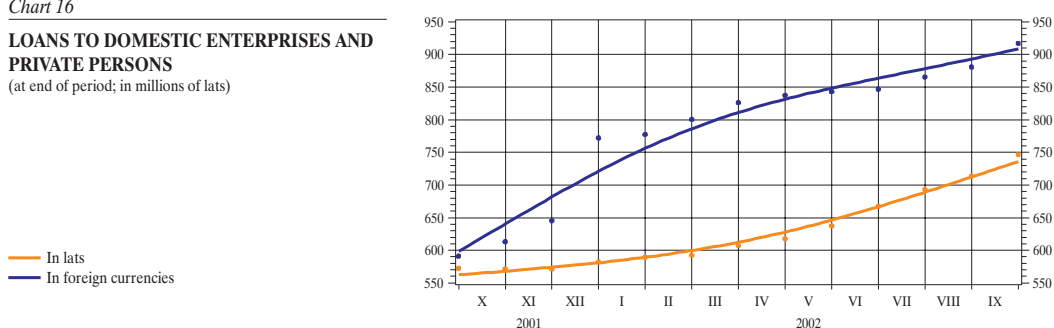
quarter, 80.3% of deposits in foreign currencies were in US dollars (81.8% at the end of the second quarter) and 17.9% in euros (16.3%).

The third quarter witnessed rapid developments in lending (see Chart 16). Loans to domestic enterprises and private persons increased both year-on-year and quarter-on-quarter (by 43.0% and 9.9%, respectively). Total loans amounted to 1.7 billion lats, which is 33.6% of GDP. The annual growth rate of loans showed no significant changes. Loans to private persons rose substantially (by 69.0%), while loans to enterprises showed a lesser increase (37.2%). At the end of the third quarter, loans to domestic enterprises and private persons accounted for 42.6% of the banking sector's total assets, which is an increase of 2.0 percentage points over their share at the end of the second quarter.

Chart 16

LOANS TO DOMESTIC ENTERPRISES AND PRIVATE PERSONS

(at end of period; in millions of lats)

The maturity breakdown of loans showed the largest growth, 86.7 million lats, for loans with maturity of over 5 years. At the same time, loans with maturity of 1 year to 5 years grew by 80.5 million lats, whereas short-term loans decreased.

The majority of banks reported rapid quarter-on-quarter increases for all types of loan, which indicated a balanced development and diversification of banks' credit portfolio. The largest increase, 55.0 million lats or 18.4%, was reported for mortgage loans, while commercial credit and industrial credit rose by 30.2 million lats or 5.1% and 25.4 million lats or 6.9%, respectively. The growth in mortgage loans could be attributed to the government program to support housing development, banks' marketing activities and an overall decrease in interest rates. In breakdown by instrument, the largest part of loans was commercial credit (37.5% of loans to domestic enterprises and private persons) and industrial credit (23.6%). Meanwhile, the share of mortgage loans continued to increase.

The increase in loans to private persons, as well as in mortgage loans, observed in the third quarter was determined by growth in loans for housing purchases (35.7 million lats or 21.5%).

In the third quarter, loans granted to domestic enterprises increased by 92.7 million lats or 7.6%, predominantly in the sectors of real estate, renting and business activities (by 19.3 million lats or 22.8%), electricity, gas and water supply (by 15.0 million lats or 22.7%), and transportation, storage and communications (by 11.7 million lats or 10.5%). At the end of the third quarter, the largest loan stock (see Chart 17) was in trade (287.4 million lats or 22.0% of total loans to enterprises), financial intermediation (228.7 million lats or 17.5%) and manufacturing (219.8 million lats or 16.8%).

Banks promoted their lending business by reducing lending rates. As interest rates on loans in lats fell at a more rapid pace, such loans grew slightly in excess of loans in the OECD currencies (by 79.4 million lats and 70.3 million lats, respectively). The currency breakdown of loans granted in foreign currencies to domestic

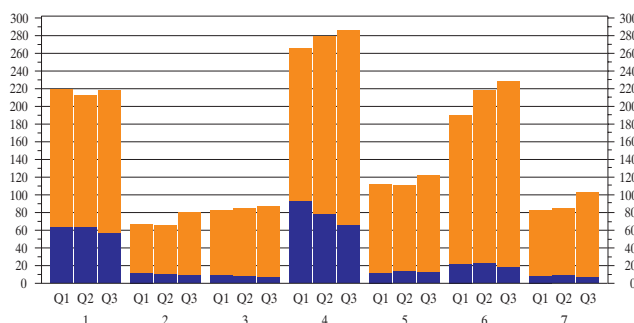
enterprises and private persons revealed a slight increase in the share of loans in US dollars (from 64.6% in June to 66.2% in September), and a still smaller change in the share of loans in euros (from 31.0% to 30.4%, respectively).

Chart 17

LENDING TO THE NATIONAL ECONOMY (SELECTED SECTORS)

(Q1, Q2 and Q3 2002; at end of period; in millions of lats)

- 1 Manufacturing
 - 2 Electricity, gas and water supply
 - 3 Construction
 - 4 Trade
 - 5 Transport, storage and communications
 - 6 Financial intermediation
 - 7 Real estate, renting and business activities
- Short-term loans
■ Long-term loans

Both the decline in interest rates on loans in lats and the narrowing of the spread between lending and deposit rates were a signal of stability in the national economy, in particular in the financial sector, and escalating competition in the banking sector. Higher interest rates on long-term deposits than on short-term deposits promoted growth in long-term deposits.

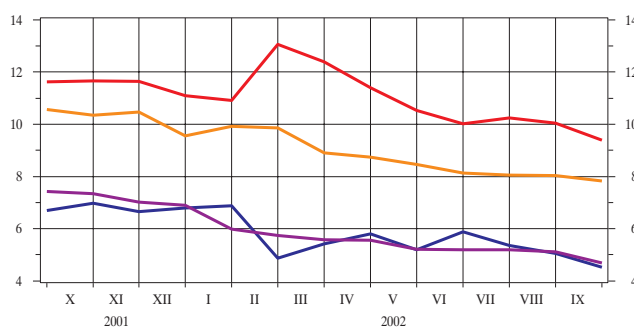
In September, the weighted average interest rates of short-term and long-term loans granted in lats to domestic enterprises and private persons reached a low (6.5% and 8.1%, respectively). A gradual and steady decline could be observed in interest rates on loans granted in lats to enterprises, while interest rates on loans to private persons were slightly higher and more volatile, owing to the varying purpose and collateral of such loans. In September, the weighted average interest rate of short-term loans in lats was 1.4 percentage points lower and the weighted average interest rate of long-term loans 1.8 percentage points higher than the respective interest rates of loans in the OECD currencies. This was determined by banks' access to less expensive long-term funds in foreign currencies on world financial markets; therefore, the bulk of short-term loans was in lats, whereas long-term loans in lats were about equal to long-term loans in foreign currencies.

In view of lower interest rates in the money and capital markets, the weighted average interest rates of deposits in lats by domestic enterprises and private persons continued to fall, down to 2.7% on short-term deposits and 4.5% on long-term deposits in September. After a considerable decline in 2001 and in the first half of 2002, the weighted average interest rates on deposits in the OECD currencies rose in the third quarter: to 2.1% on short-term deposits and 5.2% on long-term deposits (for monthly changes in the weighted average interest rates of long-term transactions in lats, see Chart 18).

Chart 18

INTEREST RATES ON LONG-TERM TRANSACTIONS IN LATS (%)

- Long-term loans to domestic enterprises
- Long-term loans to domestic private persons
- Long-term deposits by domestic enterprises and private persons
- Ask rate quoted on the Riga Stock Exchange for government bonds with original maturity of 5 years

Financial Market

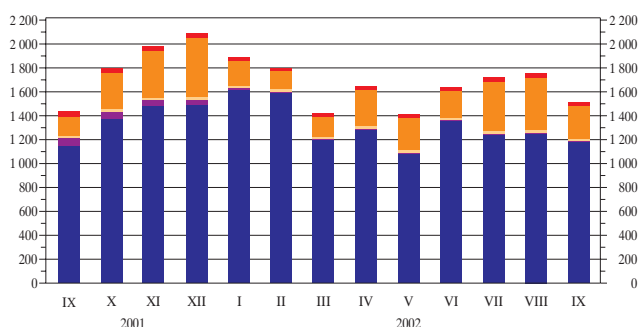
At the outset of the third quarter, the US dollar continued to depreciate against the lats, reaching its low since the beginning of mid-2000 (0.594). At the beginning of August, the US dollar again strengthened, and its exchange rate remained relatively stable until the end of the third quarter. The British pound appreciated against the lats by 2.4%, whereas the Japanese yen depreciated by 1.6%. The exchange rates of the US dollar and the euro fluctuated less (an 0.2% rise and an 0.5% decrease, respectively).

The amount of foreign currencies bought and sold by Latvia's credit institutions and undertakings (commercial companies) was 1.5 times higher than in the previous quarter and twice as high as in the third quarter of 2001.

The increase in foreign exchange transactions was determined by transactions in foreign currencies with non-residents. Concurrently, buying and selling of foreign currencies for lats (7.9% of all buying and selling transactions in the third quarter) rose by 5.8%. The breakdown of such transactions by currency showed that US dollars and euros dominated (73.7% and 22.8% of the total, respectively; for monthly dynamics of such transactions, see Chart 19), while the shares of British pounds and Swedish crowns were smaller (1.6% and 0.5%, respectively).

Chart 19

BUYING AND SELLING OF FOREIGN CURRENCIES FOR LATS
(currency breakdown; in millions of lats)

In the third quarter, liquidity in the financial market was sufficiently ample to sell government securities successfully; however, the dominant factor determining the Government's policies with regard to auctions in the primary market was the low budget deficit. The Treasury continued to lower the maximum rate. Two auctions of 6-month bills and two of 5-year bonds were held in the third quarter. At the auctions, demand and sales volumes were lower than in the previous quarter. Securities were supplied in the amount of 27.2 million lats, and demand exceeded supply 2.7 times. Nevertheless, the sales amounted to only 13.2 million lats, indicating to banks' preference for higher yields. With a view to this, the Treasury slightly changed the issue schedule for 2002, reducing the volume of issues and postponing auctions. At the same time, auctions with non-competitive bidding were successful, as participants purchased all securities supplied.

At primary auctions, the average yield of 6-month Treasury bills was 3.66% in August and 3.50% in September (5.23% at the previous auction in December 2001). The average yield of 5-year Treasury bonds was 16 basis points lower in September, when it was 5.38%, than in July. The outstanding stock of Latvian government securities rose to 284.0 million lats in the third quarter (to 274.3 million lats in the second quarter).

As turnover of repo transactions by the Bank of Latvia rose, the share of government securities held by the Bank of Latvia increased to 34.1% of the outstanding stock of government securities (from 29.8%), while that of government securities

held by banks declined to 45.1% (from 52.0%). Meanwhile, the shares of government securities held by resident non-banks and non-residents expanded (from 18.0% to 19.8% and from 0.2% to 1.0%, respectively).

On the secondary market, yields on government securities dropped. The bid and ask rates quoted for 5-year bonds of the third issue at the Riga Stock Exchange (RSE) were at 5.45% and 5.20% at the end of the second quarter and 5.20% and 4.60% at the end of the third quarter, respectively. The decline occurred next week after the auction on the primary market. The bid-ask spread widened indicating that banks were unwilling to sell government securities due to a continued upward trend in prices on the primary market. The widening of the bid-ask spread could also be attributed to lower trading activity on the secondary market. Yields on securities of other maturities also followed a downward trend, for example, the bid rate of bonds with the nearest redemption date (January 28, 2003) fell from 3.75% to 3.49% on the RSE, while the liquidity of bills was low.

At the end of the third quarter, the spread between Latvian eurobond yields and benchmark German government bond yields was 70 basis points for Latvian 2-year eurobonds and 99 basis points for Latvian 8-year eurobonds. The spread was slightly narrower than at the end of the second quarter, but on the whole, yields on Latvian eurobonds and German government bonds showed about equal decreases.

RSE shareholders accepted the offer by *HEX Group* the owner of the Helsinki Stock Exchange, signing a contract on selling 93% shares in the RSE. Thus *HEX Group* indirectly became the largest holder of shares in the Latvian Central Depository (LCD). Within *HEX Group*, the RSE is going to win international notice.

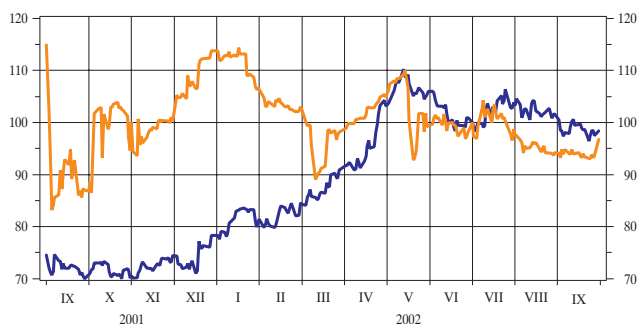
The issuance of bonds by the joint-stock company *Latvijas Unibanka* ended on July 10, 2002, and it was included on the RSE official list. 3-year bonds were sold in the amount of 9.9 million lats. These were the most actively traded corporate securities on the RSE. The LCD registered a closed bond issue by the German bank *Norddeutsche Landesbank Girozentrale* in the amount of 5 million lats, which was attractive to investors due to its high credit rating. Yields on corporate debt securities dropped in the third quarter.

The Dow Jones Riga Stock Exchange (DJRSE) index dropped by 1.4%, while the RSE price index RICI was down by 2.5% (for monthly changes in the above indices, see Chart 20). These trends reflected events on the largest world stock exchanges. The profit indicators of large enterprises, such as the joint-stock companies *Ventpils nafta* and *Latvijas Gāze*, were low, while those reported by medium-sized and small companies were quite strong. Total turnover on the RSE declined to 68.6 million lats, with decreases on the stock market and the debt securities market being about equal.

Chart 20

RSE CAPITALIZATION INDEX DJRSE AND
PRICE INDEX RICI
(July 1, 2002 = 100)

— DJRSE
— RICI

Banking Sector

At the end of the third quarter, 22 banks, 25 credit unions and the Latvia Branch of *Nordea Bank Finland Plc* were registered in the Republic of Latvia.

At the end of September, credit institutions' total paid-up share capital amounted to 264.1 million lats (an increase of 0.6% over end-June). The stake of foreign capital in banks' total paid-up share capital remained nearly unchanged from the previous quarter, at 64.2%. Credit institutions' profit for the third quarter amounted to 15.8 million lats (a year-on-year increase of 1.8 times).

All major credit institutions' indicators rose in the third quarter: assets (excluding trust assets) by 131.3 million lats (to 3 963.4 million lats), loans granted (including transit credit) by 75.2 million lats (to 1 909.7 million lats) and deposits by 41.7 million lats (to 2 702.1 million lats).

Banks' capital adequacy was 14.0% at the end of the third quarter, roughly the same as at the end of the previous quarter.

Banks' profitability indicators improved. At the end of the third quarter, return on equity was 15.6% and return on assets was 1.4% (14.5% and 1.3% at the end of the second quarter, respectively). This was largely a result of an increase in interest income and a decrease in interest expense. In the first nine months of 2002, a year-on-year increase of 2.9% was reported in credit institutions' interest income, including a 14.2% increase for interest income on loans to non-banks and a 33.1% decrease for interest income on claims to credit institutions and central banks. Thus declining lending rates had no effect on banks' profitability, as banks offset this decline by sharply increasing lending to non-banks. Interest expense decreased across all items (by 5.1%). Commission and fee income rose in excess of such expense. A 21.2% increase was observed in income on foreign exchange transactions. Concurrently, with banks developing, administrative expenses rose considerably (by 17.2%), and the ratio of financial efficiency (banks' administrative expenses to net income on financial activities) dropped to 58.1%. The net interest margin (the ratio of net interest income to average assets) remained unchanged, at 3.0%.

Although the stock of loans grew, the quality of assets improved: the share of non-performing loans (substandard, doubtful and lost loans) net of provisions in banks' paid-up share capital contracted to 6.8%. The share of non-performing loans and specific provisions in total loans continued to contract, to 2.3% (of which lost loans were 0.4%) and 1.7% at the end of the third quarter, respectively.

HIGHLIGHTS OF NORMATIVE ACTS ADOPTED IN PURSUIT OF THE BANK OF LATVIA'S MAIN TASKS (THIRD QUARTER OF 2002)

July 11

The Board of Governors of the Bank of Latvia passed a resolution "On Approving the "Regulation for Credit Transfers"" (in effect as of January 1, 2003).

September 13

The Board of Governors of the Bank of Latvia passed a resolution "On Interest Rates" (in effect as of September 16, 2002), cutting interest rates by 0.5 percentage points. The refinancing rate was lowered to 3.0% per annum, the interest rates on the time deposit facility to 2.0% per annum on 7-day deposits and to 2.25% per annum on 14-day deposits, and the Lombard rates to 5.0% per annum, where the Lombard loan balance has been maintained for up to 10 days in the last 30 days, to 6.0% per annum, where the Lombard loan balance has been maintained for 11 to 20 days in the last 30 days, and to 7.0% per annum, where the Lombard loan balance has been maintained for 21 days or longer in the last 30 days.

The Board of Governors of the Bank of Latvia passed a resolution "On Amendments to the "Regulation for the Securities Settlement System Organized by the Bank of Latvia"" (in effect as of October 1, 2002).

The Board of Governors of the Bank of Latvia passed a resolution "On Amendments to the "Regulation for Receiving Bank Time Deposits at the Bank of Latvia"" (in effect as of October 1, 2002).

The Board of Governors of the Bank of Latvia passed a resolution "On Amendments to the "Regulation for Granting Lombard Loans"" (in effect as of October 1, 2002).

STATISTISKĀ INFORMĀCIJA
STATISTICS

TABULU SARAKSTS
LIST OF TABLES

1.	Monetārie rādītāji un procentu likmes Monetary Indicators and Interest Rates	50
2.ab	Reālā sektora rādītāji Real Sector Indicators	51
3.	Latvijas banku sistēmas naudas pārskats Monetary Survey	53
4.	Latvijas banku sistēmas likviditāte Liquidity of the Banking System	54
5.	M2X struktūra Structure of M2X	55
6.	Latvijas Bankas aktīvi un pasīvi The Bank of Latvia's Assets and Liabilities	56
7.	Latvijas Bankas naudas pārskats Monetary Base	57
8.	Latvijas Bankas likviditāte The Bank of Latvia's Liquidity	57
9.ab	Kreditīestāžu kopsavilkuma bilance Consolidated Balance Sheet of Credit Institutions	58
10.ab	Kreditīestāžu ārzemju aktīvi un ārzemju pasīvi Foreign Assets and Liabilities of Credit Institutions	60
11.	Iekšzemes uzņēmumu un privātpersonu noguldījumi bankās Deposits of Domestic Enterprises and Private Persons	62
12.	Iekšzemes uzņēmumu un privātpersonu pieprasījuma un termiņnoguldījumi bankās Demand and Time Deposits of Domestic Enterprises and Private Persons	63
13.	Kredīti iekšzemes uzņēmumiem un privātpersonām Loans to Domestic Enterprises and Private Persons	64
14.	Iekšzemes uzņēmumiem un privātpersonām izsniegto kredītu termiņstruktūra Maturity Profile of Loans to Domestic Enterprises and Private Persons	65
15.	Uzņēmumiem izsniegto kredītu atlikumi tautsaimniecībā Loans to Enterprises in the National Economy	66
16.a	Iekšzemes uzņēmumiem un privātpersonām izsniegto kredītu veidi Lending to Domestic Enterprises and Private Persons	67
16.b	Iekšzemes privātpersonām izsniegto kredītu veidi Lending to Domestic Private Persons	67
17.a	Vidējās svērtās procentu likmes banku darījumos ar iekšzemes uzņēmumiem un privātpersonām Weighted Average Interest Rates Charged by Banks in Transactions with Domestic Enterprises and Private Persons	68
17.b	Vidējās svērtās procentu likmes banku darījumos ar iekšzemes uzņēmumiem Weighted Average Interest Rates Charged by Banks in Transactions with Domestic Enterprises	69
17.c	Vidējās svērtās procentu likmes banku darījumos ar iekšzemes privātpersonām Weighted Average Interest Rates Charged by Banks in Transactions with Domestic Private Persons	70
18.	Starpbanku tirgū izsniegtie kredīti un kredīti ārvalstu kredītiestādēm Lending in the Interbank Market and Loans to Foreign Credit Institutions	71
19.a	Kredītu procentu likmes starpbanku tirgū Interest Rates in the Interbank Market	72

19.b	Latvijas Bankas noteiktās procentu likmes Interest Rates Set by the Bank of Latvia	73
19.c	Latvijas Bankas organizētajās <i>repo</i> , <i>reverse repo</i> un īstermiņa valūtas mijmaiņas darījumu izsolēs noteiktās procentu likmes Interest Rates in Bank of Latvia Tenders of Repurchase and Reverse Repurchase Agreements and Short-Term Currency Swap Contracts	73
20.	Galvenie ārvalstu valūtas pirkšanas un pārdošanas darījumi (veidu un dalībnieku dalījumā) Principal Foreign Exchange Transactions in the Banking Sector (by type and counterparty)	74
21.	Ārvalstu valūtu pirkšana un pārdošana Foreign Exchange Transactions	75
22.	Latvijas Bankas noteiktie ārvalstu valūtu kursi (vidēji mēnesī) Monthly Averages of the Exchange Rates Set by the Bank of Latvia	75
23.	Vidējie svērtie ārvalstu valūtu skaidrās naudas maiņas kursi Weighted Average Exchange Rates (excluding non-cash items)	76
24.	Lata reālā efektīvā kursa indekss Index of the Real Effective Exchange Rate of the Lats	76
25.	Valsts iekšējā aizņēmuma vērtspapīru struktūra Structure of Government Securities	77
26.	Valsts iekšējā aizņēmuma vērtspapīru emisija Issue of Government Securities	78
27.	Valsts iekšējā aizņēmuma vērtspapīru izsoļu rezultāti Auctions of Government Securities	78
28.	Latvijas Bankas veiktie darījumi valsts iekšējā aizņēmuma vērtspapīru otrreizējā tirgū The Bank of Latvia's Transactions in the Secondary Market for Government Securities	79
29.	Iekšzemes kopprodukta dinamika Dynamics of Gross Domestic Product	79
30.	Strādājošo mēneša vidējās bruto darba samaksas, patēriņa cenu indeksa un bezdarba līmeņa pārmaiņas Changes in the Average Monthly Gross Wages, the Consumer Price Index and Unemployment	80
31.	Latvijas ārējās tirdzniecības bilance Latvian Foreign Trade Balance	80
32.	Svarīgākās preces Latvijas eksportā Main Export Goods of Latvia	81
33.	Svarīgākās preces Latvijas importā Main Import Goods of Latvia	82
34.	Partnervalstis Latvijas ārējā tirdzniecībā Latvian Foreign Trade Partners	83

1. MONETĀRIE RĀDĪTĀJI UN PROCENTU LIKMES
MONETARY INDICATORS AND INTEREST RATES

	2001					2002				
	1. cet. Q1	2. cet. Q2	3. cet. Q3	4. cet. Q4	1. cet. Q1	2. cet. Q2	3. cet. Q3			
M1 ¹	13.0	16.0	14.4	14.4	13.0	11.7	15.2	14.6		
M2D ¹	21.4	22.6	21.0	21.9	21.4	21.0	20.8	19.1		
M2X ¹	20.8	24.2	24.2	21.4	20.8	23.8	21.1	18.8		
Kredīti iekšzemes uzņēmumiem un privātpersonām ¹ Loans to domestic enterprises and private persons ¹	49.8	40.8	43.6	43.4	49.8	44.7	41.2	43.0		
Iekšzemes uzņēmumu un privātpersonu noguldījumi ¹ Deposits of domestic enterprises and private persons ¹	24.5	29.4	31.0	26.0	24.5	30.0	26.7	23.0		
RIGIBOR kredītiem ar 3 mēnešu termiņu ² RIGIBOR (3-month loans) ²	6.9	6.4	6.9	7.3	6.8	5.0	4.4	4.2		
Valsts obligāciju vidējā peļņas likme Average yield on Treasury bonds	8.1 ³	8.2 ³	7.8 ³	–	–	–	5.6 ³	5.4 ³		
DJRSE ²	159.0	139.7	136.9	179.8	178.9	183.0	179.0	170.1		

	2001						2002								
	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX
M1 ¹	17.2	16.2	14.4	14.8	14.1	13.0	15.0	14.8	11.7	12.4	13.2	15.2	12.2	12.9	14.6
M2D ¹	22.8	23.0	21.9	22.4	20.6	21.4	24.8	23.5	21.0	20.0	19.6	20.8	19.0	18.5	19.1
M2X ¹	23.2	24.5	21.4	20.9	20.2	20.8	23.0	23.2	23.8	21.7	20.4	21.1	19.2	17.6	18.8
Kredīti iekšzemes uzņēmumiem un privātpersonām ¹ Loans to domestic enterprises and private persons ¹	43.5	44.5	43.4	42.0	39.3	49.8	47.0	45.0	44.7	44.2	41.5	41.2	42.2	40.2	43.0
Iekšzemes uzņēmumu un privātpersonu noguldījumi ¹ Deposits of domestic enterprises and private persons ¹	30.1	31.3	26.0	24.9	23.6	24.5	28.3	29.0	30.0	27.6	25.7	26.7	22.9	20.3	23.0
RIGIBOR kredītiem ar 3 mēnešu termiņu ² RIGIBOR (3-month loans) ²	7.8	7.3	6.9	7.0	6.8	6.7	5.6	4.7	4.6	4.5	4.4	4.2	4.3	4.2	4.1
Valsts obligāciju vidējā peļņas likme Average yield on Treasury bonds	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	5.7 ³	5.5 ³	5.5 ³	–	5.4 ³
DJRSE ²	149.8	228.0	157.4	174.5	173.9	190.6	196.3	182.2	169.2	179.6	181.7	175.2	176.8	167.8	165.6

¹ Pārmaiņas salīdzinājumā ar iepriekšējā gada atbilstošo periodu (%).

¹ Year-on-year changes (%).

² Vidēji periodā.

² Average of the period.

³ 5 gadu obligācijas.

³ 5-year bonds.

2.a REĀLĀ SEKTORA RĀDĪTĀJI
REAL SECTOR INDICATORS

	2001				2002			
	1. cet. Q1	2. cet. Q2	3. cet. Q3	4. cet. Q4	1. cet. Q1	2. cet. Q2	3. cet. Q3	
Rūpniecības produkcija Industrial output								
Apjoms (faktiskajās cenās; milj. latu) Volume (at current prices; in millions of lats)	1 795.0	445.8	431.0	429.9	488.3	467.2 ²	485.4 ²	483.4
Apjoma pārmaiņas ¹ (salīdzināmajās cenās; %) Increase/decrease ¹ (at constant prices; %)	6.9	6.5	9.5	8.9	5.6	0.1	5.8 ²	7.3
Ražotāju cenu pārmaiņas (salīdzinājumā ar iepriekšējo periodu; %) Producer prices (increase/decrease compared with the previous period; %)	1.7	0.7	1.0	0.5	0.3	0.1	-0.1	0.2
Ostās saņemtās un no tām nosūtītās kravas Cargoes loaded and unloaded at ports								
Apjoms (tūkst. t) Turnover (in thousands of tons)	56 918	14 513	15 284	14 396	12 726	14 301	14 073	11 799
Apjoma pārmaiņas ¹ (%) Increase/decrease ¹ (%)	9.8	8.9	15.8	13.2	1.0	-1.5	-7.9	-18.0
Mazumtirdzniecības apgrozījums (bez tirgus apgrozījuma) Retail trade turnover (excluding retail trade at market-places)								
Apjoms (faktiskajās cenās; milj. latu) Turnover (at current prices; in millions of lats)	1 984.5	440.3	492.7	513.8	537.7	515.9	578.2	627.6
Apjoma pārmaiņas ¹ (salīdzināmajās cenās; %) Increase/decrease ¹ (at constant prices; %)	9.5	13.9	13.5	6.7	4.8	12.1	14.7	20.9
Bezdarba līmenis (%) Unemployment rate (%)	7.7	8.1	7.8	7.6	7.7	8.2	7.9	7.8
Valsts konsolidētā kopbudžeta fiskālā bilance Fiscal surplus/deficit in the general government consolidated budget								
Pārpalikums vai deficīts (milj. latu) Fiscal surplus/deficit (in millions of lats)	-87.2	-9.0	-20.6	-14.0	-43.6	-3.2	-0.6	-16.1
Attiecība pret iekšzemes kopproduktu (%) Ratio to GDP (%)	1.8	0.8	1.7	1.2	3.4	0.3	0	1.2

¹ Pārmaiņas salīdzinājumā ar iepriekšējā gada atbilstošo periodu.

¹ Year-on-year basis.

² Dati precizēti.

² Data have been revised.

2.b REĀLĀ SEKTORA RĀDĪTĀJI
REAL SECTOR INDICATORS

	2001						2002								
	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX
Rūpniecības produkcija Industrial output															
Apjoms (faktiskajās cenās; milj. latu) Volume (at current prices; in millions of lats)	139.2	147.5	143.1	167.0	166.5	154.7	159.7 ²	147.9	159.5 ²	164.9 ²	165.7 ²	154.8 ²	158.2	160.9	164.2
Apjoma pārmaiņas ¹ (salīdzināmajās cenās; %) Increase/decrease ¹ (at constant prices; %)	12.6	8.7	5.3	10.6	7.1	3.2	2.8 ²	0.1	-2.5	6.6 ²	4.6 ²	6.3 ²	8.1	4.3	9.6
Ražotāju cenu pārmaiņas (salīdzinājumā ar iepriekšējo periodu; %) Producer prices (increase/decrease compared with the previous period; %)	0.2	0	-0.2	0.4	0.1	-0.1	0.6	-0.6	0	0.1	0.4	-0.6	0.2	0.3	0.2
Ostās saņemtās un no tām nosūtītās kravas Cargoes loaded and unloaded at ports															
Apjoms (tūkst. t) Turnover (in thousands of tons)	5 174	4 444	4 778	4 212	4 248	4 266	4 611	4 129	5 561	5 323	4 546	4 204	4 042	3 870	3 887
Apjoma pārmaiņas ¹ (%) Increase/decrease ¹ (%)	13.8	4.1	22.5	9.4	2.6	-7.4	8.2	-15.0	3.1	14.5	-16.1	-19.4	-21.9	-12.9	-18.6
Mazumtirdzniecības apgrozījums (bez tirgus apgrozījuma) Retail trade turnover (excluding retail trade at market-places)															
Apjoms (faktiskajās cenās; milj. latu) Turnover (at current prices; in millions of lats)	171.6	177.5	164.7	175.0	167.6	195.0	165.3	160.7	190.0	183.9	199.3	194.9	206.3	219.5	201.8
Apjoma pārmaiņas ¹ (salīdzināmajās cenās; %) Increase/decrease ¹ (at constant prices; %)	9.5	5.4	5.2	8.5	4.0	2.4	10.9	11.3	14.0	15.4	16.2	12.6	18.9	22.5	21.1
Bezdarba līmenis (%) Unemployment rate (%)	7.7	7.7	7.6	7.6	7.6	7.7	7.9	8.2	8.2	8.1	8.0	7.9	8.0	7.9	7.8
Valsts konsolidētā kopbudžeta fiskālais pārpalikums vai deficīts (milj. latu) Fiscal surplus/deficit in the general government consolidated budget (in millions of lats)	-8.1	0.7	-6.6	-2.4	-11.7	-29.5	5.0	-11.1	2.9	-4.1	-2.9	6.4	-12.7	1.8	-5.2

¹ Pārmaiņas salīdzinājumā ar iepriekšējā gada atbilstošu periodu.

¹ Year-on-year basis.

² Dati precizēti.

² Data have been revised.

3. LATVIJAS BANKU SISTĒMAS NAUDAS PĀRSKATS MONETARY SURVEY

(perioda beigās; milj. latu)
(at end of period; in millions of lats)

	Skaidrā nauda apgrozībā ¹ Currency outside banks	Pieprasījuma noguldījumi (iekšzemes) Demand deposits (domestic)				Termiņnoguldījumi (iekšzemes) Time deposits (domestic)				Kopā Total
		Privātpersonu Private persons	Privāt- uzņēmumu Private enterprises	Valsts uzņēmumu Public enterprises	Privātpersonu Private persons	Privāt- uzņēmumu Private enterprises	Valsts uzņēmumu Public enterprises			
2001										
VII	441.6	589.7	250.9	275.9	62.9	402.2	251.0	112.8	38.4	1 433.6
VIII	447.8	579.6	247.9	278.2	53.5	442.0	263.9	141.8	36.3	1 469.4
IX	458.0	574.8	245.6	274.6	54.6	428.8	270.6	122.7	35.5	1 461.7
X	456.2	602.3	249.5	304.0	48.8	423.6	278.3	108.9	36.4	1 482.1
XI	464.8	606.9	256.8	296.4	53.6	419.6	283.6	100.8	35.2	1 491.3
XII	485.2	622.1	271.8	298.2	52.1	434.1	303.1	97.1	33.9	1 541.4
2002										
I	465.2	625.1	270.8	304.8	49.5	458.0	311.3	101.4	45.3	1 548.3
II	466.4	647.1	273.5	321.7	51.9	467.0	316.7	96.6	53.7	1 580.5
III	471.8	640.8	285.9	306.6	48.3	533.0	342.4	130.1	60.5	1 645.7
IV	464.1	673.1	299.1	319.3	54.7	521.3	338.8	125.9	56.6	1 658.4
V	470.0	670.5	309.8	310.3	50.4	512.6	329.5	127.0	56.1	1 653.0
VI	482.8	731.3	316.0	340.8	74.5	497.4	338.4	109.7	49.2	1 711.6
VII	489.5	714.5	324.7	326.9	62.9	505.1	339.9	127.3	37.9	1 709.0
VIII	499.5	710.1	336.7	321.3	52.1	518.5	343.5	130.3	44.7	1 728.1
IX	501.6	716.2	331.6	333.5	51.1	518.4	348.5	126.4	43.5	1 736.2
	Tīrie ārējie aktīvi Net foreign assets	Tīrie iekšējie aktīvi Net domestic assets							Kopā Total	
		Iekšzemes kredīti Domestic credit				Pārējie aktīvi (neto) Other items (net)				
		Valdībai (neto) Government (net)	Privātpersonām Private persons	Privāt- uzņēmumiem Private enterprises	Valsts uzņēmumiem Public enterprises					
2001										
VII	541.5	1 211.2	115.1	199.3	830.2	66.6	-319.1	892.1		1 433.6
VIII	548.6	1 244.6	106.8	205.8	859.5	72.5	-323.9	920.8		1 469.4
IX	524.6	1 270.8	107.0	212.0	879.0	72.8	-333.8	937.0		1 461.7
X	550.3	1 290.9	105.9	222.7	886.5	75.8	-359.1	931.8		1 482.1
XI	658.7	1 242.2	25.4	231.8	906.7	78.3	-409.6	832.6		1 491.3
XII	517.9	1 433.8	79.1	240.5	1 033.0	81.2	-410.2	1 023.6		1 541.4
2002										
I	492.9	1 445.6	78.6	247.8	1 039.5	79.6	-390.2	1 055.4		1 548.3
II	499.8	1 484.9	91.7	254.9	1 056.9	81.4	-404.2	1 080.7		1 580.5
III	494.1	1 541.9	107.8	269.7	1 081.3	83.1	-390.2	1 151.7		1 645.7
IV	496.3	1 560.4	105.2	278.5	1 099.2	77.5	-398.3	1 162.1		1 658.4
V	453.1	1 589.9	109.1	290.6	1 115.3	74.9	-389.9	1 200.0		1 653.0
VI	514.1	1 608.0	93.6	301.2	1 140.2	73.0	-410.5	1 197.5		1 711.6
VII	466.7	1 646.6	87.4	319.8	1 160.0	79.4	-404.2	1 242.4		1 709.0
VIII	489.8	1 667.7	72.7	338.8	1 174.0	82.2	-429.4	1 238.3		1 728.1
IX	454.1	1 733.1	68.9	358.3	1 212.7	93.2	-451.0	1 282.1		1 736.2

¹ Bez atlikumiem banku kasēs.

4. LATVIJAS BANKU SISTĒMAS LIKVIDITĀTE LIQUIDITY OF THE BANKING SYSTEM

(pārmaiņas salīdzinājumā ar iepriekšējo mēnesi; milj. latu)
(month-on-month changes; in millions of lats)

	M2X				Tīrie ārējie aktīvi Net foreign assets	Tīrie iekšējie aktīvi Net domestic assets					Kopā Total	
	Skaidrā nauda apgrozībā ¹ Currency outside banks	Pieprasījuma noguldījumi Demand deposits	Termiņnoguldījumi Time deposits			Iekšzemes kredīti Domestic credit			Pārējie aktīvi (neto) Other items (net)			
						Valdībai (neto) Government (net)	Uzņēmumiem un privātpersonām Enterprises and private persons					
2001												
VII	-1.7	29.3	-7.2	20.5	-13.0	4.2	23.2	27.4	6.1	33.5	20.5	
VIII	6.2	-10.1	39.8	35.8	7.1	-8.3	41.7	33.4	-4.8	28.7	35.8	
IX	10.2	-4.8	-13.2	-7.7	-24.0	0.2	26.0	26.2	-9.9	16.2	-7.7	
X	-1.8	27.5	-5.2	20.4	25.7	-1.1	21.2	20.1	-25.3	-5.2	20.4	
XI	8.6	4.6	-4.0	9.2	108.4	-80.5	31.8	-48.7	-50.5	-99.2	9.2	
XII	20.4	15.2	14.5	50.1	-140.8	53.7	137.9	191.6	-0.6	191.0	50.1	
2002												
I	-20.0	3.0	23.9	6.9	-25.0	-0.5	12.2	11.8	20.0	31.8	6.9	
II	1.2	22.0	9.0	32.2	6.9	13.1	26.3	39.3	-14.0	25.3	32.2	
III	5.4	-6.3	66.0	65.2	-5.7	16.1	40.9	57.0	14.0	71.0	65.2	
IV	-7.8	32.3	-11.7	12.7	2.2	-2.6	21.1	18.5	-8.1	10.4	12.7	
V	5.9	-2.6	-8.7	-5.4	-43.2	3.9	25.6	29.5	8.4	37.9	-5.4	
VI	12.8	60.8	-15.1	58.6	61.0	-15.5	33.6	18.1	-20.6	-2.5	58.6	
VII	6.6	-16.8	7.7	-2.6	-47.4	-6.2	44.8	38.6	6.3	44.9	-2.6	
VIII	10.0	-4.4	13.4	19.1	23.1	-14.7	35.8	21.1	-25.2	-4.1	19.1	
IX	2.1	6.1	-0.1	8.1	-35.7	-3.8	69.2	65.4	-21.6	43.8	8.1	

¹ Bez atlikumiem banku kasēs.

5. M2X STRUKTŪRA STRUCTURE OF M2X

(perioda beigās; milj. latu)
(at end of period; in millions of lats)

	2001						2002								
	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX
M2X	1 433.6	1 469.4	1 461.7	1 482.1	1 491.3	1 541.4	1 548.3	1 580.5	1 645.7	1 658.4	1 653.0	1 711.6	1 709.0	1 728.1	1 736.2
M1	800.2	800.2	800.0	804.8	810.2	842.4	820.0	827.8	831.2	843.1	851.8	896.5	897.7	903.1	917.0
Skaidrā nauda apgrozībā ¹ Currency outside banks															
Summa / Amount	441.6	447.8	458.0	456.2	464.8	485.2	465.2	466.4	471.8	464.1	470.0	482.8	489.5	499.5	501.6
% no M1 / % of M1	55.2	56.0	57.3	56.7	57.4	57.6	56.7	56.3	56.8	55.0	55.2	53.9	54.5	55.3	54.7
Pieprasījuma noguldījumi latos ² Demand deposits in lats ²															
Summa / Amount	358.6	352.4	342.0	348.6	345.4	357.2	354.8	361.4	359.4	379.0	381.8	413.7	408.2	403.6	415.4
% no M1 / % of M1	44.8	44.0	42.7	43.3	42.6	42.4	43.3	43.7	43.2	45.0	44.8	46.1	45.5	44.7	45.3
Kvazinauda Quasi-money	633.4	669.2	661.6	677.3	681.2	699.0	728.3	752.7	814.5	815.4	801.3	815.1	811.3	825.0	819.2
Terminnoguldījumi latos Time deposits in lats															
Summa / Amount	177.7	187.8	197.0	202.2	200.4	223.4	238.3	247.5	269.7	273.4	265.1	261.1	265.8	267.7	270.8
% no kvazinaudas % of quasi-money	28.1	28.1	29.8	29.9	29.4	32.0	32.7	32.9	33.1	33.5	33.1	32.0	32.8	32.4	33.1
Noguldījumi ārvalstu valūtā Deposits in foreign currencies															
Summa / Amount	455.7	481.4	464.6	475.1	480.8	475.6	490.0	505.2	544.8	542.0	536.2	554.0	545.5	557.3	548.4
% no kvazinaudas % of quasi-money	71.9	71.9	70.2	70.1	70.6	68.0	67.3	67.1	66.9	66.5	66.9	68.0	67.2	67.6	66.9

¹ Bez atlikumiem banku kasēs.

² Iekšzemes uzņēmumu un privātpersonu pieprasījuma noguldījumi latos.

² Demand deposits of domestic enterprises and private persons in lats.

6. LATVIJAS BANKAS AKTĪVI UN PASĪVI
THE BANK OF LATVIA'S ASSETS AND LIABILITIES

(perioda beigās; milj. latu)
(at end of period; in millions of lats)

	2001						2002								
	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX
AKTĪVI															
ASSETS															
Tīrie ārējie aktīvi Net foreign assets	606.5	594.8	591.7	622.0	731.1	759.2	750.9	753.4	749.2	748.8	735.7	725.1	718.7	763.9	780.3
Kredīti bankām Credit to banks	30.4	40.2	60.8	59.9	79.9	18.8	11.8	6.1	14.6	4.0	7.3	22.7	29.3	27.7	40.1
Kredīts valdībai (neto) Credit to the Government (net)	-13.1	-3.6	-12.1	-22.2	-115.3	-76.3	-47.5	-44.8	-43.1	-39.2	-32.2	-26.4	-25.4	-49.3	-95.7
Pārējie aktīvi Other assets	30.6	32.0	35.7	36.0	36.0	36.0	35.9	36.1	36.0	36.3	36.4	37.1	37.7	37.5	37.5
Kopā Total	654.4	663.4	676.1	695.7	731.7	737.7	751.1	750.8	756.7	749.9	747.2	758.5	760.3	779.7	762.2
PASĪVI															
LIABILITIES															
Skaidrā nauda apgrozībā Currency in circulation	498.7	505.5	515.8	512.1	520.1	556.0	525.4	527.0	532.8	524.5	529.2	546.1	551.6	562.5	569.0
Noguldījumi latos Deposits in lats	62.9	70.5	66.0	84.2	113.5	61.0	111.7	105.0	104.4	97.8	100.8	120.2	113.0	119.8	88.8
Noguldījumi ārvalstu valūtā Deposits in foreign currencies	0.1	0.1	0.1	0.1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Kapitāla konti Capital accounts	59.5	61.0	62.2	64.8	62.5	74.9	63.0	62.9	73.2	74.9	74.9	78.0	79.1	81.4	83.6
Pārējie pasīvi Other liabilities	33.2	26.3	32.0	34.5	35.6	45.8	51.0	55.9	46.3	52.7	42.3	14.2	16.6	16.0	20.8
Kopā Total	654.4	663.4	676.1	695.7	731.7	737.7	751.1	750.8	756.7	749.9	747.2	758.5	760.3	779.7	762.2

7. LATVIJAS BANKAS NAUDAS PĀRSKATS MONETARY BASE

(perioda beigās; milj. latu)
(at end of period; in millions of lats)

	2001						2002								
	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX
Skaidrā nauda apgrozībā Currency in circulation	498.7	505.5	515.8	512.1	520.1	556.0	525.4	527.0	532.8	524.5	529.2	546.1	551.6	562.5	569.0
Skaidrās naudas īpatsvars naudas bāzē (%) Currency as percent of the monetary base	88.8	87.7	88.6	85.9	82.1	90.1	82.5	83.4	83.6	84.3	84.0	82.0	83.0	82.4	86.5
Noguldījumi Latvijas Bankā latos Deposits with the Bank of Latvia in lats	62.9	70.5	66.0	84.2	113.5	61.0	111.7	105.0	104.4	97.8	100.8	120.2	113.0	119.8	88.8
Noguldījumi Latvijas Bankā ārvalstu valūtā Deposits with the Bank of Latvia in foreign currencies	0.1	0.1	0.1	0.1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Noguldījumu īpatsvars naudas bāzē (%) Deposits as percent of the monetary base	11.2	12.3	11.4	14.1	17.9	9.9	17.5	16.6	16.4	15.7	16.0	18.0	17.0	17.6	13.5
M0	561.7	576.1	581.9	596.5	633.6	617.1	637.1	632.0	637.1	622.3	629.9	666.4	664.6	682.4	657.8
Tīrie ārējie aktīvi Net foreign assets	606.5	594.8	591.7	622.0	731.1	759.2	750.9	753.4	749.2	748.8	735.7	725.1	718.7	763.9	780.3
Kredīti bankām Credit to banks	30.4	40.2	60.8	59.9	79.9	18.8	11.8	6.1	14.6	4.0	7.3	22.7	29.3	27.7	40.1
Kredīts valdībai (neto) Credit to the Government (net)	-13.1	-3.6	-12.1	-22.2	-115.3	-76.3	-47.5	-44.8	-43.1	-39.2	-32.2	-26.4	-25.4	-49.3	-95.7
Pārējie aktīvi (neto) Other items (net)	-62.1	-55.3	-58.4	-63.3	-62.1	-84.7	-78.0	-82.7	-83.5	-91.3	-80.8	-55.0	-58.1	-60.0	-66.9
Kopā Total	561.7	576.1	581.9	596.5	633.6	617.1	637.1	632.0	637.1	622.3	629.9	666.4	664.6	682.4	657.8

8. LATVIJAS BANKAS LIKVIDITĀTE THE BANK OF LATVIA'S LIQUIDITY

(pārmaiņas salīdzinājumā ar iepriekšējo mēnesi; milj. latu)
(month-on-month changes; in millions of lats)

	2001						2002								
	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX
Skaidrā nauda apgrozībā Currency in circulation	-1.7	6.8	10.3	-3.7	8.0	35.9	-30.6	1.6	5.8	-8.3	4.7	17.0	5.5	10.9	6.5
Noguldījumi Latvijas Bankā latos Deposits with the Bank of Latvia	-23.3	7.6	-4.5	18.2	29.2	-52.5	50.7	-6.7	-0.6	-6.6	3.0	19.4	-7.2	6.8	-31.0
Kopā Total	-25.0	14.4	5.8	14.6	37.1	-16.5	20.0	-5.1	5.1	-14.8	7.6	36.5	-1.8	17.8	-24.6
Tīrie ārējie aktīvi Net foreign assets	29.7	-11.7	-3.1	30.3	109.1	28.1	-8.3	2.5	-4.2	-0.4	-13.1	-10.6	-6.4	45.2	16.4
Kredīti bankām Credit to banks	-71.6	9.8	20.6	-0.9	20.0	-61.1	-7.1	-5.7	8.5	-10.6	3.3	15.4	6.6	-1.6	12.4
Kredīts valdībai (neto) Credit to the Government (net)	24.6	9.5	-8.5	-10.1	-93.1	39.0	28.8	2.7	1.7	3.9	7.0	5.8	1.0	-23.9	-46.4
Pārējie aktīvi (neto) Other items (net)	-7.6	6.8	-3.1	-4.8	1.2	-22.6	6.7	-4.7	-0.8	-7.8	10.5	25.8	-3.1	-1.9	-6.9
Kopā Total	-25.0	14.4	5.8	14.6	37.1	-16.5	20.0	-5.1	5.1	-14.8	7.6	36.5	-1.8	17.8	-24.6

9.a KREDĪTIESTĀŽU KOPSAVILKUMA BILANCE
CONSOLIDATED BALANCE SHEET OF CREDIT INSTITUTIONS

(perioda beigās; tūkst. latu)
(at end of period; in thousands of lats)

	2002								
	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX
Banku rezerves Bank reserves	180 493	178 324	190 713	194 930	186 482	184 379	176 180	182 489	155 943
Nacionālā valūta banku kasēs Vault cash in national currency	60 184	60 581	60 921	60 458	59 151	63 292	62 104	63 015	67 387
Noguldījumi Latvijas Bankā Deposits with the Bank of Latvia	120 309	117 743	129 792	134 472	127 331	121 087	114 076	119 474	88 556
Ārzemju aktīvi Foreign assets	1 499 190	1 485 676	1 564 863	1 552 516	1 533 096	1 598 914	1 605 588	1 652 726	1 604 535
Ārvalstu valūta banku kasēs Vault cash in foreign currencies	38 245	36 581	36 311	36 244	34 838	41 256	49 587	41 729	42 508
Prasības pret ārvalstu bankām Claims on foreign banks	894 661	876 106	972 460	967 282	926 588	954 747	966 138	1 058 593	995 358
Prasības pret ārvalstu nebankām Claims on foreign non-banks	549 628	550 538	541 347	532 006	555 540	584 270	571 734	535 135	543 700
Pārējie aktīvi Other assets	16 656	22 451	14 745	16 984	16 130	18 641	18 129	17 269	22 969
Prasības pret centrālo valdību (neto) Claims on the central government (net)	111 574	122 124	138 157	130 641	121 797	99 821	93 098	102 064	148 314
Prasības pret vietējo valdību (neto) Claims on the local government (net)	14 546	14 302	12 773	13 719	19 536	20 223	19 666	19 954	16 205
Prasības pret valsts uzņēmumiem Claims on public enterprises	79 627	81 361	83 146	77 523	74 851	72 976	79 362	82 181	93 184
Kredīti valsts uzņēmumiem Loans to public enterprises	79 627	81 361	83 146	77 523	74 851	72 976	79 362	82 181	93 184
Prasības pret privātuzņēmumiem Claims on private enterprises	1 057 407	1 075 049	1 101 010	1 118 960	1 135 279	1 162 039	1 182 427	1 196 424	1 235 146
Kredīti privātuzņēmumiem Loans to private enterprises	1 039 534	1 056 948	1 081 309	1 099 247	1 115 289	1 140 250	1 160 010	1 174 006	1 212 713
Pārējās prasības Other claims	17 873	18 101	19 701	19 713	19 990	21 789	22 417	22 418	22 433
Prasības pret privātpersonām Claims on private persons	247 816	254 868	269 681	278 450	290 619	301 220	319 768	338 784	358 285
Neklasificētie aktīvi Unclassified assets	255 280	250 776	286 895	271 518	268 041	286 272	281 564	270 110	295 901
Pamatlīdzekļi Fixed assets	107 350	107 330	107 194	107 141	107 105	107 346	107 615	107 465	107 414
Nauda ceļā Items in transit	2 689	5 573	4 679	6 752	3 874	4 792	4 936	5 219	9 134
Pārējie aktīvi Other assets	47 622	48 957	48 337	47 712	49 371	51 398	51 219	52 720	52 459
Prasības pret iekšzemes kredītiestādēm (t.sk. ieguldījumi) Claims on domestic credit institutions (incl. investments)	97 619	88 916	126 685	109 913	107 691	122 736	117 794	104 706	126 894
AKTĪVI PAVISAM TOTAL ASSETS	3 445 933	3 462 480	3 647 238	3 638 257	3 629 701	3 725 844	3 757 653	3 844 732	3 907 513
Papildpostenis: aktīvi pārvaldīšanā Memo item: Trust assets									
Ārzemju / Foreign	336 541	329 301	286 456	345 836	272 522	341 466	350 577	343 644	389 675
Iekšzemes / Domestic	19 178	22 496	32 672	33 471	30 109	71 442	42 265	36 569	42 070

9.b KREDĪTIESTĀŽU KOPSAVILKUMA BILANCE
CONSOLIDATED BALANCE SHEET OF CREDIT INSTITUTIONS

(perioda beigās; tūkst. latu)
(at end of period; in thousands of lats)

	2002								
	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX
Pieprasījuma noguldījumi Demand deposits	354 828	361 388	359 438	379 026	381 804	413 673	408 229	403 610	415 432
Valsts uzņēmumu Public enterprises	42 548	42 925	38 081	43 146	39 275	62 815	43 190	40 561	39 316
Privātuzņēmumu Private enterprises	165 067	166 587	165 924	174 427	177 328	173 642	181 870	182 605	194 968
Privātpersonu Private persons	147 213	151 876	155 433	161 453	165 201	177 216	183 169	180 444	181 148
Termiņnoguldījumi Time deposits	238 288	247 538	269 698	273 352	265 067	261 129	265 794	267 684	270 807
Valsts uzņēmumu Public enterprises	36 652	42 038	41 289	41 247	41 188	38 571	35 178	33 312	33 661
Privātuzņēmumu Private enterprises	61 907	63 570	77 350	76 946	67 807	64 375	69 318	69 201	69 115
Privātpersonu Private persons	139 729	141 930	151 059	155 159	156 073	158 183	161 298	165 171	168 031
Rezidentu noguldījumi ārvalstu valūtā Foreign currency deposits of residents	489 978	505 202	544 777	541 975	536 160	553 971	545 520	557 290	548 390
Valsts uzņēmumu Public enterprises	15 652	20 611	29 440	26 919	26 045	22 400	22 417	22 971	21 661
Privātuzņēmumu Private enterprises	179 210	188 143	193 519	193 736	192 119	212 485	202 965	199 825	195 837
Privātpersonu Private persons	295 116	296 448	321 818	321 320	317 996	319 086	320 138	334 494	330 892
Tranzītfondi Transit funds	21 529	10 985	10 589	10 595	10 622	10 578	10 540	10 441	10 269
Ārzemju pasīvi Foreign liabilities	1 757 183	1 739 186	1 819 977	1 805 027	1 815 708	1 809 948	1 857 677	1 926 892	1 930 693
Saistības pret ārvalstu bankām Liabilities to foreign banks	401 518	397 812	397 797	420 576	404 015	414 709	430 995	405 247	446 844
Saistības pret ārvalstu nebankām Liabilities to foreign non-banks	1 280 938	1 252 910	1 339 200	1 274 248	1 325 821	1 325 335	1 354 894	1 455 082	1 411 523
Pārējie pasīvi (t.sk. pakārtotās saistības) Other liabilities (incl. subordinated liabilities)	74 727	88 464	82 980	110 203	85 872	69 904	71 788	66 563	72 326
Saistības pret Latvijas Banku Liabilities to the Bank of Latvia	11 782	6 132	14 583	4 012	7 292	22 676	29 327	27 743	40 065
Parāda vērtspapīri Debt securities	9 521	29 759	14 025	16 460	18 106	19 096	19 894	23 296	25 516
Kapitāls un rezerves Equity	315 499	318 033	324 356	329 871	334 925	345 274	349 745	359 502	365 943
Rezidentu Residents	137 150	136 013	138 917	145 372	147 294	151 642	151 502	161 319	167 759
Nerezidentu Non-residents	178 349	182 020	185 439	184 499	187 631	193 632	198 243	198 183	198 184
Uzkrājumi parādiem un saistībām Provisions	57 423	59 281	61 064	55 206	56 232	55 664	56 360	55 987	56 585
Neklasificētie pasīvi Unclassified liabilities	189 902	184 976	228 731	222 733	203 785	233 835	214 567	212 287	243 813
Nauda ceļā Items in transit	63 195	68 606	78 223	87 952	69 434	78 098	69 708	77 056	87 343
Pārējie pasīvi (t.sk. pakārtotās saistības) Other liabilities (incl. subordinated liabilities)	35 820	34 667	32 895	34 000	34 241	41 231	38 271	39 995	39 156
Saistības pret iekšzemes kredītiestādēm Liabilities to domestic credit institutions	90 887	81 703	117 613	100 781	100 110	114 506	106 588	95 236	117 314
PASĪVI PAVISAM TOTAL LIABILITIES	3 445 933	3 462 480	3 647 238	3 638 257	3 629 701	3 725 844	3 757 653	3 844 732	3 907 513
Papildpostenis: pasīvi pārvaldīšanā Memo item: Trust liabilities									
Ārzemju / Foreign	323 089	316 199	291 743	353 019	275 792	382 478	363 320	361 964	399 927
Iekšzemes / Domestic	32 630	35 598	27 385	26 288	26 839	30 430	29 522	18 249	31 818

10.a KREDĪTIESTĀŽU ĀRZEMJU AKTĪVI UN ĀRZEMJU PASĪVI
FOREIGN ASSETS AND LIABILITIES OF CREDIT INSTITUTIONS

(perioda beigās; milj. latu)
(at end of period; in millions of lats)

	2001						2002								
	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX
Prasības pret ārvalstu bankām Claims on foreign banks	778.7	808.5	760.1	815.1	940.5	884.6	894.7	876.1	972.5	967.3	926.6	954.7	966.1	1 058.6	995.4
Kredīti ārvalstu bankām Loans to foreign banks															
Pieprasījuma / Demand	482.4	376.0	401.8	484.2	638.6	532.6	605.9	530.8	447.2	452.0	466.1	552.3	535.8	523.6	571.1
Īstermiņa / Short-term	104.6	253.6	182.1	169.1	161.1	198.2	135.9	186.7	353.1	319.9	264.7	221.7	262.9	357.6	257.8
Ilgtermiņa / Long-term	5.4	5.3	5.3	5.6	5.6	6.0	5.1	5.1	4.5	3.6	3.7	3.2	3.5	7.8	3.8
Parāda vērtspapīri Debt securities	182.7	170.1	166.9	153.4	132.2	144.9	144.8	150.5	164.5	188.7	189.0	174.5	160.9	166.5	159.5
Akcijas Shares	0.4	0.3	0.3	0.3	0.3	0.3	0.3	0.3	0.3	0.3	0.3	0.3	0.3	0.3	0.3
Citas prasības Other claims	3.2	3.2	3.8	2.6	2.6	2.6	2.6	2.7	2.8	2.8	2.8	2.8	2.8	2.8	2.9
Prasības pret ārvalstu nebankām Claims on foreign non-banks	609.8	571.8	566.8	590.0	603.0	501.2	549.6	550.5	541.3	532.0	555.5	584.3	571.7	535.1	543.7
Kredīti ārvalstu nebankām Loans to foreign non-banks															
Īstermiņa / Short-term	115.3	133.4	122.8	118.3	122.9	123.4	173.6	176.8	148.7	112.8	117.3	159.6	137.2	93.5	93.9
Ilgtermiņa / Long-term	68.0	63.1	73.7	78.3	105.8	106.9	109.5	110.6	110.9	116.6	116.1	109.0	111.2	99.1	102.6
Parāda vērtspapīri Debt securities															
Valdības sektors Government	221.6	158.1	141.2	181.5	178.6	77.4	78.7	79.7	80.2	86.1	92.9	94.0	102.4	116.4	121.9
Privātais sektors Private sector	158.2	164.4	173.0	172.6	161.3	164.9	159.1	154.6	160.0	174.8	190.2	183.3	182.4	187.6	186.7
Akcijas Shares	45.9	51.5	54.8	38.0	33.2	26.5	26.8	26.8	39.6	39.8	37.1	36.4	35.9	35.9	36.0
Citas prasības Other claims	0.7	1.3	1.3	1.3	1.3	2.0	2.0	2.0	2.0	1.9	1.9	1.9	2.6	2.6	2.6
Ārvalstu valūta banku kasēs Vault cash in foreign currencies	34.4	35.2	37.7	34.9	36.6	50.7	38.2	36.6	36.3	36.2	34.8	41.3	49.6	41.7	42.5
Pārējie aktīvi Other assets	10.4	13.6	44.2	28.7	14.8	12.8	16.7	22.5	14.7	17.0	16.1	18.6	18.1	17.3	23.0
Ārzemju aktīvi Foreign assets	1 433.2	1 429.1	1 408.8	1 468.7	1 595.0	1 449.3	1 499.2	1 485.7	1 564.9	1 552.5	1 533.1	1 598.9	1 605.6	1 652.7	1 604.5
Papildpostenis: aktīvi pārvaldīšanā Memo item: Trust assets	207.8	168.1	184.6	140.8	164.1	190.5	336.5	329.3	286.5	345.8	272.5	341.5	350.6	343.6	389.7

10.b KREDĪTIESTĀŽU ĀRZEMJU AKTĪVI UN ĀRZEMJU PASĪVI
FOREIGN ASSETS AND LIABILITIES OF CREDIT INSTITUTIONS

(perioda beigās; milj. latu)
(at end of period; in millions of lats)

	2001						2002								
	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX
Saistības pret ārvalstu bankām															
Liabilities to foreign banks															
Pieprasījuma / Demand	169.5	123.3	138.3	115.7	101.1	69.9	54.9	27.1	34.3	40.2	33.9	24.4	40.1	49.2	63.1
Īstermiņa / Short-term	108.4	125.7	104.4	120.1	145.6	192.6	175.9	202.3	190.1	205.9	199.7	204.4	203.3	171.9	200.4
Ilgtermiņa / Long-term	105.9	103.1	105.9	112.3	148.8	157.8	170.7	168.4	173.4	174.5	170.4	185.9	187.6	184.1	183.3
Nebanku noguldījumi															
Non-bank deposits															
Pieprasījuma / Demand	788.2	777.9	784.2	878.8	832.2	939.1	1 030.9	1 000.0	1 093.2	1 045.2	1 098.8	1 117.8	1 068.3	1 154.0	1 147.5
Īstermiņa / Short-term	198.8	231.9	196.0	194.9	324.5	219.4	199.9	201.6	196.2	173.1	170.5	157.5	228.1	237.5	205.5
Ilgtermiņa / Long-term	42.5	41.2	41.8	44.6	48.8	49.4	50.1	51.3	49.8	55.9	56.5	50.0	58.5	63.6	58.5
Pārējie pasīvi ¹ Other liabilities ¹	84.9	72.1	105.2	74.1	66.3	62.4	74.7	88.5	83.0	110.2	85.9	69.9	71.8	66.6	72.3
Ārzemju pasīvi Foreign liabilities	1 498.2	1 475.2	1 475.9	1 540.4	1 667.3	1 690.6	1 757.2	1 739.2	1 820.0	1 805.0	1 815.7	1 809.9	1 857.7	1 926.9	1 930.7
Papildpostenis: pasīvi pārvaldīšanā Memo item: Trust liabilities	191.0	153.6	168.7	124.4	149.5	176.8	323.1	316.2	291.7	353.0	275.8	382.5	363.3	362.0	399.9

¹ T.sk. pakārtotās saistības.

¹ Including subordinated liabilities.

**11. IEKŠZEMES UZNĒMUMU UN PRIVĀTPERSONU NOGULDĪJUMI BANKĀS (LATOS UN ĀRVALSTU VALŪTĀ)
DEPOSITS OF DOMESTIC ENTERPRISES AND PRIVATE PERSONS (IN LATS AND FOREIGN CURRENCIES)**

(perioda beigās; milj. latu)
(at end of period; in millions of lats)

	Valsts uzņēmumu noguldījumi Deposits of public enterprises					Privātzņēmumu noguldījumi Deposits of private enterprises				
	Pieprasījuma noguldījumi Demand deposits	Termiņ- noguldījumi Time deposits		Noguldīti latos	Noguldīti ārvalstu valūtā	Pieprasījuma noguldījumi Demand deposits	Termiņ- noguldījumi Time deposits		Noguldīti latos	Noguldīti ārvalstu valūtā
				Deposits in lats	Deposits in foreign currencies				Deposits in lats	Deposits in foreign currencies
2001										
VII	62.9	38.4	101.3	88.5	12.8	275.9	112.8	388.7	213.9	174.8
VIII	53.5	36.3	89.9	73.8	16.1	278.2	141.8	420.0	229.3	190.7
IX	54.6	35.5	90.1	70.7	19.5	274.6	122.7	397.3	221.5	175.8
X	48.8	36.4	85.2	68.4	16.8	304.0	108.9	412.9	230.0	182.9
XI	53.6	35.2	88.8	70.0	18.9	296.4	100.8	397.3	214.4	182.9
XII	52.1	33.9	86.0	72.3	13.7	298.2	97.1	395.3	223.3	172.0
2002										
I	49.5	45.3	94.9	79.2	15.7	304.8	101.4	406.2	227.0	179.2
II	51.9	53.7	105.6	85.0	20.6	321.7	96.6	418.3	230.2	188.1
III	48.3	60.5	108.8	79.4	29.4	306.6	130.1	436.8	243.3	193.5
IV	54.7	56.6	111.3	84.4	26.9	319.3	125.9	445.1	251.4	193.7
V	50.4	56.1	106.5	80.5	26.0	310.3	127.0	437.3	245.1	192.1
VI	74.5	49.2	123.8	101.4	22.4	340.8	109.7	450.5	238.0	212.5
VII	62.9	37.9	100.8	78.4	22.4	326.9	127.3	454.2	251.2	203.0
VIII	52.1	44.7	96.8	73.9	23.0	321.3	130.3	451.6	251.8	199.8
IX	51.1	43.5	94.6	73.0	21.7	333.5	126.4	459.9	264.1	195.8
	Privātpersonu noguldījumi Deposits of private persons					Noguldījumi kopā Total deposits				
	Pieprasījuma noguldījumi Demand deposits	Termiņ- noguldījumi Time deposits		Noguldīti latos	Noguldīti ārvalstu valūtā		Noguldīti latos Deposits in lats		Noguldīti ārvalstu valūtā Deposits in foreign currencies	
				Deposits in lats	Deposits in foreign currencies		Summa Amount	%	Summa Amount	%
2001										
VII	250.9	251.0	501.9	233.8	268.1	992.0	536.3	54.1	455.7	45.9
VIII	247.9	263.9	511.8	237.1	274.7	1 021.6	540.2	52.9	481.4	47.1
IX	245.6	270.6	516.2	246.9	269.3	1 003.6	539.0	53.7	464.6	46.3
X	249.5	278.3	527.8	252.4	275.3	1 025.8	550.8	53.7	475.1	46.3
XI	256.8	283.6	540.5	261.5	279.0	1 026.6	545.8	53.2	480.8	46.8
XII	271.8	303.1	574.9	285.0	289.9	1 056.3	580.7	55.0	475.6	45.0
2002										
I	270.8	311.3	582.1	286.9	295.1	1 083.1	593.1	54.8	490.0	45.2
II	273.5	316.7	590.3	293.8	296.4	1 114.1	608.9	54.7	505.2	45.3
III	285.9	342.4	628.3	306.5	321.8	1 173.9	629.1	53.6	544.8	46.4
IV	299.1	338.8	637.9	316.6	321.3	1 194.4	652.4	54.6	542.0	45.4
V	309.8	329.5	639.3	321.3	318.0	1 183.0	646.9	54.7	536.2	45.3
VI	316.0	338.4	654.5	335.4	319.1	1 228.8	674.8	54.9	554.0	45.1
VII	324.7	339.9	664.6	344.5	320.1	1 219.5	674.0	55.3	545.5	44.7
VIII	336.7	343.5	680.1	345.6	334.5	1 228.6	671.3	54.6	557.3	45.4
IX	331.6	348.5	680.1	349.2	330.9	1 234.6	686.2	55.6	548.4	44.4

**12. IEKŠZEMES UZŅĒMUMU UN PRIVĀTPERSONU PIEPRASĪJUMA UN TERMIŅNOGULDĪJUMI BANKĀS (LATOS UN ĀRVALSTU VALŪTĀ)
DEMAND AND TIME DEPOSITS OF DOMESTIC ENTERPRISES AND PRIVATE PERSONS (IN LATS AND FOREIGN CURRENCIES)**

(perioda beigās, milj. latu)
(at end of period, in millions of lats)

	2001						2002								
	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX
Pieprasījuma noguldījumi															
Demand deposits															
Summa / Amount	589.7	579.6	574.8	602.3	606.9	622.1	625.1	647.1	640.8	673.1	670.5	731.3	714.5	710.1	716.2
% ¹	59.4	56.8	57.3	58.7	59.1	58.9	57.7	58.1	54.6	56.3	56.7	59.5	58.6	57.8	58.0
Termiņnoguldījumi															
Time deposits															
Ar termiņu 1–6 mēn.															
Maturity of 1–6 months															
Summa / Amount	187.7	212.7	194.5	191.8	172.9	171.9	196.8	201.5	257.3	234.0	222.9	199.6	202.5	212.0	210.1
% ¹	18.9	20.8	19.4	18.7	16.8	16.3	18.2	18.1	21.9	19.6	18.8	16.2	16.6	17.3	17.0
Ar termiņu 6–12 mēn.															
Maturity of 6–12 months															
Summa / Amount	137.6	151.5	156.6	151.7	160.7	170.9	166.5	166.6	173.0	171.5	172.5	180.1	181.8	182.4	181.3
% ¹	13.9	14.8	15.6	14.8	15.7	16.2	15.4	14.9	14.7	14.4	14.6	14.7	14.9	14.8	14.7
Ilgtermiņa															
Long-term															
Summa / Amount	77.0	77.8	77.7	80.0	86.1	91.4	94.8	98.8	102.7	115.8	117.1	117.8	120.7	124.1	127.0
% ¹	7.8	7.6	7.7	7.8	8.4	8.6	8.7	8.9	8.8	9.7	9.9	9.6	9.9	10.1	10.3
Noguldījumi kopā	992.0	1 021.6	1 003.6	1 025.8	1 026.6	1 056.3	1 083.1	1 114.1	1 173.9	1 194.4	1 183.0	1 228.8	1 219.5	1 228.6	1 234.6
Total deposits															

¹ Attiecīgo noguldījumu īpatsvars iekšzemes uzņēmumu un privātpersonu veikto noguldījumu atlikumā.

¹ As percent of total deposits by domestic enterprises and private persons.

13. KREDĪTI IEKŠZEMES UZŅĒMUMIEM UN PRIVĀTPERSONĀM
LOANS TO DOMESTIC ENTERPRISES AND PRIVATE PERSONS

(perioda beigās; milj. latu)
 (at end of period; in millions of lats)

	Kredīti valsts uzņēmumiem Loans to public enterprises					Kredīti privātzņēmumiem Loans to private enterprises				
	Īstermiņa Short-term	Ilgttermiņa Long-term		Izsniegti latos	Izsniegti ārvalstu valūtā	Īstermiņa Short-term	Ilgttermiņa Long-term		Izsniegti latos	Izsniegti ārvalstu valūtā
				In lats	In foreign currencies				In lats	In foreign currencies
2001										
VII	5.1	61.5	66.6	21.3	45.3	199.4	630.8	830.2	412.5	417.6
VIII	4.9	67.6	72.5	27.8	44.7	208.1	651.4	859.5	422.9	436.6
IX	3.7	69.1	72.8	27.9	45.0	232.5	646.5	879.0	429.0	450.0
X	5.2	70.6	75.8	28.9	46.9	236.3	650.2	886.5	423.9	462.6
XI	6.2	72.1	78.3	30.4	47.9	231.4	675.3	906.7	420.1	486.6
XII	8.6	72.6	81.2	34.0	47.3	234.8	798.2	1 033.0	424.7	608.2
2002										
I	7.1	72.6	79.6	32.1	47.5	234.3	805.3	1 039.5	428.9	610.7
II	8.4	73.0	81.4	32.8	48.5	233.2	823.7	1 056.9	426.6	630.4
III	9.4	73.7	83.1	32.5	50.6	241.7	839.6	1 081.3	437.7	643.6
IV	8.6	68.9	77.5	30.5	47.0	233.4	865.8	1 099.2	445.5	653.8
V	6.4	68.4	74.9	29.5	45.3	232.0	883.3	1 115.3	457.7	657.6
VI	5.5	67.5	73.0	29.4	43.6	231.3	908.9	1 140.3	481.5	658.7
VII	5.2	74.2	79.4	29.6	49.7	220.6	939.4	1 160.0	499.0	661.0
VIII	5.6	76.6	82.2	33.7	48.5	214.2	959.8	1 174.0	507.5	666.6
IX	10.7	82.5	93.2	44.5	48.7	204.5	1 008.2	1 212.7	522.4	690.3
	Kredīti privātpersonām Loans to private persons					Kredīti kopā Total loans				
	Īstermiņa Short-term	Ilgttermiņa Long-term		Izsniegti latos	Izsniegti ārvalstu valūtā		Izsniegti latos		Izsniegti ārvalstu valūtā	
				In lats	In foreign currencies		In lats	%	In foreign currencies	%
							Summa Amount	%	Summa Amount	%
2001										
VII	21.2	178.1	199.3	108.4	90.9	1 096.1	542.3	49.5	553.8	50.5
VIII	21.7	184.1	205.8	112.1	93.7	1 137.9	562.9	49.5	575.0	50.5
IX	24.7	187.4	212.0	115.7	96.3	1 163.8	572.6	49.2	591.2	50.8
X	26.9	195.7	222.7	119.0	103.7	1 185.0	571.8	48.3	613.2	51.7
XI	28.5	203.3	231.8	120.9	110.9	1 216.9	571.4	47.0	645.5	53.0
XII	31.3	209.2	240.5	123.7	116.9	1 354.7	582.4	43.0	772.3	57.0
2002										
I	33.3	214.5	247.8	128.3	119.5	1 367.0	589.3	43.1	777.7	56.9
II	34.3	220.6	254.9	133.1	121.7	1 393.2	592.5	42.5	800.7	57.5
III	32.7	236.9	269.7	137.3	132.4	1 434.1	607.5	42.4	826.6	57.6
IV	32.3	246.1	278.5	141.9	136.6	1 455.2	617.9	42.5	837.4	57.5
V	34.9	255.7	290.6	150.3	140.3	1 480.8	637.5	43.1	843.2	56.9
VI	35.7	265.6	301.2	156.6	144.6	1 514.4	667.5	44.1	846.9	55.9
VII	37.9	281.9	319.8	164.8	154.9	1 559.1	693.4	44.5	865.7	55.5
VIII	39.3	299.4	338.8	172.8	165.9	1 595.0	714.0	44.8	881.0	55.2
IX	39.9	318.4	358.3	180.0	178.3	1 664.2	746.9	44.9	917.2	55.1

14. IEKŠZEMES UZŅĒMUMIEM UN PRIVĀTPERSONĀM IZSNIEGTO KREDĪTU TERMIŅSTRUKTŪRA
MATURITY PROFILE OF LOANS TO DOMESTIC ENTERPRISES AND PRIVATE PERSONS

(perioda beigās, milj. latu)
 (at end of period, in millions of lats)

	2001						2002								
	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX
Īstermiņa															
Short-term															
Summa / Amount	225.8	234.8	260.9	268.5	266.1	274.7	274.6	276.0	283.9	274.4	273.3	272.5	263.7	259.2	255.1
% ¹	20.6	20.6	22.4	22.7	21.9	20.3	20.1	19.8	19.8	18.9	18.5	18.0	16.9	16.3	15.3
Ar termiņu 1–5 gadi															
Maturity of 1–5 years															
Summa / Amount	579.9	597.3	599.8	595.0	619.3	671.1	668.7	675.3	689.1	686.7	700.7	719.8	748.7	762.9	800.3
% ¹	52.9	52.5	51.5	50.2	50.9	49.5	48.9	48.5	48.0	47.2	47.3	47.5	48.0	47.8	48.1
Ar termiņu ilgāku par 5 gadiem															
Maturity of over 5 years															
Summa / Amount	290.4	305.8	303.1	321.5	331.5	408.9	423.7	441.9	461.1	494.1	506.8	522.1	546.7	572.9	608.8
% ¹	26.5	26.9	26.1	27.1	27.2	30.2	31.0	31.7	32.2	33.9	34.2	34.5	35.1	35.9	36.6
Kredīti kopā	1 096.1	1 137.9	1 163.8	1 185.0	1 216.9	1 354.7	1 367.0	1 393.2	1 434.1	1 455.2	1 480.8	1 514.4	1 559.1	1 595.0	1 664.2
Total loans															

¹ Attiecīgo kredītu īpatsvars iekšzemes uzņēmumiem un privātpersonām izsniegto kredītu atlikumā.

¹ As percent of total loans to domestic enterprises and private persons.

15. UZNĒMUMIEM IZSNIEGTO KREDĪTU ATLIKUMI TAUTSAIMNIECĪBĀ
LOANS TO ENTERPRISES IN THE NATIONAL ECONOMY

(2002. gada 3. cet. beigās, milj. latu; struktūra, %)
 (at end of Q3 2002, in millions of lats; structure, %)

	Kredīti latos Loans in lats				Kredīti ārvalstu valūtā Loans in foreign currencies				Tranzītkredīti Transit credit		Kredīti kopā Total loans	
	Īstermiņa	%	Ilgtermiņa	%	Īstermiņa	%	Ilgtermiņa	%		%		%
	Short-term		Long-term		Short-term		Long-term					
Kopā Total	123.1	100.0	440.6	100.0	92.0	100.0	642.0	100.0	9.1	100.0	1 306.8	100.0
Lauksaimniecība, medniecība un mežsaimniecība Agriculture, hunting and forestry	8.7	7.1	35.8	8.1	2.4	2.6	16.0	2.5	2.4	26.3	65.2	5.0
Zvejniecība Fishing	0.3	0.2	2.2	0.5	0.4	0.4	4.2	0.7	0	0	7.1	0.5
Ieguves rūpniecība un karjeru izstrāde Mining and quarrying	0.1	0.1	0.1	0	0.1	0.1	0.5	0.1	0	0	0.7	0.1
Apstrādes rūpniecība Manufacturing	31.8	25.8	56.9	12.9	26.1	28.4	104.0	16.2	1.0	11.0	219.8	16.8
Elektroenerģija, gāzes un ūdens apgāde Electricity, gas and water supply	1.6	1.3	48.8	11.1	8.0	8.7	22.3	3.5	0.4	4.4	81.2	6.2
Būvniecība Construction	6.7	5.4	25.1	5.7	1.1	1.2	54.6	8.5	0.2	2.2	87.7	6.7
Tirdzniecība Trade	38.5	31.3	117.7	26.7	28.3	30.8	102.1	15.9	0.7	7.7	287.4	22.0
Viesnīcas un restorāni Hotels and restaurants	1.2	1.0	17.3	3.9	0.3	0.3	25.2	3.9	0.1	1.1	44.1	3.4
Transports, glabāšana un sakari Transport, storage and communications	3.9	3.2	36.3	8.3	9.8	10.7	72.8	11.3	0.4	4.4	123.2	9.4
Finanšu starpniecība Financial intermediation	13.5	11.0	49.5	11.2	5.1	5.5	158.8	24.7	1.8	19.8	228.7	17.5
Operācijas ar nekustamo īpašumu, noma un cita komercdarbība Real estate, renting and business activities	3.3	2.7	33.7	7.7	5.4	5.9	61.2	9.5	0.3	3.3	103.9	8.0
Pārējie komunālie, sociālie un individuālie pakalpojumi Other community, social and personal service activities	7.4	6.0	9.1	2.1	1.4	1.5	8.7	1.4	0.1	1.1	26.7	2.0
Pārējie pakalpojumi Other services	6.1	4.9	8.1	1.8	3.6	3.9	11.6	1.8	1.7	18.7	31.1	2.4

16.a IEKŠZEMES UZNĒMUMIEM UN PRIVĀTPERSONĀM IZSNIEGTO KREDĪTU VEIDI
LENDING TO DOMESTIC ENTERPRISES AND PRIVATE PERSONS

(perioda beigās; milj. latu)
 (at end of period; in millions of lats)

	2001						2002								
	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX
Norēķinu konta debeta atlikums Overdraft	26.8	24.6	25.3	26.8	28.7	27.0	30.9	35.0	36.0	40.0	40.8	40.5	41.5	40.6	45.7
Komerckredīts Commercial credit	361.8	371.8	378.7	383.2	390.3	499.1	490.0	515.3	534.4	574.2	583.6	593.7	597.1	605.0	623.9
Industriālais kredīts Industrial credit	334.5	352.5	354.6	344.8	354.5	366.0	378.4	377.4	376.8	346.2	356.5	368.1	379.7	383.9	393.5
Vērtspapīru pirkšana ar atpārdošanu Reverse repo	25.4	28.5	30.0	24.8	18.0	18.6	19.8	18.4	19.8	16.9	16.1	18.1	17.8	18.7	18.4
Finanšu noma Financial leasing	51.8	49.0	47.6	45.8	45.9	46.6	46.4	46.5	45.9	45.5	45.2	45.4	47.6	48.0	48.1
Kredīts patēriņa preču iegādei Consumer credit	47.7	48.1	49.9	53.6	55.9	59.5	60.7	62.6	69.8	71.5	73.1	74.9	73.8	79.6	83.0
Hipotēku kredīts Mortgage loans	164.1	170.9	181.6	208.7	224.4	235.9	246.0	249.8	275.3	282.8	285.1	299.5	316.3	335.1	354.5
Kredīts pret norēķina dokumentiem Factoring	14.4	14.1	13.4	12.1	10.1	11.6	9.4	9.4	9.5	9.4	8.2	7.3	12.2	10.4	17.4
Tranzitkredīts Transit credit	17.0	18.9	18.4	18.1	18.1	18.1	17.6	9.4	9.2	9.4	9.2	9.2	9.1	9.3	9.1
Pārējie kredīti Other credit	52.6	59.5	64.3	67.1	71.0	72.3	67.8	69.4	57.4	59.3	63.0	57.7	64.0	64.4	70.6
Kredīti kopā Total loans	1 096.1	1 137.9	1 163.8	1 185.0	1 216.9	1 354.7	1 367.0	1 393.2	1 434.1	1 455.2	1 480.8	1 514.4	1 559.1	1 595.0	1 664.2

16.b IEKŠZEMES PRIVĀTPERSONĀM IZSNIEGTO KREDĪTU VEIDI
LENDING TO DOMESTIC PRIVATE PERSONS

(perioda beigās; milj. latu)
 (at end of period; in millions of lats)

	2001						2002								
	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX
Kredīti mājokļa iegādei Housing loans	87.7	91.5	93.0	96.3	121.5	123.8	140.0	142.2	146.6	152.9	159.9	165.9	176.8	190.0	201.6
Patēriņa kredīti Consumer credit	70.1	72.5	75.3	79.9	60.9	67.0	57.1	59.4	62.4	64.4	67.0	68.6	72.1	77.2	79.7
Pārējie kredīti Other credit	41.5	41.8	43.7	46.5	49.4	49.7	50.7	53.3	60.7	61.2	63.7	66.7	70.9	71.6	77.0
Kredīti kopā Total loans	199.3	205.8	212.0	222.7	231.8	240.5	247.8	254.9	269.7	278.5	290.6	301.2	319.8	338.8	358.3
Izsniegti latos In lats	108.4	112.1	115.7	119.0	120.9	123.7	128.3	133.1	137.3	141.9	150.3	156.6	164.8	172.8	180.0
Izsniegti ārvalstu valūtā In foreign currencies	90.9	93.7	96.3	103.7	110.9	116.9	119.5	121.7	132.4	136.6	140.3	144.6	154.9	165.9	178.3

17.a VIDĒJĀS SVĒRTĀS PROCENTU LIKMES BANKU DARĪJUMOS AR IEKŠZEMES UZŅĒMUMIEM UN PRIVĀTPERSONĀM
WEIGHTED AVERAGE INTEREST RATES CHARGED BY BANKS IN TRANSACTIONS WITH DOMESTIC ENTERPRISES AND PRIVATE PERSONS

(%)

	No jauna izsniegtie kredīti New loans						No jauna piesaistītie noguldījumi New deposits					
	Īstermiņa Short-term				Ilgtermiņa Long-term	Īstermiņa Short-term				Ilgtermiņa Long-term		
	Līdz 1 mēn.	1–3 mēn.	3–6 mēn.	6–12 mēn.		Līdz 1 mēn.	1–3 mēn.	3–6 mēn.	6–12 mēn.			
	Up to 1 month	1–3 months	3–6 months	6–12 months	Up to 1 month	1–3 months	3–6 months	6–12 months				
Latos In lats												
2001												
VII	11.86	15.65	13.28	11.35	11.83	11.38	5.68	5.69	6.01	6.33	5.86	6.79
VIII	10.50	12.86	9.48	11.38	10.79	11.03	4.21	5.05	6.09	6.35	5.17	6.73
IX	9.98	12.20	12.01	11.14	10.64	10.76	4.89	5.06	5.87	6.33	5.34	6.70
X	7.49	15.22	11.69	11.43	8.49	10.60	5.54	5.18	5.96	6.35	5.70	6.98
XI	7.89	13.55	9.24	11.92	9.30	10.65	5.33	5.32	6.03	6.35	5.71	6.66
XII	10.67	8.68	12.15	9.48	9.85	9.76	4.92	5.33	5.83	6.32	5.67	6.80
2002												
I	9.43	9.90	11.63	11.10	10.41	10.09	3.63	4.33	5.35	6.12	4.36	6.87
II	10.64	7.68	10.88	10.19	10.18	10.66	3.37	4.33	4.84	5.66	3.72	4.86
III	8.94	9.40	9.86	9.55	9.35	9.59	3.00	3.93	4.25	4.91	3.66	5.42
IV	8.50	10.18	11.71	10.09	9.50	9.26	2.91	3.73	4.41	5.33	3.44	5.80
V	9.06	6.22	12.66	9.64	9.24	8.93	2.59	3.35	4.08	4.94	3.06	5.20
VI	6.64	9.28	10.93	9.52	7.82	8.51	2.73	3.22	4.16	4.89	3.06	5.88
VII	6.93	8.34	11.06	8.68	7.74	8.39	2.57	3.34	4.05	4.90	2.91	5.36
VIII	5.47	6.92	10.13	8.48	6.79	8.48	2.63	3.62	3.11	4.99	3.04	5.06
IX	5.19	7.43	9.36	8.60	6.52	8.13	2.38	3.65	3.85	4.50	2.71	4.53
OECD valstu valūtās In the currencies of the OECD countries												
2001												
VII	10.76	11.32	9.94	8.63	9.83	9.32	3.95	4.02	4.21	5.25	4.36	5.57
VIII	10.73	11.27	8.39	7.91	8.78	8.27	3.20	3.97	4.44	5.11	3.77	5.61
IX	14.15	7.26	10.85	8.67	11.71	7.84	2.79	3.74	4.35	5.06	3.69	6.02
X	10.21	6.37	9.47	8.96	9.08	8.19	2.25	3.03	3.82	4.85	3.25	5.28
XI	9.76	19.09	5.55	8.21	11.42	7.88	1.96	3.22	3.35	4.70	2.97	5.06
XII	7.99	7.40	8.73	6.46	7.05	5.62	1.88	2.67	3.36	4.38	3.02	4.75
2002												
I	8.94	8.00	7.18	8.29	8.38	6.96	1.66	2.43	3.25	3.25	1.97	3.80
II	9.18	9.36	9.32	8.40	9.00	6.95	1.88	2.50	2.91	3.19	2.13	3.77
III	8.65	4.11	8.17	7.29	7.94	5.71	1.76	2.48	2.40	3.38	2.17	3.67
IV	9.97	5.67	10.18	7.20	8.62	6.21	1.70	2.58	2.56	3.40	2.02	3.57
V	8.35	7.17	8.97	7.18	7.92	6.43	1.66	2.34	1.99	3.19	1.82	2.78
VI	8.07	5.83	10.24	8.19	8.21	6.31	1.54	2.47	2.49	3.34	1.89	3.54
VII	9.65	7.07	9.44	7.39	8.95	6.84	1.68	2.48	2.48	3.10	1.93	4.70
VIII	9.41	4.04	8.11	7.25	8.35	6.19	1.87	2.41	2.57	3.32	2.07	3.27
IX	8.55	10.31	7.55	6.81	7.89	6.30	1.88	2.46	2.40	3.44	2.05	5.19

17.b VIDĒJĀS SVĒRTĀS PROCENTU LIKMES BANKU DARĪJUMOS AR IEKŠZEMES UZŅĒMUMIEM
WEIGHTED AVERAGE INTEREST RATES CHARGED BY BANKS IN TRANSACTIONS WITH DOMESTIC ENTERPRISES

(%)

	No jauna izsniegtie kredīti New loans						No jauna piesaistītie noguldījumi New deposits					
	Īstermiņa Short-term				Ilgtermiņa Long-term	Īstermiņa Short-term				Ilgtermiņa Long-term		
	Līdz 1 mēn. Up to 1 month	1-3 mēn. 1-3 months	3-6 mēn. 3-6 months	6-12 mēn. 6-12 months		Līdz 1 mēn. Up to 1 month	1-3 mēn. 1-3 months	3-6 mēn. 3-6 months	6-12 mēn. 6-12 months			
Latos In lats												
2001												
VII	11.55	11.26	12.92	11.12	11.42	11.11	5.69	5.90	6.23	6.18	5.83	6.03
VIII	10.18	12.13	9.18	11.12	10.48	10.71	4.20	5.05	6.27	6.30	4.91	6.03
IX	9.81	12.05	11.48	10.87	10.40	10.56	4.91	5.06	5.98	6.09	5.16	6.39
X	7.40	11.25	10.74	11.23	8.27	10.35	5.56	5.28	6.13	6.11	5.61	6.70
XI	7.92	11.12	8.93	11.75	9.19	10.47	5.38	5.39	6.18	6.13	5.58	6.22
XII	10.73	8.24	11.67	9.29	9.68	9.55	4.94	5.42	5.84	6.17	5.45	6.62
2002												
I	9.55	8.06	11.27	10.87	10.14	9.92	3.62	4.20	5.19	5.67	3.97	7.07
II	11.62	7.41	10.47	9.86	10.21	9.85	3.36	4.30	4.67	4.30	3.50	4.69
III	9.83	8.98	9.22	9.08	9.32	8.90	2.99	3.90	4.02	3.51	3.40	4.25
IV	8.76	10.17	11.08	9.63	9.39	8.74	2.89	3.63	4.41	5.11	3.26	6.03
V	8.41	5.79	12.51	9.16	8.66	8.46	2.58	3.27	3.82	4.81	2.80	4.57
VI	6.84	8.24	9.90	9.00	7.71	8.13	2.72	3.12	4.10	4.72	2.86	6.61
VII	6.56	6.87	10.51	8.15	7.27	8.05	2.55	3.14	4.40	4.60	2.67	5.27
VIII	5.69	6.43	9.68	7.85	6.70	8.03	2.62	3.48	2.85	4.81	2.80	4.52
IX	5.44	6.40	8.37	8.00	6.48	7.82	2.36	3.55	4.01	3.77	2.51	4.36
OECD valstu valūtās In the currencies of the OECD countries												
2001												
VII	10.31	10.69	9.91	8.63	9.58	9.10	4.00	3.98	4.06	5.02	4.07	4.76
VIII	10.13	11.38	8.17	7.83	8.51	7.77	3.20	4.02	4.97	4.54	3.44	4.67
IX	14.08	7.24	10.98	8.55	11.66	7.43	2.79	3.66	4.65	4.62	3.19	4.80
X	9.89	6.34	9.26	9.12	8.95	7.91	2.21	2.99	3.87	4.86	2.69	4.15
XI	9.26	19.15	5.66	8.37	11.75	7.70	1.93	3.37	3.09	4.77	2.34	3.88
XII	7.80	7.94	8.60	6.52	7.06	5.46	1.81	2.54	2.84	4.27	2.21	4.36
2002												
I	8.48	8.75	6.79	8.23	8.07	6.65	1.63	2.39	3.54	2.45	1.77	1.95
II	8.81	10.90	8.34	8.31	8.71	6.69	1.86	1.54	2.74	2.97	1.90	2.77
III	8.24	3.81	7.47	7.25	7.62	5.59	1.70	2.55	2.29	3.45	2.10	1.97
IV	9.65	5.31	8.96	7.13	8.30	5.80	1.72	2.69	2.55	3.32	1.92	1.28
V	8.19	8.00	8.79	7.15	7.77	6.14	1.65	2.33	1.85	3.07	1.73	1.07
VI	8.05	4.60	8.81	8.23	8.09	5.97	1.52	2.42	2.68	3.05	1.71	1.75
VII	9.88	6.95	8.91	7.35	9.09	6.61	1.68	2.54	2.50	2.99	1.85	3.32
VIII	9.43	3.90	7.42	7.22	8.23	5.59	1.89	2.43	2.91	2.98	2.02	1.02
IX	8.21	13.22	6.35	6.66	7.59	6.02	1.91	2.54	2.28	3.00	1.98	2.28

17.c

VIDĒJĀS SVĒRTĀS PROCENTU LIKMES BANKU DARĪJUMOS AR IEKŠZEMES PRIVĀTPERSONĀM
WEIGHTED AVERAGE INTEREST RATES CHARGED BY BANKS IN TRANSACTIONS WITH DOMESTIC PRIVATE PERSONS

(%)

	No jauna izsniegtie kredīti New loans						No jauna piesaistītie noguldījumi New deposits					
	Īstermiņa Short-term				Ilgtermiņa Long-term	Īstermiņa Short-term				Ilgtermiņa Long-term		
	Līdz 1 mēn. Up to 1 month	1–3 mēn. 1–3 months	3–6 mēn. 3–6 months	6–12 mēn. 6–12 months		Līdz 1 mēn. Up to 1 month	1–3 mēn. 1–3 months	3–6 mēn. 3–6 months	6–12 mēn. 6–12 months			
Latos In lats												
2001												
VII	15.01	38.57	15.60	14.04	15.92	12.48	5.31	5.04	5.54	6.36	5.95	7.12
VIII	13.38	22.36	15.08	14.92	14.41	12.32	4.29	5.04	5.61	6.37	5.93	7.15
IX	11.72	14.27	17.04	13.59	12.96	11.62	4.49	5.07	5.57	6.38	5.89	6.85
X	11.85	39.75	17.60	14.47	14.94	11.66	4.90	4.92	5.62	6.39	5.94	7.15
XI	7.17	47.12	16.82	14.43	11.33	11.64	4.64	5.18	5.70	6.39	5.98	7.11
XII	10.06	14.54	15.95	14.74	12.77	11.09	4.47	5.18	5.82	6.42	6.01	6.90
2002												
I	8.74	14.60	15.42	15.25	12.37	10.92	3.82	4.74	5.58	6.21	5.61	6.73
II	6.89	12.95	14.29	15.37	9.90	13.06	3.61	4.39	5.14	6.03	5.00	5.92
III	6.53	12.94	14.97	15.25	9.52	12.39	3.10	4.05	4.54	5.43	4.48	5.82
IV	7.61	10.28	15.28	14.27	10.06	11.40	3.20	4.11	4.42	5.36	4.44	5.38
V	11.90	12.02	13.07	13.97	12.54	10.53	2.97	3.57	4.27	4.96	4.18	5.33
VI	5.42	30.17	14.65	13.45	8.60	10.02	3.17	3.96	4.22	4.92	4.30	5.14
VII	9.18	30.64	12.94	14.02	10.97	10.25	3.10	3.86	3.87	4.92	4.17	5.38
VIII	4.70	27.14	13.23	14.25	7.23	10.04	2.75	3.87	4.02	5.07	4.21	5.37
IX	4.45	27.84	15.02	14.18	6.70	9.40	2.79	3.83	3.75	5.01	4.08	4.65
OECD valstu valūtās In the currencies of the OECD countries												
2001												
VII	15.78	14.31	11.65	8.58	14.33	10.17	3.57	4.08	4.44	5.29	4.73	5.80
VIII	14.78	9.93	18.52	12.28	14.19	10.69	3.25	3.85	4.22	5.18	4.47	5.74
IX	15.88	11.85	8.90	10.07	12.72	10.07	2.83	3.84	4.13	5.12	4.33	6.17
X	16.16	10.62	9.98	7.51	10.57	9.16	2.50	3.06	3.77	4.85	3.98	5.46
XI	17.21	9.18	5.05	7.70	9.08	8.46	2.37	3.03	3.55	4.69	3.98	5.28
XII	10.23	6.37	13.48	6.11	6.95	8.68	2.35	2.74	3.62	4.39	3.71	4.80
2002												
I	12.32	3.29	13.32	8.56	10.71	8.20	2.16	2.49	3.15	3.50	2.81	3.87
II	16.57	4.71	14.43	9.47	12.64	8.23	2.02	2.66	3.02	3.21	2.65	3.97
III	10.96	10.47	10.69	8.45	10.62	5.98	1.97	2.34	2.61	3.32	2.34	3.81
IV	12.14	8.23	12.63	8.12	10.97	7.48	1.64	2.34	2.57	3.41	2.28	3.75
V	9.11	5.84	9.10	7.51	8.60	7.54	1.79	2.37	2.45	3.23	2.24	3.62
VI	8.28	8.99	14.31	7.92	9.07	7.48	1.70	2.70	2.47	3.36	2.56	3.97
VII	7.49	11.79	10.75	7.62	7.93	7.43	1.69	2.41	2.43	3.10	2.22	4.93
VIII	9.33	9.53	15.75	7.45	9.13	7.32	1.74	2.31	2.39	3.37	2.30	3.41
IX	10.41	8.51	13.71	7.49	9.38	7.18	1.69	2.35	2.45	3.64	2.31	6.02

18. STARPBANKU TIRGŪ IZSNIEGTIE KREDĪTI UN KREDĪTI ĀRVALSTU KREDĪTIESTĀDĒM
LENDING IN THE INTERBANK MARKET AND LOANS TO FOREIGN CREDIT INSTITUTIONS

(milj. latu)
(in millions of lats)

	Kredīti iekšzemes kredītiestādēm Loans to domestic credit institutions											
	Latos In lats				Ārvalstu valūtā In foreign currencies							
	Uz nakti	Līdz 1 mēn.	1–3 mēn.	Ilgāk par 3 mēn.	Uz nakti	Līdz 1 mēn.	1–3 mēn.	Ilgāk par 3 mēn.				
	Overnight	Up to 1 month	1–3 months	Over 3 months	Overnight	Up to 1 month	1–3 months	Over 3 months				
2001												
VII	310.2	103.6	1.5	0.1	415.4	25.2	14.1	–	–	39.3	454.7	
VIII	179.2	50.3	1.5	2.3	233.3	33.3	18.1	0.6	–	52.0	285.3	
IX	158.6	24.2	4.4	–	187.2	44.0	10.3	2.0	–	56.3	243.5	
X	252.7	162.1	1.8	–	416.6	107.8	23.9	–	–	131.7	548.3	
XI	238.7	94.5	4.3	–	337.5	82.3	47.5	–	–	129.8	467.3	
XII	268.2	68.0	0.1	0.1	336.4	81.7	49.8	–	–	131.5	467.9	
2002												
I	209.6	66.4	2.6	0.1	278.7	136.5	53.5	0.2	0.3	190.5	469.2	
II	234.2	39.1	1.1	–	274.4	167.7	37.1	1.3	0.1	206.2	480.6	
III	193.0	40.5	12.1	–	245.6	159.4	59.2	1.8	0.1	220.5	466.1	
IV	211.9	38.0	4.5	–	254.4	252.5	52.8	3.5	0.8	309.6	564.0	
V	298.0	42.7	3.5	–	344.2	253.8	46.0	2.5	–	302.3	646.5	
VI	305.9	41.7	0.3	2.0	349.9	166.6	33.9	4.5	0.1	205.1	555.0	
VII	315.2	63.0	–	–	378.2	169.6	29.2	4.4	–	203.2	581.4	
VIII	333.5	77.5	0.7	–	411.7	194.6	44.4	1.2	0.4	240.6	652.3	
IX	267.6	50.1	2.3	–	320.0	164.9	20.0	2.6	–	187.5	507.5	
	Kredīti ārvalstu kredītiestādēm Loans to foreign credit institutions									Kredīti kopā Total loans		
	Uz nakti Overnight		Līdz 1 mēn. Up to 1 month		1–3 mēn. 1–3 months		Ilgāk par 3 mēn. Over 3 months					
2001												
VII	5 948.5		275.3		14.8		3.4		6 242.0		6 696.7	
VIII	5 667.0		414.1		8.7		0.6		6 090.4		6 375.7	
IX	4 500.3		248.7		17.6		2.0		4 768.6		5 012.1	
X	5 010.2		457.4		28.8		9.1		5 505.5		6 053.8	
XI	6 278.4		271.2		15.8		18.1		6 583.5		7 050.8	
XII	5 380.4		341.1		17.7		14.4		5 753.6		6 221.5	
2002												
I	6 985.2		292.6		15.4		19.3		7 312.5		7 781.7	
II	6 455.9		367.8		17.8		21.0		6 862.5		7 343.1	
III	6 569.2		327.3		70.7		34.3		7 001.5		7 467.6	
IV	6 400.0		670.6		16.6		34.6		7 121.8		7 685.8	
V	5 545.0		429.1		45.2		25.1		6 044.4		6 690.9	
VI	5 775.8		445.6		34.7		48.6		6 304.7		6 859.7	
VII	6 950.8		453.6		42.5		54.0		7 500.9		8 082.3	
VIII	6 505.1		529.3		73.4		33.7		7 141.5		7 793.8	
IX	6 469.0		425.5		76.3		8.0		6 978.8		7 486.3	

19.a KREDĪTU PROCENTU LIKMES STARPBANKU TIRGŪ
INTEREST RATES IN THE INTERBANK MARKET

(% gadā)
 (% per annum)

	2001						2002								
	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX
Latos izsniegto kredītu vidējās svērtās procentu likmes															
Weighted average interest rates on loans in lats															
Uz nakti Overnight	6.5	4.3	5.2	6.1	5.6	5.3	3.8	3.4	3.2	3.1	2.9	2.8	2.9	3.1	2.7
Līdz 1 mēn. Up to 1 month	6.5	5.0	5.3	6.0	6.0	5.5	4.3	3.5	3.4	3.3	3.1	3.0	3.1	3.2	2.9
1-3 mēn. 1-3 months	7.0	5.4	5.9	6.2	6.1	5.9	4.5	3.5	3.8	3.4	3.3	3.0	-	3.1	3.0
Ilgāk par 3 mēn. Over 3 months	5.4	7.7	-	-	-	5.8	4.5	-	-	-	-	4.1	-	-	-
Ārvalstu valūtā izsniegto kredītu vidējās svērtās procentu likmes															
Weighted average interest rates on loans in foreign currencies															
Uz nakti Overnight	4.0	4.0	3.4	3.3	2.9	2.8	2.7	2.5	2.3	2.3	2.2	2.1	2.2	2.4	2.6
Līdz 1 mēn. Up to 1 month	4.3	4.3	3.7	2.9	2.9	2.6	2.1	2.0	2.2	2.1	2.1	2.3	2.6	2.3	2.5
1-3 mēn. 1-3 months	-	3.5	4.4	-	-	-	6.0	1.8	2.8	2.7	1.8	2.3	2.6	1.9	2.1
Ilgāk par 3 mēn. Over 3 months	-	-	-	-	-	-	2.4	1.9	2.5	3.7	-	1.4	-	3.0	-

19.b LATVIJAS BANKAS NOTEIKTĀS PROCENTU LIKMES
INTEREST RATES SET BY THE BANK OF LATVIA

(% gadā)
(% per annum)

Spēkā stāšanās datums Effective date (dd.mm.yyyy.)	Latvijas Bankas refinansēšanas likme Bank of Latvia refinancing rate	Lombarda kredītu procentu likmes Lombard rates			Termiņnoguldījumu procentu likmes Interest rates on time deposits	
		Līdz 10. dienai Up to the 10th day	11.–20. dienā 11th–20th day	Ilgāk par 20 dienām Over 20 days	7 dienu 7-day deposits	14 dienu 14-day deposits
		17.03.2000.	3.5	5.5	6.5	7.5
19.11.2001.	x	x	x	x	3.0	3.25
17.05.2002.	x	x	x	x	2.5	2.75
16.09.2002.	3.0	5.0	6.0	7.0	2.0	2.25

19.c LATVIJAS BANKAS ORGANIZĒTAJĀS *REPO*, *REVERSE REPO* UN ĪSTERMIŅA VALŪTAS MIJMAIŅAS DARĪJUMU IZSOLĒS NOTEIKTĀS PROCENTU LIKMES
INTEREST RATES IN BANK OF LATVIA TENDERS OF REPURCHASE AND REVERSE REPURCHASE AGREEMENTS AND SHORT-TERM CURRENCY SWAP CONTRACTS

(% gadā)
(% per annum)

	<i>Repo</i> darījumu vidējā svērtā procentu likme Weighted average repo rate	<i>Reverse repo</i> darījumu vidējā svērtā procentu likme Weighted average reverse repo rate	Īstermiņa valūtas mijmaiņas izsoļu vidējā svērtā procentu likme Weighted average interest rate on short-term currency swaps
2001			
VII	6.6	–	7.1
VIII	5.2	–	6.4
IX	5.0	–	6.2
X	6.4	–	6.3
XI	5.7	–	6.3
XII	5.5	–	6.2
2002			
I	4.6	–	–
II	4.1	–	–
III	3.6	–	–
IV	3.5	–	–
V	3.0	–	–
VI	3.2	–	–
VII	3.1	–	–
VIII	3.1	–	3.3
IX	2.9	–	2.9

20. GALVENIE ĀRVALSTU VALŪTAS PIRKŠANAS UN PĀRDOŠANAS DARĪJUMI (VEIDU UN DALĪBNIKU DALĪJUMĀ)¹
PRINCIPAL FOREIGN EXCHANGE TRANSACTIONS IN THE BANKING SECTOR (BY TYPE AND COUNTERPARTY)¹

(milj. latu)
(in millions of lats)

	2001						2002								
	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX
Darījumu veidi Type of transaction															
Valūtas tagadnes darījumi Spot exchange contracts	6 582.8	7 966.1	8 225.2	8 960.6	8 942.9	7 939.3	6 589.6	7 624.1	11 548.4	7 995.2	8 081.5	9 240.5	12 952.2	18 216.5	16 913.9
Biržā netirgotie valūtas nākotnes darījumi Forward exchange contracts	60.7	92.9	59.3	98.7	94.7	128.0	204.9	159.0	129.7	183.4	225.4	185.8	289.1	311.3	229.0
Valūtas mijmaiņas darījumi Currency swap arrangements	2 291.7	2 672.6	2 427.0	3 058.3	3 623.9	3 335.9	3 043.3	3 245.4	4 559.5	4 236.5	4 520.5	5 683.2	3 731.4	4 158.8	4 065.1
Darījumu dalībnieki Counterparties															
Rezidentu kredītiestādes Resident credit institutions	1 118.7	1 658.4	1 693.0	2 227.1	1 965.8	1 795.4	1 376.5	1 376.0	1 513.9	1 402.5	1 437.1	1 737.9	1 903.6	1 878.7	1 534.2
Rezidentu nebankas (izņemot privātpersonas) Resident non-banks (except private persons)	382.1	379.5	343.0	370.1	373.9	516.6	315.2	306.1	333.6	384.8	435.3	379.5	379.6	345.8	503.4
Nerezidentu kredītiestādes Non-resident credit institutions	4 190.1	4 607.7	4 446.7	4 927.7	5 664.3	5 428.5	4 937.7	4 906.4	7 624.1	5 862.3	6 484.0	7 650.8	8 345.7	11 268.0	10 607.3
Nerezidentu nebankas (izņemot privātpersonas) Non-resident non-banks (except private persons)	3 244.2	4 086.0	4 228.8	4 592.6	4 657.5	3 662.7	3 208.5	4 440.2	6 765.9	4 765.5	4 470.9	5 341.2	6 343.6	9 194.1	8 563.1
Privātpersonas Private persons	309.9	260.7	273.9	413.7	555.5	498.4	334.8	419.5	439.1	535.9	402.4	446.6	516.2	644.4	448.8

¹ Latvijas banku sektorā veikto valūtas darījumu apjomi pārrēķināti latos, izmantojot Latvijas Bankas noteikto attiecīgās ārvalstu valūtas attiecīgā mēneša pēdējās dienas kursu.
¹ Amounts are translated in lats by applying Bank of Latvia exchange rates as set on the last day of the month.

21. ĀRVALSTU VALŪTU PIRKŠANA UN PĀRDOŠANA¹
FOREIGN EXCHANGE TRANSACTIONS¹

(milj. latu)
(in millions of lats)

	2001						2002								
	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX
USD															
Apjoms / Amount	4 918.9	5 739.3	5 760.0	6 587.1	6 481.1	5 872.7	5 538.8	6 226.5	8 479.2	6 449.6	6 220.0	7 468.6	8 457.7	10 952.3	10 525.6
% ²	53.2	52.0	52.4	52.8	49.4	49.7	54.5	54.3	50.9	49.7	47.0	47.9	48.4	46.9	48.5
EUR															
Apjoms / Amount	2 557.8	3 070.9	3 170.0	3 491.4	3 880.9	3 097.4	2 547.8	3 467.0	4 598.4	3 921.8	4 161.9	4 978.3	5 693.6	6 967.0	6 822.2
% ²	27.7	27.8	28.9	28.0	29.6	26.2	25.1	30.2	27.6	30.2	31.4	32.0	32.5	29.9	31.5
DEM															
Apjoms / Amount	111.0	112.3	104.0	114.1	93.6	108.0	10.2	4.7	2.5	0.3	0.1	0.1	0.1	1.3	1.4
% ²	1.2	1.0	0.9	0.9	0.7	0.9	0.1	0	0	0	0	0	0	0	0
RUB															
Apjoms / Amount	659.0	733.2	655.3	687.3	825.5	851.7	984.1	808.6	994.3	1 233.8	955.6	1 084.0	1 505.6	1 756.6	1 658.9
% ²	7.1	6.7	6.0	5.5	6.3	7.2	9.7	7.1	6.0	9.5	7.2	7.0	8.6	7.5	7.7
Pārējās valūtas Other currencies															
Apjoms / Amount	992.5	1 377.3	1 297.4	1 595.0	1 836.0	1 881.8	1 072.7	963.5	2 581.5	1 370.5	1 904.3	2 045.1	1 834.5	3 662.4	2 672.4
% ²	10.8	12.5	11.8	12.8	14.0	16.0	10.6	8.4	15.5	10.6	14.4	13.1	10.5	15.7	12.3
Kopā Total	9 239.2	11 033.0	10 986.7	12 474.9	13 117.1	11 811.6	10 153.6	11 470.3	16 655.9	12 976.1	13 242.0	15 576.2	17 491.5	23 339.6	21 680.5

¹ Darījumu apjomi pārrēķināti latos, izmantojot ārvalstu valūtas pirkšanas un pārdošanas kursa vidējo svērto rādītāju.

¹ Amounts are translated in lats by applying the weighted average rate calculated from the respective buying and selling rates.

² Attiecīgajā ārvalstu valūtā veikto darījumu īpatsvars ārvalstu valūtas darījumu kopapjomā.

² As percent of the total.

22. LATVIJAS BANKAS NOTEIKTIE ĀRVALSTU VALŪTU KURSI (VIDĒJI MĒNESĪ)
MONTHLY AVERAGES OF THE EXCHANGE RATES SET BY THE BANK OF LATVIA

(Ls pret ārvalstu valūtu)
(LVL vs foreign currency)

	2001						2002								
	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX
EUR	0.5497	0.5644	0.5666	0.5667	0.5601	0.5647	0.5650	0.5586	0.5604	0.5632	0.5731	0.5864	0.5965	0.5919	0.5933
USD	0.6391	0.6281	0.6222	0.6249	0.6301	0.6325	0.6376	0.6425	0.6396	0.6368	0.6268	0.6164	0.6007	0.6050	0.6049
GBP	0.9037	0.9014	0.9098	0.9079	0.9075	0.9101	0.9160	0.9138	0.9101	0.9174	0.9151	0.9118	0.9337	0.9319	0.9404
100 JPY	0.5134	0.5151	0.5227	0.5159	0.5153	0.4983	0.4811	0.4816	0.4874	0.4859	0.4945	0.4979	0.5093	0.5082	0.5021
DEM	0.2810	0.2886	0.2897	0.2897	0.2864	0.2887	0.2889	0.2856	x	x	x	x	x	x	x
FRF	0.0838	0.0860	0.0864	0.0864	0.0854	0.0861	0.0861	0.0852	x	x	x	x	x	x	x

23. VIDĒJIE SVĒRTIE ĀRVALSTU VALŪTU SKAIDRĀS NAUDAS MAIŅAS KURSI
WEIGHTED AVERAGE EXCHANGE RATES (EXCLUDING NON-CASH ITEMS)

(Ls pret ārvalstu valūtu)
(LVL vs foreign currency)

	2001						2002								
	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX
EUR															
Pērk / Buy	x	x	x	x	x	x	0.560	0.556	0.556	0.559	0.569	0.582	0.593	0.588	0.589
Pārdod / Sell	x	x	x	x	x	x	0.564	0.560	0.559	0.562	0.573	0.587	0.597	0.592	0.593
USD															
Pērk / Buy	0.632	0.623	0.617	0.618	0.623	0.625	0.634	0.639	0.634	0.630	0.622	0.610	0.597	0.601	0.601
Pārdod / Sell	0.635	0.626	0.620	0.621	0.626	0.628	0.636	0.642	0.636	0.633	0.624	0.613	0.600	0.604	0.603
GBP															
Pērk / Buy	0.888	0.889	0.897	0.893	0.889	0.891	0.901	0.902	0.896	0.904	0.901	0.898	0.922	0.920	0.928
Pārdod / Sell	0.894	0.894	0.908	0.896	0.894	0.894	0.907	0.910	0.902	0.909	0.907	0.906	0.928	0.924	0.935
100 JPY															
Pērk / Buy	0.502	0.506	0.513	0.506	0.510	0.492	0.473	0.461	0.466	0.479	0.436	0.485	0.505	0.497	0.489
Pārdod / Sell	0.506	0.509	0.524	0.510	0.502	0.491	0.480	0.479	0.489	0.483	0.493	0.493	0.517	0.504	0.498
DEM															
Pērk / Buy	0.278	0.286	0.287	0.286	0.283	0.284	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Pārdod / Sell	0.279	0.288	0.289	0.288	0.285	0.285	x	x	x	x	x	x	x	x	x
FRF															
Pērk / Buy	0.083	0.085	0.086	0.085	0.084	0.084	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Pārdod / Sell	0.084	0.086	0.087	0.086	0.085	0.085	x	x	x	x	x	x	x	x	x

24. LATA REĀLĀ EFEKTĪVĀ KURSA¹ INDEKSS
INDEX OF THE REAL EFFECTIVE EXCHANGE RATE OF THE LATS¹

	2001						2002								
	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX
Pret galveno tirdzniecības partnervalstu ² valūtām Against a basket of foreign currencies ²	174.7	171.4	172.4	172.3	173.3	172.7	172.1	171.9	171.5	170.4	168.8	165.2	163.0	162.7	163.0
Pret attīstīto valstu valūtām Against currencies of developed countries	211.2	205.2	206.0	206.5	208.7	208.1	208.1	208.7	207.3	206.1	203.8	198.4	194.6	194.2	194.1
Pret attīstības valstu valūtām Against currencies of transition economies	132.7	132.5	134.0	133.1	132.6	132.0	130.7	129.5	130.2	129.4	128.5	127.2	126.8	126.5	127.3

¹ Izmantoti mēneša vidējie valūtu kursi, kas noteikti kā nacionālās valūtas vienības vērtība, izteikta attiecīgajā ārvalstu valūtā. Lata reālā efektīvā kursa indeksa bāze ir 1993. gada decembris (1993=100).

¹ Calculated from average monthly exchange rates, which are the price of the domestic currency unit in foreign currency. The basis for the index of the lats real effective exchange rate is December 1993 (1993=100).

² Aprēķinā iekļautas 10 galvenās tirdzniecības partnervalstis, t.sk. 6 attīstītās valstis (Vācija, Dānija, Zviedrija, Somija, Lielbritānija, Nīderlande) un 4 attīstības valstis (Krievija, Ukraina, Lietuva, Igaunija).

² The basket of currencies is comprised of the currencies of ten countries (six developed countries: Germany, Denmark, Sweden, Finland, the United Kingdom, the Netherlands; and four transition economies: Russia, Ukraine, Lithuania, Estonia) that account for the largest share of Latvia's foreign trade.

25. VALSTS IEKŠĒJĀ AIZŅĒMUMA VĒRTSPAPĪRU STRUKTŪRA
STRUCTURE OF GOVERNMENT SECURITIES

(perioda beigās; milj. latu)
 (at end of period; in millions of lats)

	2001						2002								
	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX
Apgrozībā esošo valsts vērtspapīru kopapjoms Stock of government securities outstanding	293.8	306.0	293.3	271.6	266.2	257.8	253.7	250.2	249.8	267.4	264.5	274.3	266.8	273.7	284.0
Rezidenti Residents	259.1	276.8	264.1	242.4	240.0	234.0	232.0	236.3	243.2	262.2	261.7	273.8	266.8	273.7	281.2
Latvijas Banka Bank of Latvia	42.3	56.7	49.8	37.9	74.4	40.9	44.3	57.5	74.4	64.4	66.9	81.7	86.2	84.6	96.9
Latvijas bankas Latvian banks	177.4	181.5	173.1	166.1	123.6	143.8	146.7	138.9	130.6	153.0	148.3	142.7	129.4	130.2	128.1
Privātzņēmumi Private enterprises	20.8	22.0	22.5	20.8	23.3	30.6	24.7	19.7	18.0	15.6	15.8	19.0	20.2	21.2	21.1
Pārējie Other	18.6	16.6	18.7	17.6	18.7	18.7	16.3	20.2	20.2	29.2	30.7	30.4	31.0	37.7	35.1
Nerezidenti Non-residents	34.7	29.2	29.2	29.2	26.2	23.8	21.7	13.9	6.6	5.2	2.8	0.5	0	0	2.8
OECD valstu bankas Banks in the OECD countries	34.7	29.2	29.2	29.2	26.2	23.2	21.7	13.8	6.1	4.6	2.3	0	0	0	0
Pārējo valstu bankas Banks in the other countries	0	0	0	0	0	0	0	0.1	0	0	0.5	0.5	0	0	0
Uzņēmumi Enterprises	0	0	0	0	0	0.6	0	0	0.5	0.6	0	0	0	0	0
Pārējie Other	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2.8

26. VALSTS IEKŠĒJĀ AIZŅĒMUMA VĒRTSPAPĪRU EMISIJA
ISSUE OF GOVERNMENT SECURITIES

Termiņš (mēneši)		Izsoļu skaits	Dalībnieku skaits	Piedāvājums (tūkst. latu)	Pieprasījums (tūkst. latu)	Emisijas apjoms (tūkst. latu)	Vidējā svērtā diskonta likme (%)
Maturity (months)		Number of auctions	Number of participants	Supply (in thousands of lats)	Demand (in thousands of lats)	Issue (in thousands of lats)	Weighted average discount rate (%)
3	2001						
	VIII	1	4	2 000	1 850	1 050	5.78
6	2001						
	VIII	1	1	5 000	200	100	6.50
	XII	1	3	5 000	4 500	1 000	5.10
	2002						
	VIII	1	7	3 600	9 670	3 600	3.59
	IX	1	5	3 600	7 300	2 900	3.44
12	2001						
	VII	1	3	12 000	4 300	450	6.69
	VIII	2	6-7	19 000	19 850	11 550	6.45
	XII	1	8	12 000	24 700	700	5.64
	2002						
	IV	1	9	10 000	20 055	10 000	4.40
60	2002						
	V	1	13	12 000	45 515	8 530	5.625 ¹
	VI	1	11	12 000	31 615	12 000	5.625 ¹
	VII	1	10	12 000	29 739	2 153	5.625 ¹
	IX	1	11	8 000	26 250	4 525	5.625 ¹

¹ Fiksētā ienākuma likme.

¹ Coupon rate.

27. VALSTS IEKŠĒJĀ AIZŅĒMUMA VĒRTSPAPĪRU IZSOĻU REZULTĀTI
AUCTIONS OF GOVERNMENT SECURITIES

Termiņš (mēneši)	Izsoles datums	Dalībnieku skaits	Pieprasījums (tūkst. latu)	Pirkuma apjoms (tūkst. latu)	Vidējā svērtā diskonta likme (%)	
Maturity (months)	Date (dd.mm.yyyy.)	Number of participants	Demand (in thousands of lats)	Purchase (in thousands of lats)	Weighted average discount rate (%)	
6	07.08.2002.		7	9 670	3 600	3.59
	25.09.2002.		5	7 300	2 900	3.44
	Kopā / Amount		-	16 970	6 500	3.52 ¹
60	03.07.2002.		10	29 739	2 153	5.54 ²
	04.09.2002.		11	26 250	4 525	5.38 ²
	Kopā / Amount		-	55 989	6 678	5.43 ³
	Pavisam / Total		-	72 959	13 178	-

¹ Attiecīgā termiņa parādzīmju 2002. gada 3. ceturkšņa izsoļu vidējo svērto diskonta likmju vidējais lielums.

¹ The average of the weighted average discount rates on Treasury bills of the respective maturity at auctions held during the third quarter of 2002.

² Vidējā svērtā peļņas likme.

² Weighted average yield.

³ Attiecīgā termiņa obligāciju 2002. gada 3. ceturkšņa izsoļu vidējo svērto peļņas likmju vidējais lielums.

³ The average of the weighted average yields on bonds of the respective maturity at auctions held during the third quarter of 2002.

28. LATVIJAS BANKAS VEIKTIE DARĪJUMI VALSTS IEKŠĒJĀ AIZŅĒMUMA VĒRTSPAPĪRU OTRREIZĒJĀ TIRGŪ
THE BANK OF LATVIA'S TRANSACTIONS IN THE SECONDARY MARKET FOR GOVERNMENT SECURITIES

(milj. latu)
 (in millions of lats)

	2001						2002								
	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX
Nopirktie vērtspapīri Securities purchased	0	3.8	6.1	0	0	0	10.9	20.1	9.7	0	0	0	0	0	0
Pārdotie vērtspapīri Securities sold	0	0	0	10.5	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

29. IEKŠZEMES KOPPRODUKTA DINAMIKA
DYNAMICS OF GROSS DOMESTIC PRODUCT

	2001				2002			
		1. cet. Q1	2. cet. Q2	3. cet. Q3	4. cet. Q4	1. cet. Q1	2. cet. Q2	3. cet. Q3
Faktiskajās cenās; milj. latu At current prices; in millions of lats	4 758.6	1 098.9	1 181.5	1 182.8	1 295.4	1 183.6	1 257.0	1 293.5
Salīdzināmajās cenās ¹ ; milj. latu At constant prices ¹ ; in millions of lats	4 682.4	1 137.7	1 188.5	1 163.9	1 192.3	1 180.6	1 246.8	1 249.7
Pārmaiņas salīdzinājumā ar iepriekšējā gada atbilstošo periodu (%) Annual growth rate (%)	7.7	8.3	9.3	6.4	6.8	3.8	4.9	7.4
Pievienotā vērtība Value added	8.1	8.5	9.7	6.9	7.3	3.8	4.9	7.4
Preču sektors Goods-producing sector	7.7	7.9	8.2	7.1	7.5	2.2	5.7	7.1
Pakalpojumu sektors Service sector	8.3	8.7	10.3	6.8	7.3	4.4	4.6	7.5

¹ 2000. gada vidējās cenas.

¹ Average prices in 2000.

**30. STRĀDĀJOŠO MĒNEŠA VIDĒJĀS BRUTO DARBA SAMAKSAS, PATĒRIŅA CENU INDEKSA UN BEZDARBA LĪMEŅA PĀRMAIŅAS
CHANGES IN THE AVERAGE MONTHLY GROSS WAGES, THE CONSUMER PRICE INDEX AND UNEMPLOYMENT**

	2001						2002								
	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX
Vidējā darba samaksa Average wage															
Ls mēnesī LVL per month	167.19	162.77	159.16	161.28	163.82	180.75	159.56	158.55	165.51	168.10	169.72	175.59	182.63	171.08	167.82
Salīdzinājumā ar iepriekšējā gada atbilstošo periodu (%) Year-on-year changes (%)	108.8	108.3	107.8	109.0	108.2	106.4	108.7	107.6	108.0	110.7	108.6	109.1	109.2	105.1	105.4
Patēriņa cenu indekss Consumer price index															
Salīdzinājumā ar iepriekšējā gada atbilstošo periodu (%) Year-on-year basis (%)	103.1	103.0	103.6	103.3	103.1	103.2	103.5	103.3	103.2	102.9	102.0	100.9	101.0	100.9	101.0
Salīdzinājumā ar iepriekšējo mēnesi (%) Month-on-month basis (%)	99.5	99.3	100.6	100.1	100.2	100.4	100.9	99.7	100.4	100.1	100.2	99.4	99.6	99.2	100.8
Patēriņa cenu gada pamatinflācijas indekss (%) Annual core inflation index (%)	102.8	102.6	103.4	103.2	103.2	103.3	103.6	103.4	103.2	102.7	101.9	100.7	100.8	100.7	100.7
Reālās darba samaksas indekss (salīdzinājumā ar iepriekšējā gada atbilstošo periodu; %) Real wage index (year-on-year basis; %)	105.5	105.1	104.1	105.5	105.0	103.1	105.0	104.1	104.7	107.5	106.4	108.1	108.2	104.2	104.4
Reģistrēto bezdarbnieku skaits Number of registered unemployed persons															
Mēneša beigās At end of month	92 510	92 150	91 263	90 560	90 985	91 642	93 881	96 935	97 624	96 446	94 450	93 478	94 485	94 116	92 063
Salīdzinājumā ar iepriekšējā gada atbilstošo periodu (%) Year-on-year changes (%)	93.9	95.1	96.8	97.6	98.0	98.2	99.9	101.2	100.9	100.4	99.7	99.8	102.1	102.1	100.9

**31. LATVIJAS ĀRĒJĀS TIRDZNICĪBAS BILANCE
LATVIAN FOREIGN TRADE BALANCE**

(milj. latu; eksports – FOB cenās, imports – CIF cenās)
(in millions of lats; exports – in FOB prices, imports – in CIF prices)

	2001						2002								
	1. cet. Q1		2. cet. Q2		3. cet. Q3		4. cet. Q4		1. cet. Q1		2. cet. Q2		3. cet. Q3		
Eksports / Exports	1 256.4		304.6		335.2		303.1		313.6		312.1		358.3		366.9
Imports / Imports	2 201.6		484.9		547.2		554.8		614.6		517.8		628.2		640.6
Bilance / Balance	-945.2		-180.4		-212.0		-251.8		-301.0		-205.7		-269.9		-273.7

	2001						2002								
	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX
Eksports / Exports	98.0	108.1	97.0	114.6	107.2	91.7	100.3	101.9	109.9	118.4	124.3	115.6	118.6	126.8	121.5
Imports / Imports	186.5	190.6	177.7	217.8	206.0	190.8	163.7	165.8	188.3	210.5	210.3	207.4	214.0	205.0	221.6
Bilance / Balance	-88.6	-82.5	-80.7	-103.2	-98.7	-99.1	-63.4	-63.9	-78.4	-92.1	-86.0	-91.8	-95.4	-78.1	-100.2

32. SVARĪGĀKĀS PRECES LATVIJAS EKSPORTĀ
MAIN EXPORT GOODS OF LATVIA

(FOB cenās)
(in FOB prices)

	2001		2002					
			1. cet. Q1		2. cet. Q2		3. cet. Q3	
	Milj. latu Mil lats	%	Milj. latu Mil lats	%	Milj. latu Mil lats	%	Milj. latu Mil lats	%
Kopā Total	1 256.4	100.0	312.1	100.0	358.3	100.0	366.9	100.0
Dzīvnieki un lopkopības produkcija Live animals and animal products	24.3	1.9	4.9	1.6	5.3	1.5	5.4	1.5
Pārtikas rūpniecības produkti (ieskaitot alkoholiskos un bezalkoholiskos dzērienus un tabaku) Prepared foodstuffs (incl. alcoholic and non- alcoholic beverages and tobacco products)	72.5	5.8	20.1	6.4	26.1	7.3	29.5	8.0
Minerālie produkti Mineral products	21.2	1.7	8.0	2.6	6.4	1.8	5.0	1.4
Kīmiskās rūpniecības un tās saskarnozaru produkcija Products of the chemical and allied industries	79.5	6.3	18.5	5.9	21.6	6.0	19.6	5.3
Koksne un tās izstrādājumi Wood and articles of wood	427.3	34.0	105.3	33.7	123.7	34.5	118.5	32.3
Koksnes papirmasa; papīrs un kartons Pulp of wood; paper and paperboard	34.5	2.7	8.7	2.8	11.8	3.3	7.5	2.1
Tekstilmateriāli un tekstilizstrādājumi Textiles and textile articles	177.5	14.1	43.7	14.0	43.9	12.2	47.7	13.0
Akmens, ģipša, cementa, stikla, keramikas izstrādājumi Articles of stone, plaster, cement, glassware and ceramic products	24.0	1.9	7.2	2.3	8.1	2.3	8.5	2.3
Metāli un to izstrādājumi Base metals and articles of base metals	159.8	12.7	34.3	11.0	47.6	13.3	53.7	14.6
Mašīnas un mehānismi; elektriskās iekārtas Machinery and mechanical appliances; electrical equipment	80.0	6.4	21.0	6.7	21.3	5.9	24.9	6.8
Transportlīdzekļi Transport vehicles	24.5	2.0	5.9	1.9	7.2	2.0	6.3	1.7
Dažādas rūpniecības preces Miscellaneous manufactured articles	71.2	5.7	19.8	6.4	20.7	5.8	20.0	5.5
Pārējās preces Other goods	60.1	4.8	14.7	4.7	14.6	4.1	20.3	5.5

33. SVARĪGĀKĀS PRECES LATVIJAS IMPORTĀ
MAIN IMPORT GOODS OF LATVIA

(CIF cenās)
(in CIF prices)

	2001		2002					
			1. cet. Q1		2. cet. Q2		3. cet. Q3	
	Milj. latu Mil lats	%	Milj. latu Mil lats	%	Milj. latu Mil lats	%	Milj. latu Mil lats	%
Kopā Total	2 201.6	100.0	517.8	100.0	628.2	100.0	640.6	100.0
Augu valsts produkti Vegetable products	73.4	3.3	22.5	4.4	22.9	3.6	17.1	2.7
Pārtikas rūpniecības produkti (ieskaitot alkoholiskos un bezalkoholiskos dzērienus un tabaku) Prepared foodstuffs (incl. alcoholic and non- alcoholic beverages and tobacco products)	135.6	6.2	34.9	6.7	44.7	7.1	42.8	6.7
Minerālie produkti Mineral products	245.1	11.1	43.7	8.4	61.4	9.8	63.6	9.9
Ķīmiskās rūpniecības un tās saskarozaru produkcija Products of the chemical and allied industries	230.4	10.5	61.0	11.8	69.0	11.0	63.1	9.9
Plastmasas un to izstrādājumi; kaučuks un gumijas izstrādājumi Plastics and articles thereof; rubber and articles thereof	104.2	4.7	24.4	4.7	31.0	4.9	35.2	5.5
Koksnes papīrmasa; papīrs un kartons Pulp of wood; paper and paperboard	92.0	4.2	25.0	4.8	26.0	4.1	27.8	4.3
Tekstilmateriāli un tekstilizstrādājumi Textiles and textile articles	163.4	7.4	36.6	7.1	45.6	7.3	39.4	6.1
Metāli un to izstrādājumi Base metals and articles of base metals	182.4	8.3	39.3	7.6	48.5	7.7	58.7	9.2
Mašīnas un mehānismi; elektriskās iekārtas Machinery and mechanical appliances; electrical equipment	465.0	21.1	110.5	21.3	125.4	20.0	140.1	21.9
Transportlīdzekļi Transport vehicles	206.6	9.4	45.4	8.8	67.9	10.8	62.1	9.7
Dažādas rūpniecības preces Miscellaneous manufactured articles	63.2	2.9	13.6	2.6	17.0	2.7	18.8	2.9
Pārējās preces Other goods	240.3	10.9	60.9	11.8	68.8	11.0	71.9	11.2

**34. PARTNERVALSTIS LATVIJAS ĀRĒJĀ TIRDZNICĪBĀ
LATVIAN FOREIGN TRADE PARTNERS**

(eksports – FOB cenās, imports – CIF cenās)
(exports – in FOB prices, imports – in CIF prices)

	2002														
	1. cet. Q1					2. cet. Q2					3. cet. Q3				
	Milj. latu Mil lats			Īpatsvars (%) % of the total		Milj. latu Mil lats			Īpatsvars (%) % of the total		Milj. latu Mil lats			Īpatsvars (%) % of the total	
	Eks-ports Exports	Imports	Balance	Eks-ports Exports	Imports	Eks-ports Exports	Imports	Balance	Eks-ports Exports	Imports	Eks-ports Exports	Imports	Balance	Eks-ports Exports	Imports
Kopā Total	312.1	517.8	-205.7	100.0	100.0	358.3	628.2	-269.9	100.0	100.0	366.9	640.6	-273.7	100.0	100.0
Eiropas Savienība European Union	189.4	280.7	-91.3	60.7	54.2	213.8	331.0	-117.2	59.7	52.7	221.5	338.2	-116.7	60.4	52.8
t.sk. Vācija incl. Germany	48.8	86.3	-37.5	15.6	16.7	55.1	108.3	-53.2	15.4	17.2	59.3	118.3	-59.0	16.2	18.5
Zviedrija Sweden	33.3	33.5	-0.2	10.7	6.5	38.8	39.4	-0.6	10.8	6.3	35.9	37.4	-1.5	9.8	5.8
Lielbritānija United Kingdom	46.2	12.0	34.2	14.8	2.3	55.3	13.8	41.5	15.4	2.2	51.7	14.6	37.1	14.1	2.3
Somija Finland	6.8	44.9	-38.1	2.2	8.7	7.6	49.2	-41.6	2.1	7.8	9.2	52.3	-43.1	2.5	8.2
Dānija Denmark	18.6	18.1	0.5	6.0	3.5	18.8	21.2	-2.4	5.2	3.4	21.5	21.7	-0.2	5.9	3.4
Nīderlande Netherlands	11.3	20.3	-9.0	3.6	3.9	11.7	21.4	-9.7	3.3	3.4	15.4	19.9	-4.5	4.2	3.1
NVS CIS	31.3	64.4	-33.1	10.0	12.4	35.2	79.8	-44.6	9.8	12.7	34.8	87.0	-52.2	9.5	13.6
t.sk. Krievija incl. Russia	18.6	43.7	-25.1	6.0	8.4	22.2	51.6	-29.4	6.2	8.2	20.6	57.8	-37.2	5.6	9.0
Ukraina Ukraine	4.9	6.1	-1.2	1.6	1.2	5.0	8.3	-3.3	1.4	1.3	6.2	10.5	-4.3	1.7	1.6
Pārējās valstis Other countries	91.4	172.7	-81.3	29.3	33.4	109.3	217.4	-108.1	30.5	34.6	110.6	215.4	-104.8	30.1	33.6
t.sk. Lietuva incl. Lithuania	27.4	48.9	-21.5	8.8	9.4	30.1	66.2	-36.1	8.4	10.5	28.9	63.7	-34.8	7.9	9.9
Igaunija Estonia	18.0	29.8	-11.8	5.7	5.8	21.7	41.3	-19.6	6.1	6.6	21.6	39.0	-17.4	5.9	6.1

PAPILDINFORMĀCIJA

Izdevumā "Monetārais Apskats. Monetary Review" izmantoti Latvijas Republikas Centrālās statistikas pārvaldes, Finanšu ministrijas, Finanšu un kapitāla tirgus komisijas, Rīgas Fondu biržas un Latvijas Bankas dati.

Grafiskajos attēlos (sk. 5., 6., 8., 10. un 14.–16. att.) ar punktiem atzīmēts rādītāja faktiskais lielums, ar līnijām – šo rādītāju aproksimējošā likne. Grafiskos attēlus sagatavojot, izmantoti Latvijas Bankas (3., 5. un 13.–19. att.), Centrālās statistikas pārvaldes (4.–10. att.), Finanšu ministrijas (11. un 12. att.) un Rīgas Fondu biržas (18. un 20. att.), kā arī *Reuters* (1., 3. un 13. att.), *Bureau of Economic Analysis*, *Economic and Social Institute*, Eiropas Centrālās bankas un Japānas Finanšu ministrijas (2. att.) un *Datastream* (4. att.) dati.

Tabulas sagatavojot, izmantoti Latvijas Bankas (1. un 3.–28. tabula), Rīgas Fondu biržas (1. tabula), Finanšu ministrijas (2.ab tabula) un Centrālās statistikas pārvaldes (2.ab un 29.–34. tabula) dati.

Dažos gadījumos skaitļu noapaļošanas rezultātā komponentu summa atšķiras no kopsummas.

FOB cena ir preces cena, kuru veido preces vērtība, ieskaitot transporta un apdrošināšanas izmaksas līdz eksportētājvalsts robežai.

CIF cena ir preces cena, kuru veido preces vērtība, ieskaitot transporta un apdrošināšanas izmaksas līdz importētājvalsts robežai.

- attiecīgajā periodā nav darījumu.
- x dati nav pieejami vai rādītājus nav iespējams aprēķināt.

GENERAL NOTES

The Bank of Latvia's publication *Monetārais Apskats. Monetary Review* is based on data provided by the Central Statistical Bureau of Latvia, the Ministry of Finance, the Financial and Capital Market Commission, the Riga Stock Exchange and the Bank of Latvia.

For Charts 5, 6, 8, 10, and 14–16, the dots indicate the actual data, and the lines reflect the smoothing approximation of the data. Data sources for charts are the Bank of Latvia (Charts 3, 5 and 13–19), the Central Statistical Bureau of Latvia (Charts 4–10), the Ministry of Finance (Charts 11 and 12) and the Riga Stock Exchange (Charts 18 and 20), as well as Reuters (Charts 1, 3 and 13), the Bureau of Economic Analysis, the Economic and Social Institute, the European Central Bank and the Ministry of Finance of Japan (Chart 2) and Datastream (Chart 4).

Data sources for tables are the Bank of Latvia (Tables 1 and 3–28), the Riga Stock Exchange (Table 1), the Ministry of Finance (Table 2ab) and the Central Statistical Bureau of Latvia (Tables 2ab and 29–34).

Details may not add because of rounding-off.

FOB value is the price of a commodity on the border of the exporting country, including the transportation and insurance costs only up to the border.

CIF value is the price of a commodity on the border of the importing country, including the transportation and insurance costs only up to the border.

- no transactions in the respective period.
- x no data available, or no computation of indicators possible.

Latvijas Banka
K. Valdemāra ielā 2a, Rīgā, LV-1050
Tālrunis: 702 2300 Fakss: 702 2420
<http://www.bank.lv>
Reģistrācijas apliecība Nr. 1450
Iespiests "Premo"

Bank of Latvia
K. Valdemāra ielā 2a, Rīga, LV-1050, Latvia
Tēl.: +371 702 2300 Fax: +371 702 2420
<http://www.bank.lv>
Certificate of Registration No. 1450
Printed by *Premo*